

ลักษณะโดยทั่วไปของที่ตั้ง ชัยบริเวณ และพื้นที่อาคารศาลากลาง

การวิเคราะห์ลักษณะโดยทั่วไปของที่ตั้งศาลากลาง

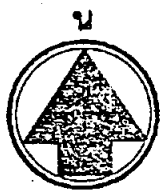
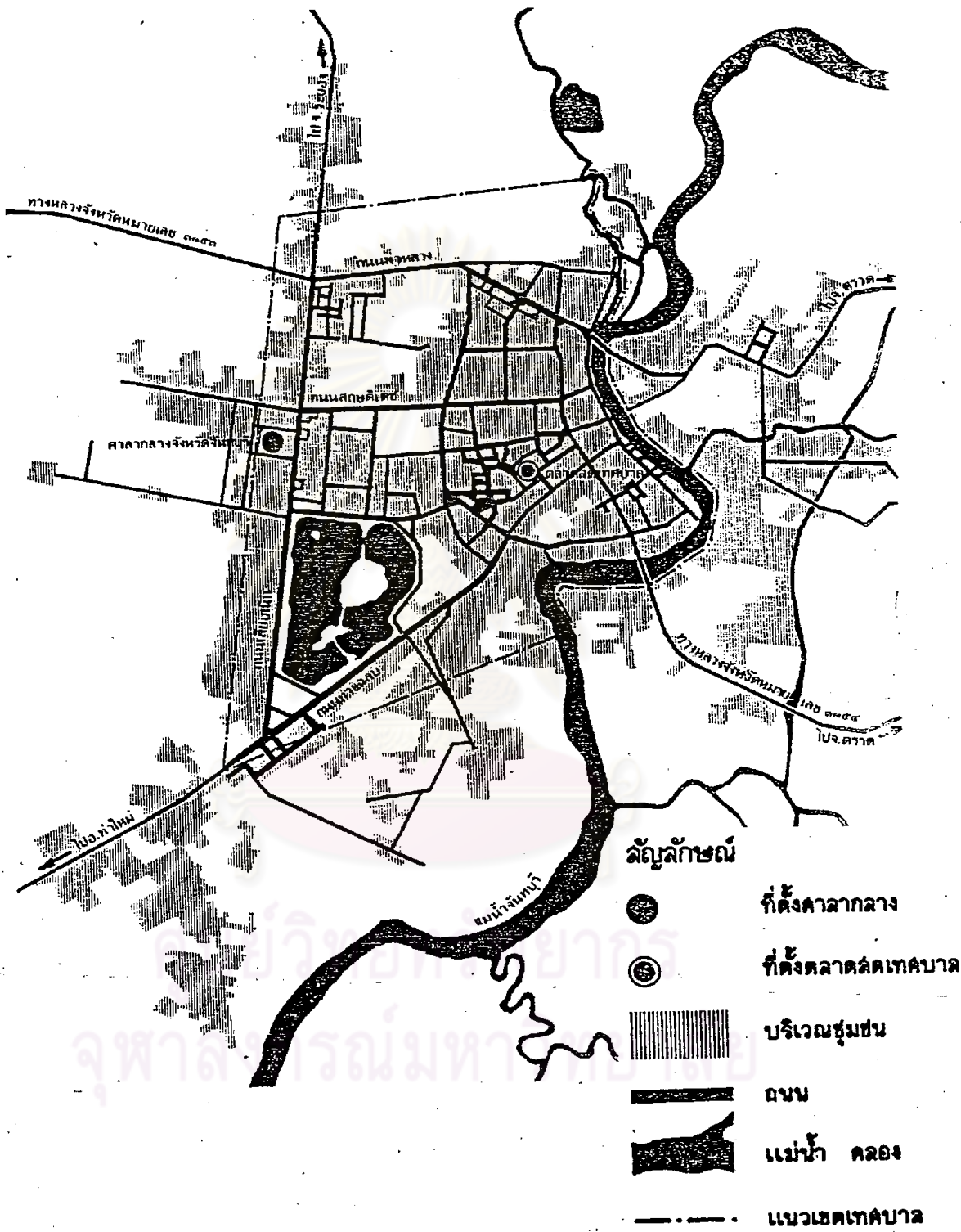
การวิเคราะห์ลักษณะโดยทั่วไปของที่ตั้งศาลากลางพิจารณาจากเขตการปกครอง
ท้องถิ่นของชุมชนที่ตั้งศาลากลาง สภาพโดยทั่วไปบริเวณรอบที่ตั้งศาลากลาง และความ
สัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งศาลากลางและศูนย์กลางของชุมชนดังนี้

เขตการปกครองท้องถิ่นของชุมชนที่ตั้งศาลากลาง

ตามที่กล่าวแล้วว่าชุมชนเมืองอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดนั้น พระราชบัญญัติ-
เทศบาลกำหนดให้จัดการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลเมือง จากการสำรวจพบว่า
พื้นที่ของเทศบาลเมืองอันเป็นที่ตั้งของศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดที่ทำการศึกษา มีมาตรฐาน
ของพื้นที่เขตเทศบาล ๖.๕๑ ตารางกิโลเมตร จากพื้นที่น้อยที่สุด ๒.๕๐ ตารางกิโลเมตร
สำหรับเทศบาลเมืองจันทบุรี และมากที่สุด ๑๖.๕๕ ตารางกิโลเมตร สำหรับเทศบาล-
เมืองระยอง (ตารางที่ ๓.๑) มีเพียงจังหวัดนครนายกจังหวัดเดียวที่มีที่ตั้งศาลากลาง
จังหวัดอยู่นอกเขตเทศบาล โดยมีระยะห่างจากเขตเทศบาลที่ใกล้ที่สุด ๐.๔๕ กิโลเมตร
ตารางที่ ๓.๑ แสดงพื้นที่เขตเทศบาลเมืองที่ตั้งศาลากลางใน ๔ จังหวัด

พื้นที่เขต เทศบาล (ตร.กม.)	จังหวัด								มาตรฐาน (ตร.กม.)
	จันทบุรี	ฉะเชิงเทรา	นครนายก	ปทุมธานี	พังงา	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
	๒.๕๐	๖.๐๖	๓.๓๗	๔.๘๐	๖.๗๕	๕.๐๐	๑๖.๕๕	๑๑.๓๔	๖.๕๑

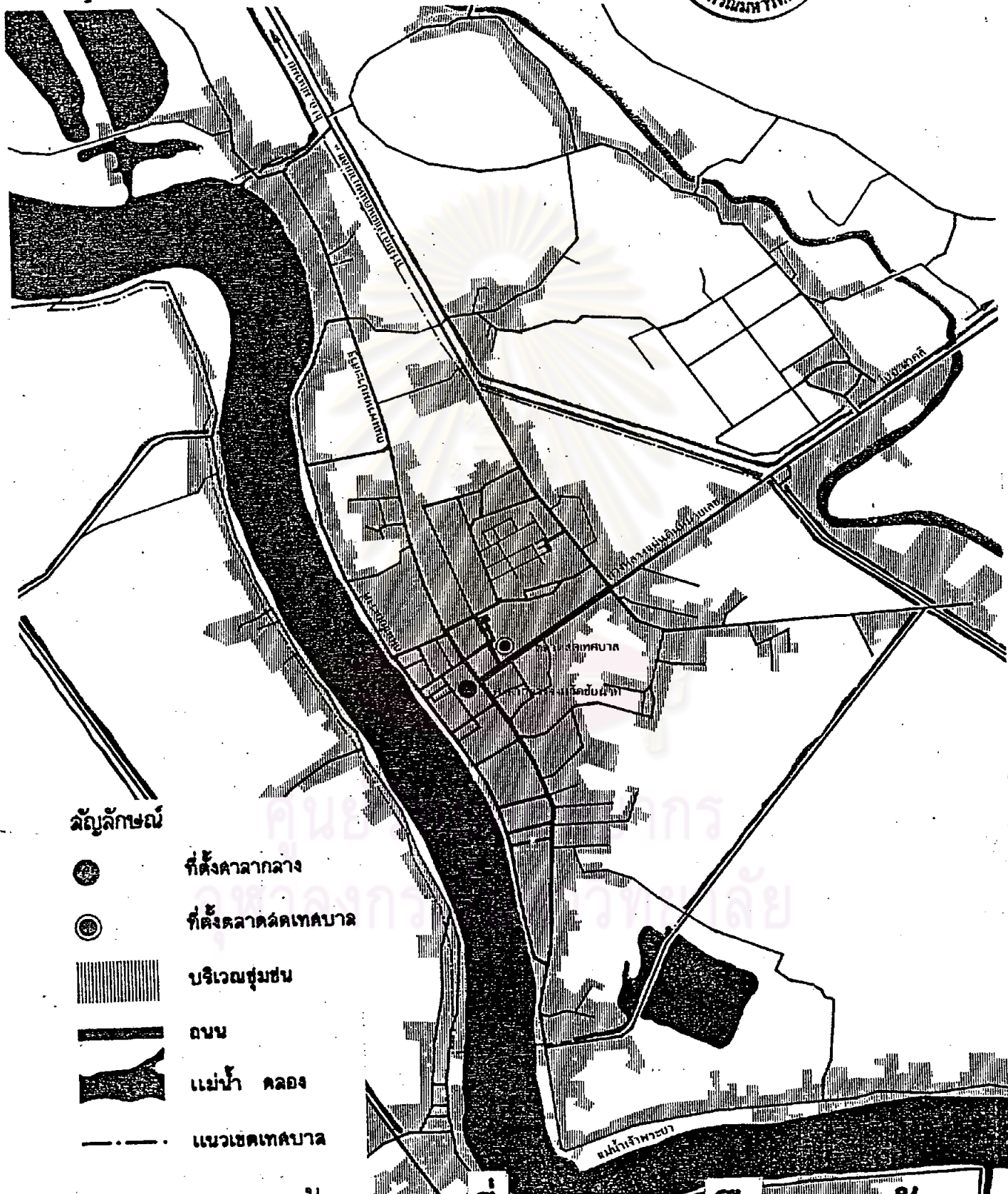
รูปที่ ๓๑๑ แผนที่เขตเทศบาลเมืองจันทบุรี

แผนที่เขตเทศบาลเมือง **จันทบุรี**
 แสดงที่ตั้งศาลากลางและตลาดสดเทศบาล
 มาตราส่วน ๑ : ๒๕,๐๐๐

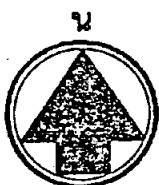

รูปที่ ๓.๒ แผนที่เขตเทศบาลเมืองร้อยนาท

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งศาลากลาง
- ที่ตั้งตลาดสดเทศบาล
- บริเวณชุมชน
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- แนวเขตเทศบาล

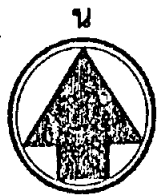

แผนที่เขตเทศบาลเมืองร้อยนาท

ที่ตั้งศาลากลางและตลาดสดเทศบาล

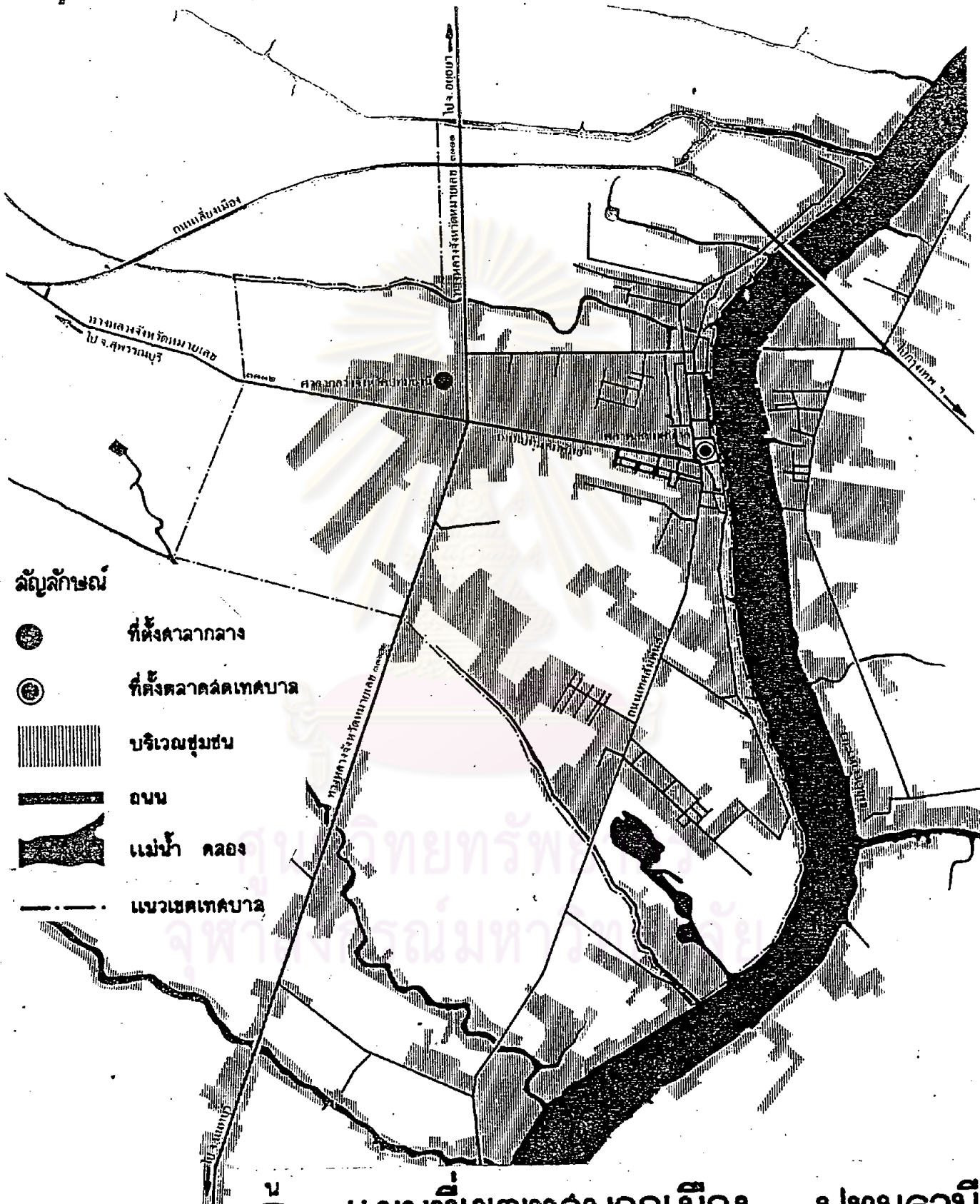
มาตราส่วน

รูปที่ ๓,๓ แผนที่เขตเทศบาลเมืองนครนายก

แผนที่เขตเทศบาลเมือง นครนายก
 แล่ง. ที่ตั้งศาลากลางและตลาดสดเทศบาล
 มาตรฐาน
 ๑ : ๒๕,๐๐๐

รูปที่ ๑๑๔ แผนที่เขตเทศบาลเมืองปทุมธานี

สัญลักษณ์

ที่ตั้งศาลากลาง

ที่ตั้งตลาดสดเทศบาล

บริเวณชุมชน

ถนน

แม่น้ำ คลอง

แนวเขตเทศบาล

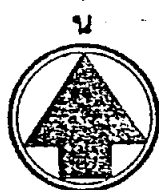
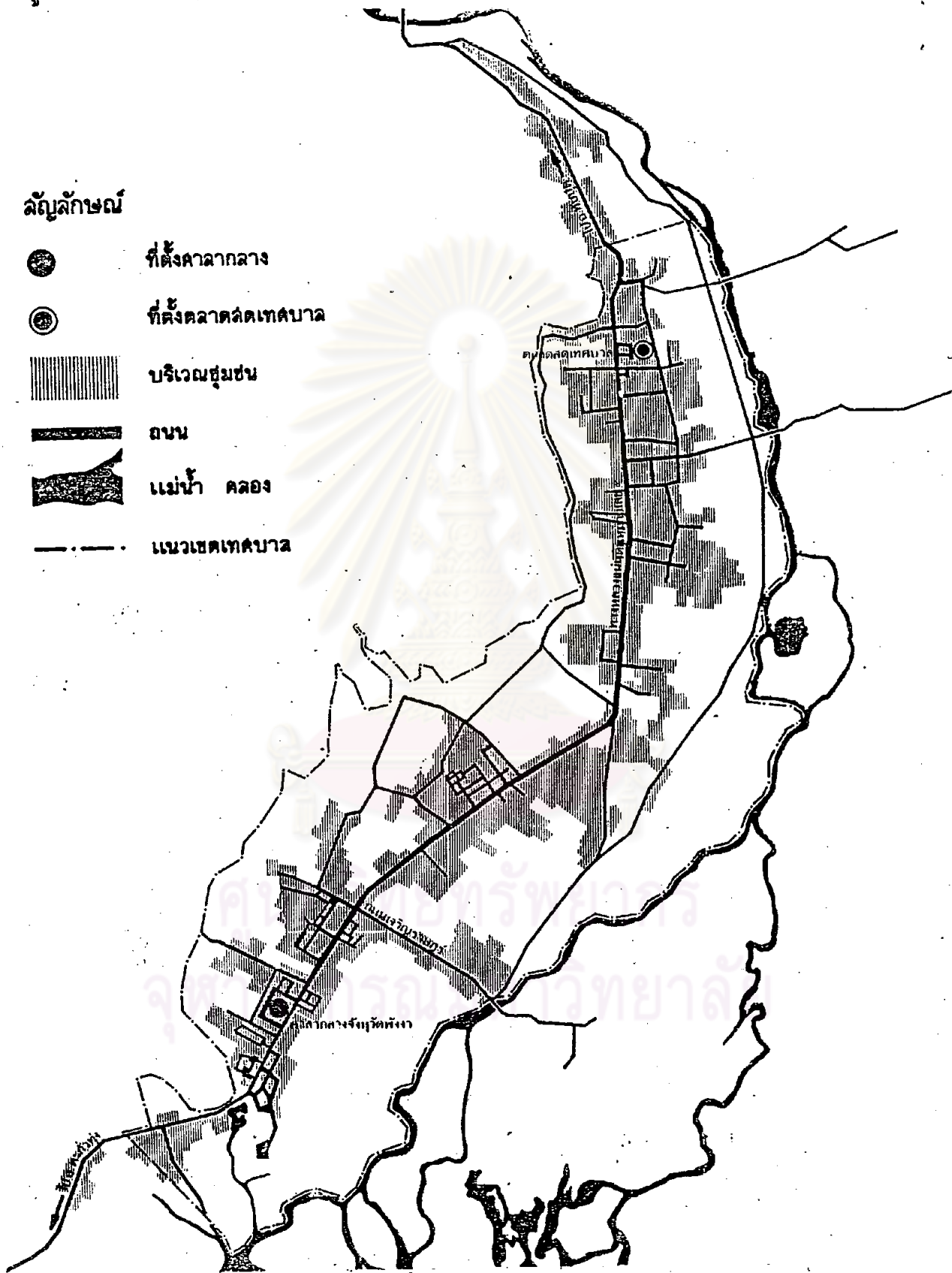

แผนที่เขตเทศบาลเมือง ปทุมธานี
แสดงที่ตั้งศาลากลางและตลาดสดเทศบาล
มาตราส่วน ๑ : ๒๕,๐๐๐

รูปที่ ๓.๕ แผนที่เขตเทศบาลเมืองพังงา

สัญลักษณ์

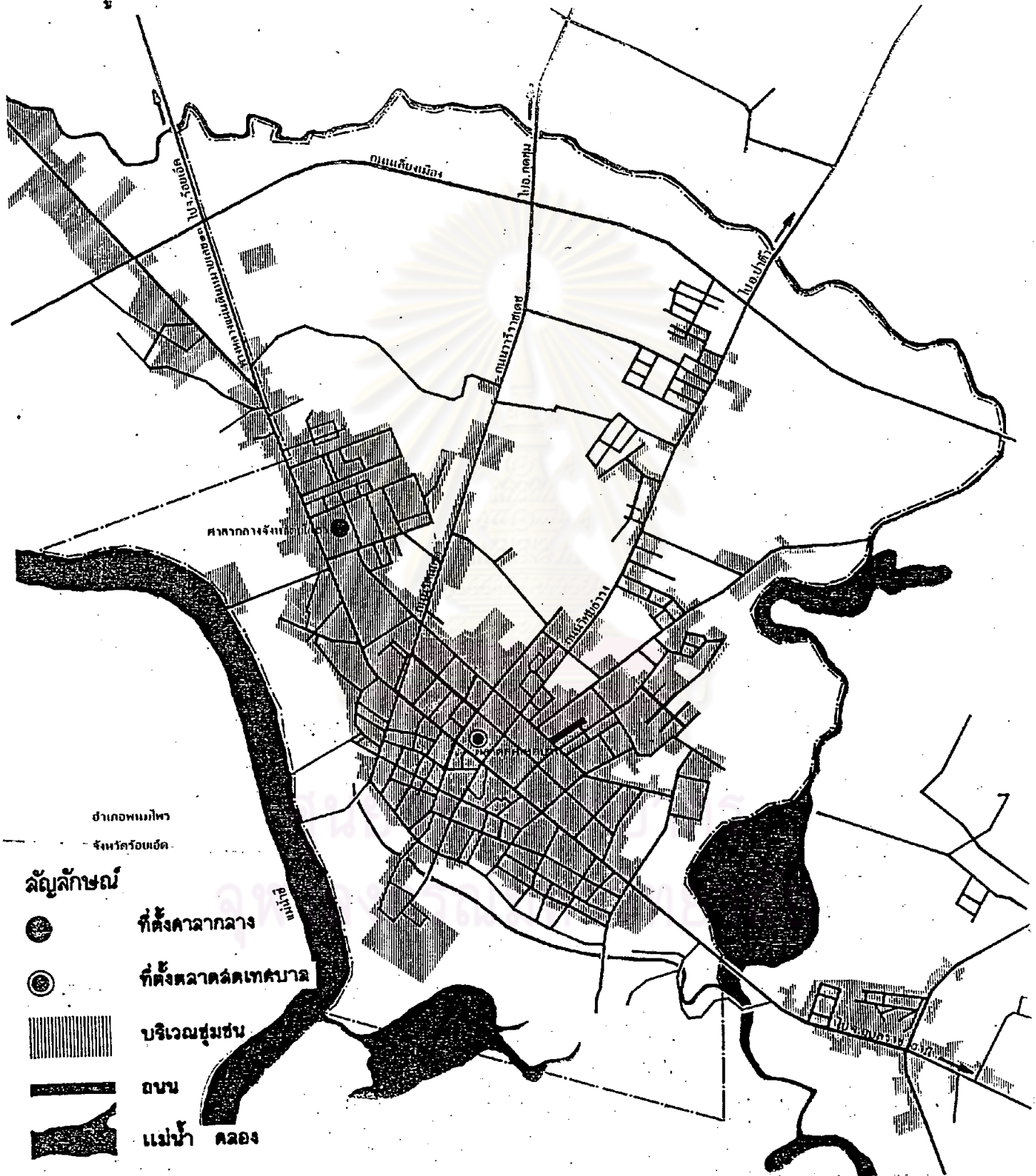
- ที่ตั้งศาลากลาง
- ที่ตั้งตลาดสดเทศบาล
- บริเวณชุมชน
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- แนวเขตเทศบาล

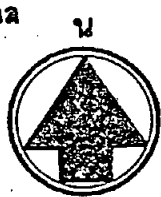
แผนที่เขตเทศบาลเมือง
 แล่งแดง.
 มาตรฐาน

พังงา
 ที่ตั้งศาลากลางและตลาดสดเทศบาล

รูปที่ ๓.๖ แผนที่เขตเทศบาลเมืองยโสธร

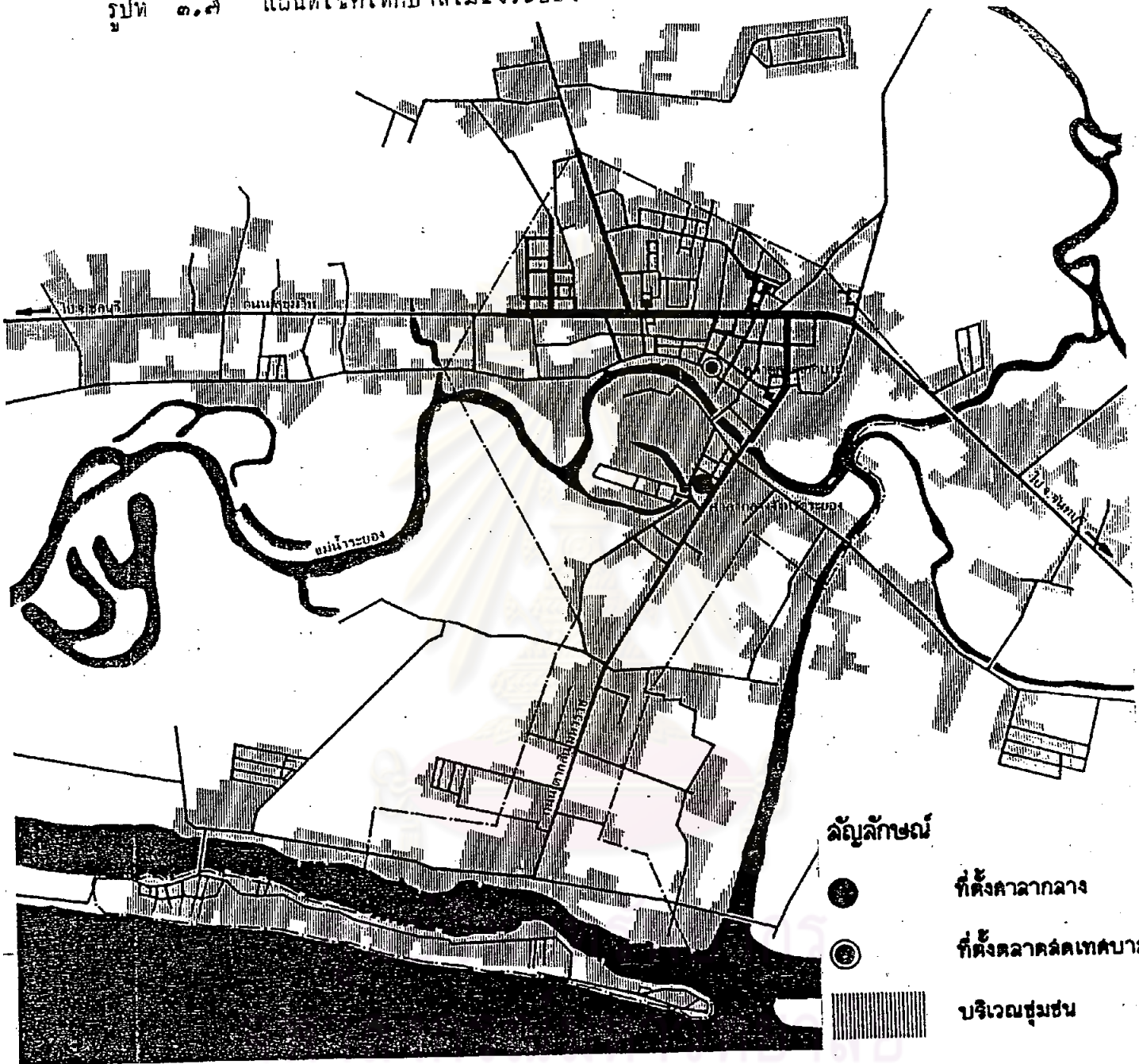

- อำเภอหมากแข้ง
จังหวัดร้อยเอ็ด
- สัญลักษณ์**
- ที่ตั้งศาลากลาง
  - ◎ ที่ตั้งตลาดเทศบาล
  - ▨ บริเวณชุมชน
  - ถนน
  - ▩ แม่น้ำ คลอง
  - - - - - แนวเขตเทศบาล

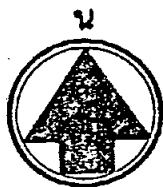
แผนที่เขตเทศบาลเมือง ยโสธร
 แลแดง.
 ที่ตั้งศาลากลางและตลาดเทศบาล
 มาตรฐาน
 ๑ : ๒๕,๐๐๐

รูปที่ ๓.๙ แผนที่เขตเทศบาลเมืองระยอง

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งศาลากลาง
- ◎ ที่ตั้งตลาดสดเทศบาล
- ▨ บริเวณชุมชน
- ▬ ถนน
- ▬ แม่น้ำ คลอง
- แนวเขตเทศบาล

แผนที่เขตเทศบาลเมือง

ระยอง

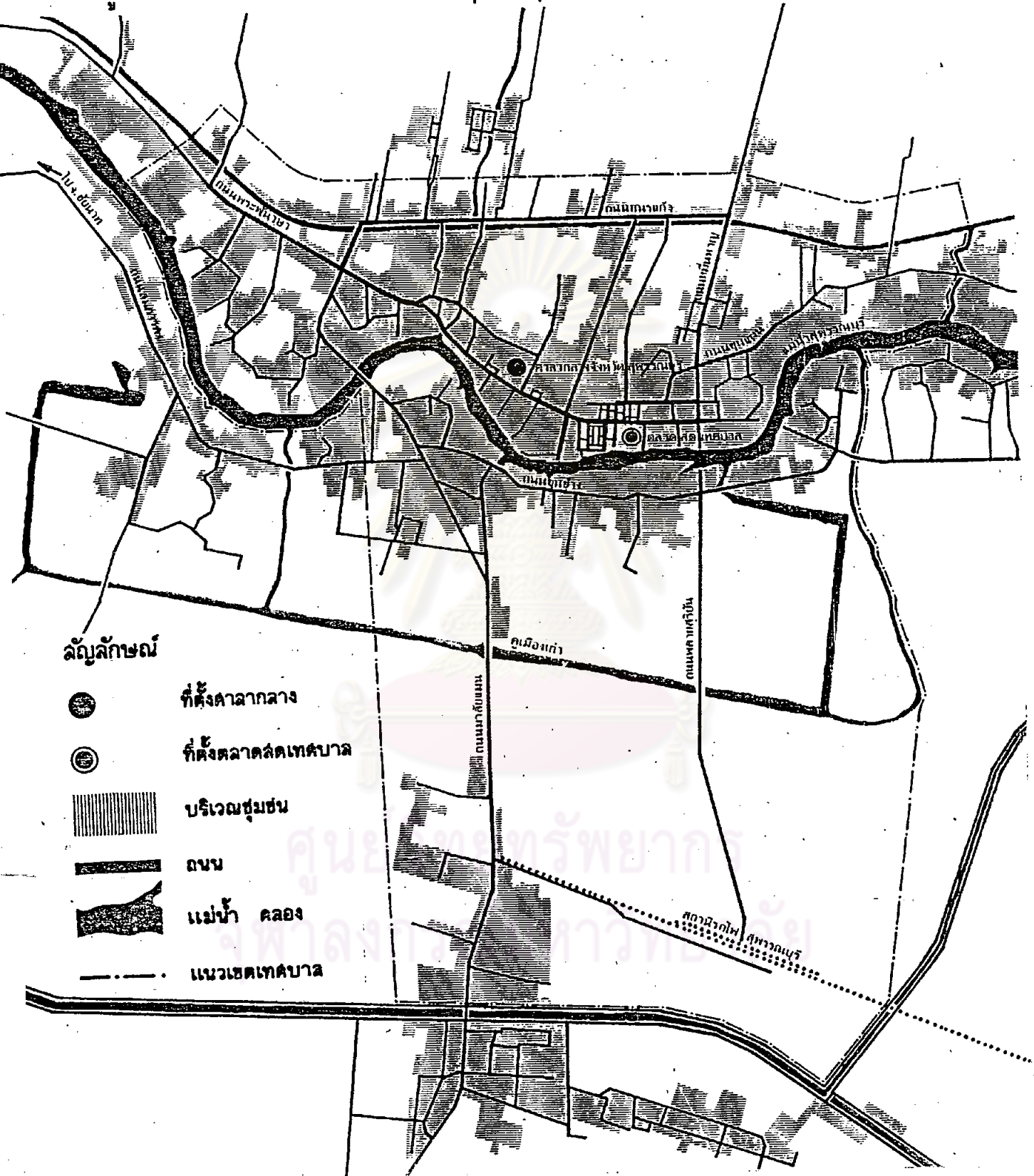
แสดง
มาตราส่วน

ที่ตั้งศาลากลางและตลาดสดเทศบาล

๑ : ๒๕,๐๐๐

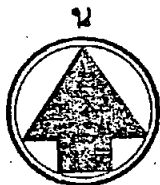

รูปที่ ๓.๕ แผนที่เขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งศาลากลาง
- ที่ตั้งตลาดสดเทศบาล
- บริเวณชุมชน
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- แนวเขตเทศบาล

แผนที่เขตเทศบาลเมือง สุพรรณบุรี
 แสดงที่ตั้งศาลากลางและตลาดสดเทศบาล
 มาตราส่วน ๑ : ๒๕,๐๐๐

สภาพโดยทั่วไปในบริเวณรอบที่ตั้งศาลากลาง

การวิเคราะห์สภาพโดยทั่วไปในบริเวณรอบที่ตั้งศาลากลางพิจารณาจากลักษณะของชุมชนโดยรอบที่ตั้งศาลากลาง ลักษณะถนน การขนส่งสาธารณะ และความเป็นศูนย์กลางการขนส่งสาธารณะระหว่างอำเภอ

๑. ลักษณะของชุมชนโดยรอบที่ตั้งศาลากลาง. จากการสำรวจพบว่า ลักษณะของชุมชนในบริเวณรอบที่ตั้งศาลากลางในจังหวัดที่ทำการศึกษาแบ่งออกได้ ๓ ลักษณะได้แก่ ชุมชนศูนย์กลางเมือง ชุมชนชานเมือง (ชุมชนทั้ง ๒ ลักษณะอยู่เป็นชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาล) และชุมชนชนบทซึ่งเป็นชุมชนที่อยู่นอกเขตเทศบาล โดยมีจำนวน ๓ จังหวัดที่มีที่ตั้งศาลากลางอยู่ในชุมชนศูนย์กลางเมือง ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ระยอง และสุพรรณบุรี จำนวน ๔ จังหวัดที่มีที่ตั้งศาลากลางอยู่ในเขตชุมชนชานเมือง ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ปทุมธานี พังงา และยโสธร มีเพียงจังหวัดเดียวที่มีที่ตั้งศาลากลางอยู่ในชุมชนชนบท คือ จังหวัดนครนายก (ตารางที่ ๓.๒)

ตารางที่ ๓.๒ แสดงลักษณะของชุมชนในบริเวณโดยรอบที่ตั้งศาลากลาง ๔ จังหวัด

ลักษณะของชุมชนในบริเวณโดยรอบที่ตั้งศาลากลาง	จังหวัด								รวม
	จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พังงา	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
ชุมชนศูนย์กลางเมือง		●					●	●	๓
ชุมชนชานเมือง	●			●	●	●			๔
ชุมชนชนบท			●						๑

๒. ลักษณะถนน จากการสำรวจพบว่าลักษณะถนนในบริเวณที่ตั้งศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทคือ ทางหลวงแผ่นดิน ซึ่งเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดและถนนเทศบาล ซึ่งเป็นเส้นทางเชื่อมโยงพื้นที่ภายในเขตเทศบาลโดยมีจำนวน จังหวัดที่มีเฉพาะทางหลวงแผ่นดินที่ศาลากลาง จำนวน ๔ จังหวัดที่มีเฉพาะถนนเทศบาลที่ศาลากลาง และมีเพียงจังหวัดเดียวที่มีทั้งทางหลวงแผ่นดินและถนนเทศบาล-แผ่นดินที่ศาลากลาง (ตารางที่ ๓.๓)

ตารางที่ ๓.๓ แสดงประเภทถนนที่ผ่านบริเวณที่ตั้งศาลากลาง

ประเภทถนน	จังหวัด							
	จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี
ทางหลวงแผ่นดิน			●	●	●	●		
ถนนเทศบาล	●	●				●	●	●

๓. การขนส่งสาธารณะ การขนส่งสาธารณะในเขตเทศบาลเมืองทั้ง ๔ จังหวัด มีการบริการขนส่งสาธารณะทั้งทางบกและทางน้ำ สำหรับการขนส่งสาธารณะทางบกมี ๔ ประเภทได้แก่ รถยนต์โดยสารประจำทางระหว่างจังหวัด รถยนต์โดยสารประจำทางระหว่างอำเภอ รถยนต์รับจ้างในเขตเทศบาล และรถสามล้อ จากการสำรวจพบว่าบริเวณที่ตั้งศาลากลางมีเส้นทางรถประจำทาง ระหว่างจังหวัดผ่านจำนวน ๔ จังหวัดมีเส้นทางรถประจำทางระหว่างอำเภอผ่านจำนวน ๔ จังหวัด มีรถยนต์รับจ้างภายในเขตเทศบาลผ่านจำนวน ๓ จังหวัด ซึ่งเป็นเพียง ๓ จังหวัดที่มีบริการรถประเภทนี้และมีบริการรถสามล้อจำนวน ๖ จังหวัด ยกเว้นใน ๒ จังหวัดได้แก่ จันทบุรี และพิจิตร ซึ่งพื้นที่ชุมชนมีความลาดเอียงมาก ทำให้ไม่สามารถจัดการบริการรถสามล้อภายในชุมชน สำหรับการขนส่งสาธารณะทางน้ำ จากการสำรวจพบว่าในจำนวน ๔ จังหวัด ที่ทำการศึกษา มีจำนวน ๓ จังหวัดที่เป็นชุมชนริมแม่น้ำ โดยมีจำนวน ๔ จังหวัดที่มีบริการเรือข้ามฟากได้แก่ จังหวัดชัยนาท ปทุมธานี ยโสธร และสุพรรณบุรี ในจังหวัดทั้ง ๔ จังหวัดดังกล่าว สามารถให้บริการเรือข้ามฟากในการเข้าถึงที่ตั้งศาลากลาง ส่วนจังหวัดจันทบุรี นครนายก และระยอง ซึ่งเป็นชุมชนริมแม่น้ำเช่นกัน แต่ไม่มีบริการเรือข้ามฟาก อาจเป็นเพราะทั้งใน ๓ จังหวัดดังกล่าวมีจำนวนสะพาน

ข้ามแม่น้ำในบริเวณพื้นที่ชุมชนมากกว่า ๑ สะพาน อีกทั้งเป็นแม่น้ำที่มีความกว้างน้อยกว่าจังหวัดที่มีบริการเรือข้ามฟาก ทำให้สามารถเดินข้ามโดยใช้สะพานได้สะดวก (ตารางที่ ๓.๔)

ตารางที่ ๓.๔ แสดงประเภทการขนส่งสาธารณะในบริเวณที่ตั้งศาลากลาง

ประเภทการขนส่งสาธารณะ	จังหวัด								รวม
	จันทบุรี	ฉะเชิงเทรา	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
รถประจำทางระหว่างจังหวัด			●	●	●	●		●	๕
รถประจำทางระหว่างอำเภอ			●	●	●			●	๕
รถยนต์รับจ้างในเขตเทศบาล	●				●		●		๓
รถสามล้อ		●	●	●		●	●	●	๖
เรือข้ามฟาก		●		●		●		●	๔

๕. ความเป็นศูนย์กลางการขนส่งสาธารณะระหว่างอำเภอ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ศาลากลางเป็นศูนย์กลางการบริหารราชการของจังหวัด ซึ่งมีการประสานงานและความร่วมมือปฏิบัติงานของอำเภอและส่วนราชการอื่น ๆ รวมทั้งการให้บริการประชาชนในจังหวัด ดังนั้นที่ตั้งของศาลากลางจึงควรสะดวกต่อการเดินทางของประชาชนจากทุกอำเภอในจังหวัด

ความสะดวกต่อการเดินทางมาติดต่อราชการของประชาชน พิจารณาได้จากจำนวนเส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอที่ผ่านบริเวณที่ตั้งศาลากลาง จากการสำรวจเส้นทางรถประจำทางระหว่างอำเภอในทั้ง ๔ จังหวัดพบว่า เส้นทางรถประจำทางระหว่างอำเภอทั้งหมดในแต่ละจังหวัดมีจำนวนตั้งแต่ ๓ ถึง ๘ เส้นทาง

สำหรับเส้นทางรถประจำทางระหว่างอำเภอที่ผ่านที่ตั้งศาลากลางมีจำนวน ๔ จังหวัด
ที่ไม่มีเส้นทางรถประจำทางระหว่างอำเภอผ่านที่ตั้งศาลากลาง ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี
ฉะเชิงเทรา ระยอง และสุพรรณบุรี สำหรับจังหวัดอื่น ๆ มีจำนวน ๓ จังหวัดได้แก่ จังหวัด-
นครนายก ปทุมธานี และพิจิตร มีจำนวนเส้นทางรถประจำทางระหว่างอำเภอผ่าน
เส้นทาง ส่วนในจังหวัดนครนายกมีเส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอผ่าน
เพียงเส้นทางเดียว จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีจำนวน ๔ จังหวัดที่ไม่มีความเป็น
ศูนย์กลางการขนส่งสาธารณะระหว่างอำเภอ ส่วนที่เหลืออีก ๔ จังหวัดเป็นจังหวัดที่มี
ความเป็นศูนย์กลางการขนส่งสาธารณะระหว่างอำเภอค่อนข้างน้อย โดยมีจำนวนเส้นทาง
รถโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอผ่านที่ตั้งศาลากลางไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของจำนวน
เส้นทางทั้งหมดที่มีในแต่ละจังหวัด (ตารางที่ ๓.๕)

ตารางที่ ๓.๕ แสดงจำนวนเส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอที่ผ่านที่ตั้ง
ศาลากลางในจังหวัดต่าง ๆ

จังหวัด	จำนวนเส้นทางรถ ประจำทางระหว่าง อำเภอทั้งหมด	จำนวนเส้นทางรถประจำทาง ระหว่างอำเภอที่ผ่านที่ตั้ง ศาลากลาง
จันทบุรี	๔	๐
ฉะเชิงเทรา	๕	๐
นครนายก	๑	๑
ปทุมธานี	๖	๒
พิจิตร	๖	๒
ยโสธร	๖	๐
ระยอง	๔	๐
สุพรรณบุรี	๓	๒

ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งศาลากลางและศูนย์กลางเมือง

การพิจารณาความเหมาะสมของที่ตั้งศาลากลางอีกประการหนึ่ง คือระยะทางระหว่างที่ตั้งศาลากลางกับศูนย์กลางเมือง เนื่องจากบริเวณศูนย์กลางเมืองเป็นศูนย์รวมทางด้านการเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในท้องถิ่นนั้น และชุมชนอื่น ๆ ภายในจังหวัด โดยเป็นบริเวณที่มีประชากรรวมกันอยู่อย่างหนาแน่น เป็นศูนย์กลางการขนส่ง การติดต่อซื้อขายและบริการทางสังคมของจังหวัด ดังนั้นความสะดวกในการเข้าถึงศาลากลางจึงขึ้นอยู่กับระยะทางระหว่างศาลากลางและศูนย์กลางเมืองด้วย

ตารางที่ ๓.๖ แสดงระยะทางระหว่างที่ตั้งศาลากลางกับศูนย์กลางเมือง

ระยะทางระหว่างที่ตั้งศาลากลางกับศูนย์กลางเมือง (กม.)	จังหวัด								มทร.ฐาน
	จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
	๐.๕๗	๐.๒๔	๑.๗๔	๑.๑๐	๓.๒๐	๑.๐๘	๐.๓๘	๐.๕๘	๑.๐๓

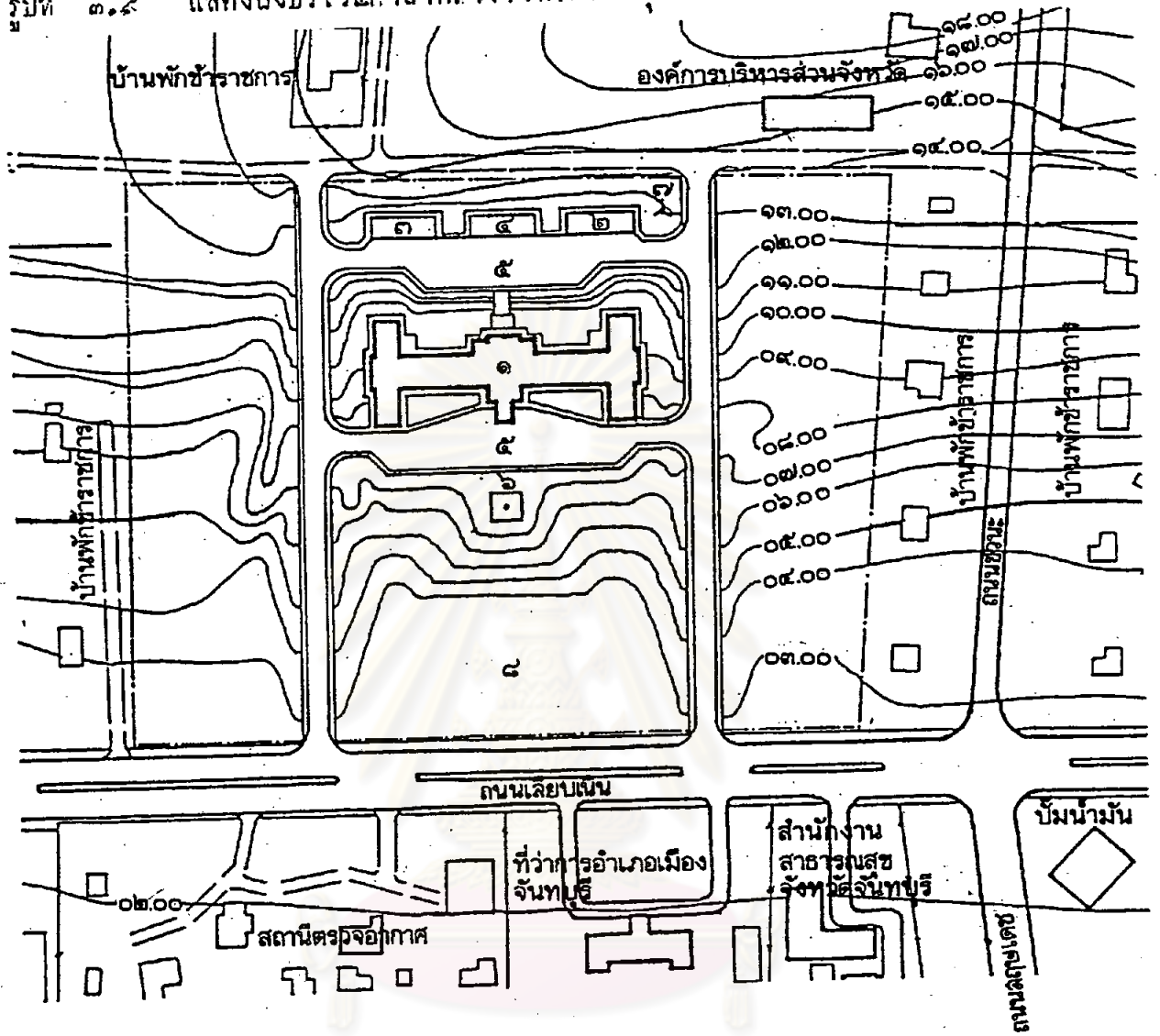
การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งศาลากลางกับศูนย์กลางเมือง กำหนดให้ศาลากลางเทศบาลเป็นศูนย์กลางของเมือง เนื่องจากบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นศูนย์รวมทางการขนส่งและการติดต่อซื้อขายของชุมชน

จากการสำรวจพบว่าใน ๘ จังหวัดที่ทำการศึกษาที่มีมทร.ฐานของระยะทางระหว่างที่ตั้งศาลากลางและศูนย์กลางชุมชน ๑.๐๓ กิโลเมตร โดยมีระยะทางมากที่สุด ๓.๒๐ กม. ในจังหวัดพิจิตร และน้อยที่สุด ๐.๒๔ กิโลเมตร ในจังหวัดชัยนาท

การวิเคราะห์ผังบริเวณศาลากลาง

ลักษณะของผังบริเวณศาลากลาง ๘ จังหวัดที่ทำการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ ๒ ประเภทคือ องค์ประกอบประเภทอาคาร และองค์ประกอบประเภทที่โล่ง

รูปที่ ๓๑๕ แสดงผังบริเวณศาลากลางจังหวัดจันทบุรี

สัญลักษณ์

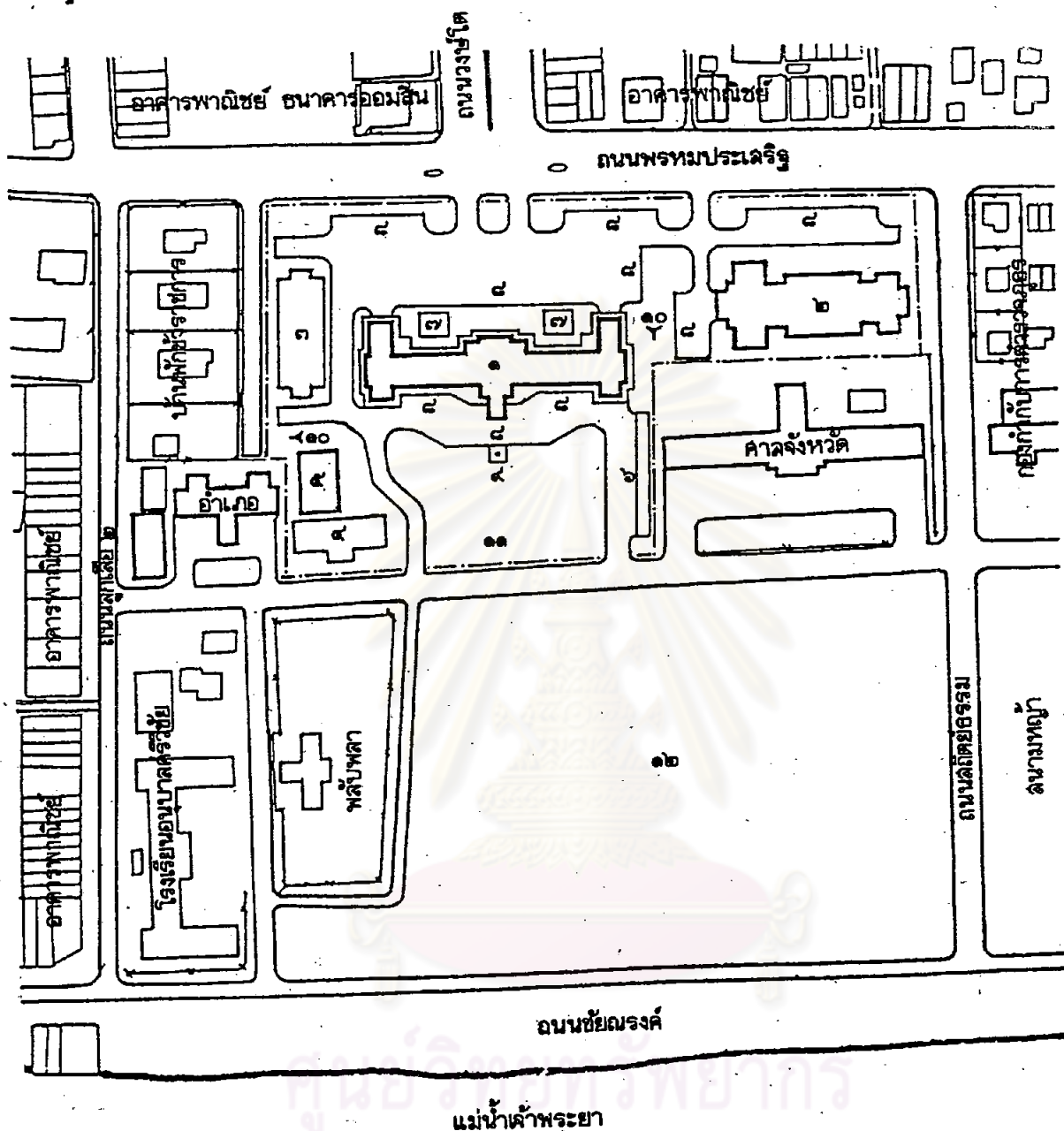
- ๑ อาคารศาลากลาง
- ๒ ร้านอาหาร
- ๓ อาคารพัสดุ
- ๔ อาคารจอดรถ
- ๕ ลานจอดรถ
- ๖ เสาธง
- ๗ เสาโทรคมนาคม
- ๘ ลานรัฐพิธี

- แนวเขตผังบริเวณศาลากลาง
- อาคารชั้นเดียว
- อาคาร ๒ ชั้น

ผังบริเวณศาลากลาง
จังหวัด
จันทบุรี
มาตราส่วน
๑:๒,๐๐๐

รูปที่ ๓.๑๐ แสดงผังบริเวณศาลากลางจังหวัดชัยนาท

สัญลักษณ์

- ๑ อาคารศาลากลาง
- ๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ๓ สโมสรข้าราชการ
- ๔ สำนักงานที่ดินจังหวัด
- ๕ สถานีตำรวจ
- ๖ อาคารจอดรถยนต์
- ๗ อาคารจอดรถจักรยาน
- ๘ ลานจอดรถ
- ๙ เล้า
- ๑๐ เคา์โทรคมนาคม
- ๑๑ ลานหย่อม
- ๑๒ ลานรัฐพิธี

- แนวเขตผังบริเวณศาลากลาง
- อาคารชั้นเดียว
- อาคาร ๒ ชั้น

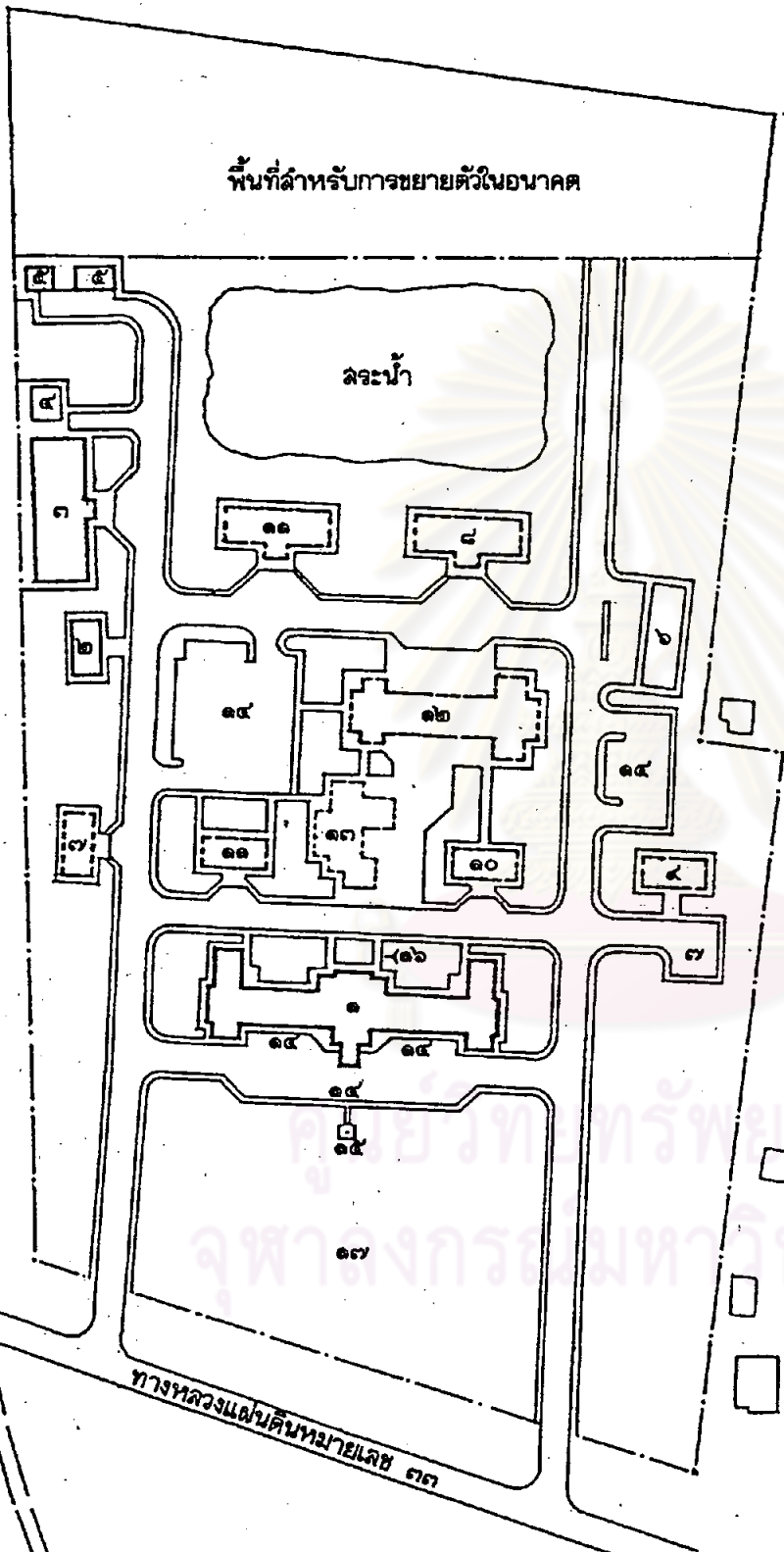

ผังบริเวณศาลากลาง
จังหวัด
ชัยนาท
 ๑๒๒,๐๐๐

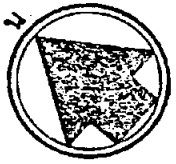

รูปที่ ๓.๑๑ แสดงผังบริเวณศาลากลางจังหวัดนครนายก

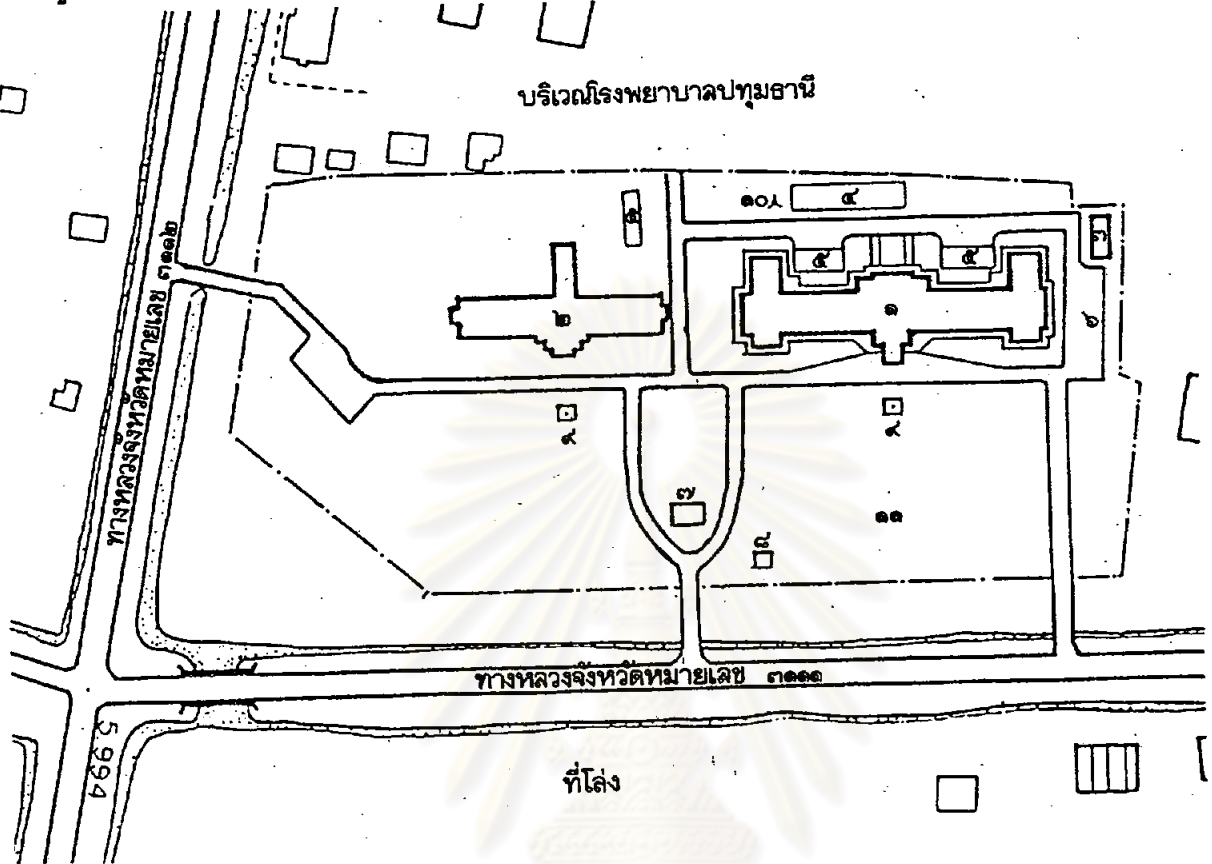
สัญลักษณ์

- ๑ อาคารศาลากลาง
  - ๒ สำนักงานพาณิชย์
  - ๓ สำนักงานสาธารณสุข
  - ๔ อาคารพัสดุ
  - ๕ บ้านพัก
  - ๖ อาคารจอดรถเครื่องจักรกล
  - ๗ สำนักงานที่ดิน
  - ๘ สำนักงานเกษตร
  - ๙ สำนักงานการประถมศึกษา
  - ๑๐ สำนักงานชลประทาน
  - ๑๑ อาคารสำนักงานราชการอื่น ๆ
  - ๑๒ อาคารศาลาประชาคม
  - ๑๓ ร้านอาหาร
  - ๑๔ ลานจอดรถ
  - ๑๕ เล้าถาง
  - ๑๖ เล้าโทรคมนาคม
  - ๑๗ ลานรัฐพิธี
- แนวเขตผังบริเวณศาลากลาง
 อาคารชั้นเดียว
 อาคาร ๒ ชั้น
 อาคารโครงการในอนาคต

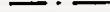
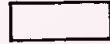

ผังบริเวณศาลากลาง
จังหวัด นครนายก
มาตราส่วน ๑:๒,๐๐๐

รูปที่ ๓.๑๒ แสดงผังบริเวณศาลากลางจังหวัดปทุมธานี

สัญลักษณ์

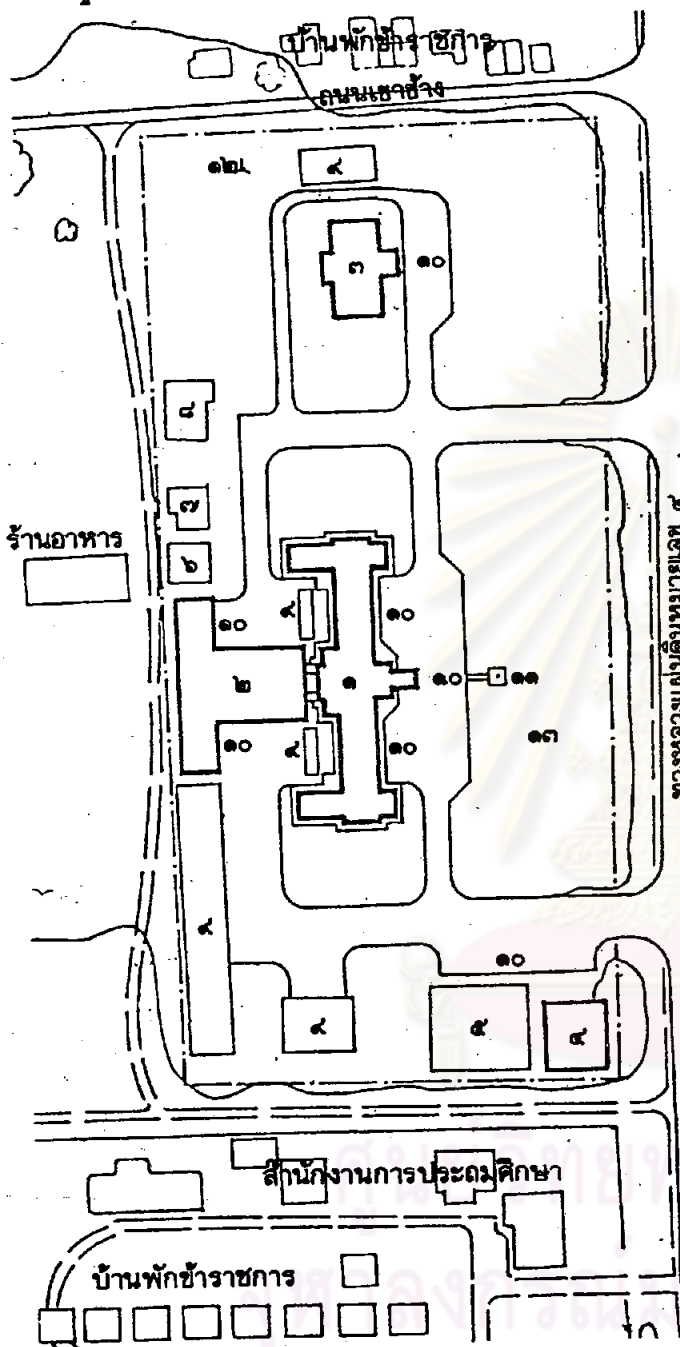
- ๑ อาคารศาลากลาง
- ๒ ศาลจังหวัด
- ๓ สถานีล้อสาร
- ๔ ร้านอาหารและอาคารพัสดุ
- ๕ อาคารจอดรถ
- ๖ ลานจอดรถ
- ๗ ศาลหลักเมือง
- ๘ บ่อมายาม
- ๙ เล้าธง
- ๑๐ เล้าโทรคมนาคม
- ๑๑ ลานรัฐพิธี

- แนวเขตผังบริเวณศาลากลาง
- อาคารชั้นเดียว
- อาคาร ๒ ชั้น

ผังบริเวณศาลากลาง
จังหวัด ปทุมธานี
มาตราส่วน ๑:๒,๐๐๐

รูปที่ ๓.๑๓ แสดงผังบริเวณศาลากลางจังหวัดพังงา

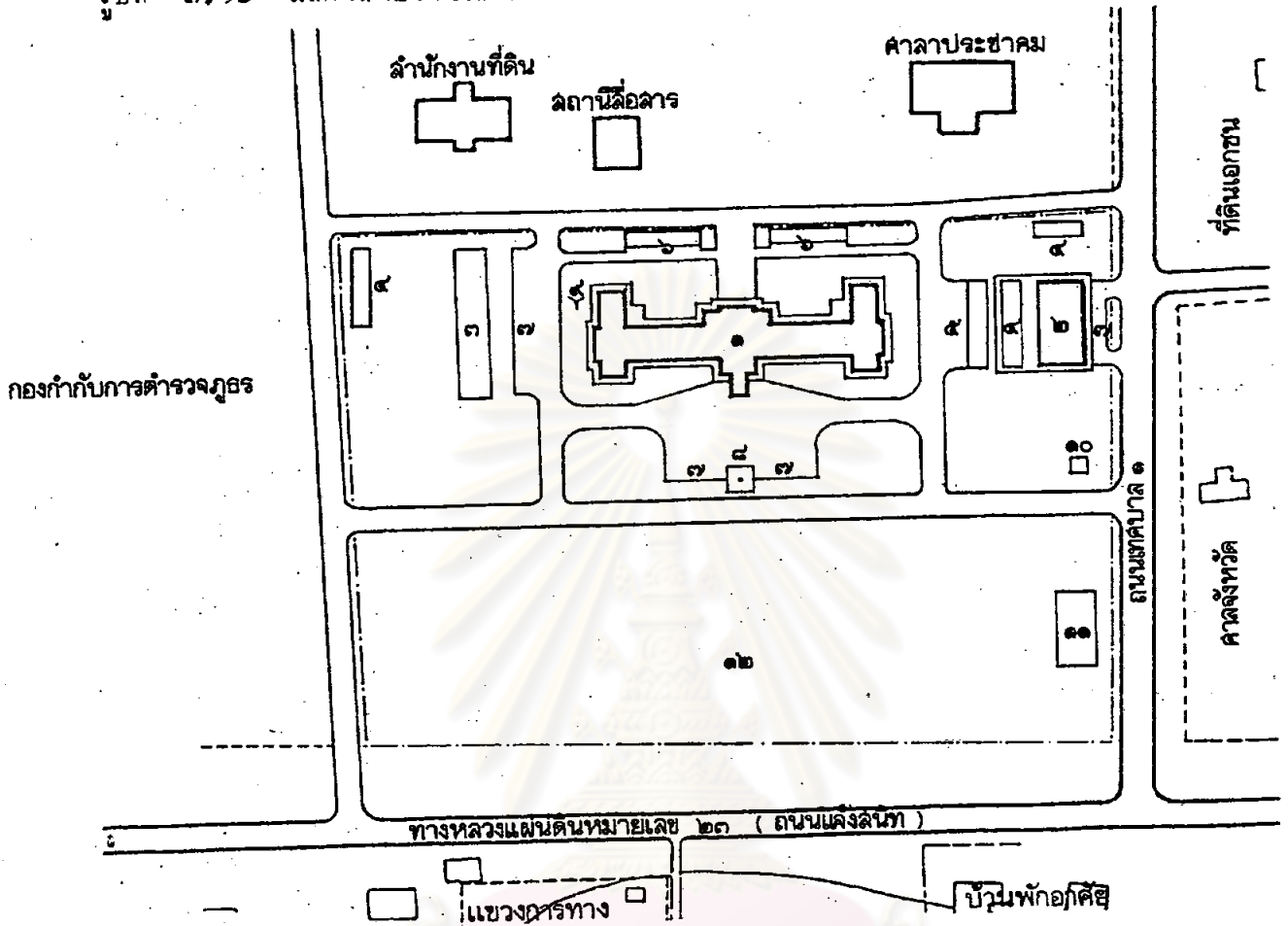
สัญลักษณ์

- ๑ อาคารศาลากลาง
  - ๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
  - ๓ สำนักงานที่ดิน
  - ๔ สำนักงานเกษตร
  - ๕ ห้องสมุด
  - ๖ อาคารพัสดุ
  - ๗ ร้านสหกรณ์ข้าราชการ
  - ๘ อาคารเพาะชำ
  - ๙ อาคารจอดรถ
  - ๑๐ ลานจอดรถ
  - ๑๑ เล้าถาง
  - ๑๒ เล้าโทรคมนาคม
  - ๑๓ ลานรัฐพิธี
- แนวเขตผังบริเวณศาลากลาง
- อาคารชั้นเดียว
- อาคาร ๒ ชั้น

ผังบริเวณศาลากลาง
จังหวัด
พังงา
มาตราส่วน ๑:๒,๐๐๐

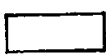
รูปที่ ๓.๑๔ แสดงผังบริเวณศาลากลางจังหวัดยโสธร

สัญลักษณ์

๑ อาคารศาลากลาง	๗ ลานจอดรถ
๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๘ เล้าทอง
๓ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน-จังหวัด (กอ.รมน.)	๙ เล้าเทรคมนาคนม
๔ อาคารพัสดุ	๑๐ บัอมยาม
๕ อาคารจอดรถยนต์	๑๑ เวทีแสดงกลางแจ้ง
๖ อาคารจอดรถจักรยาน	๑๒ ลานรัฐพิธี

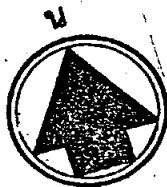
แนวเขตผังบริเวณศาลากลาง

อาคารชั้นเดียว

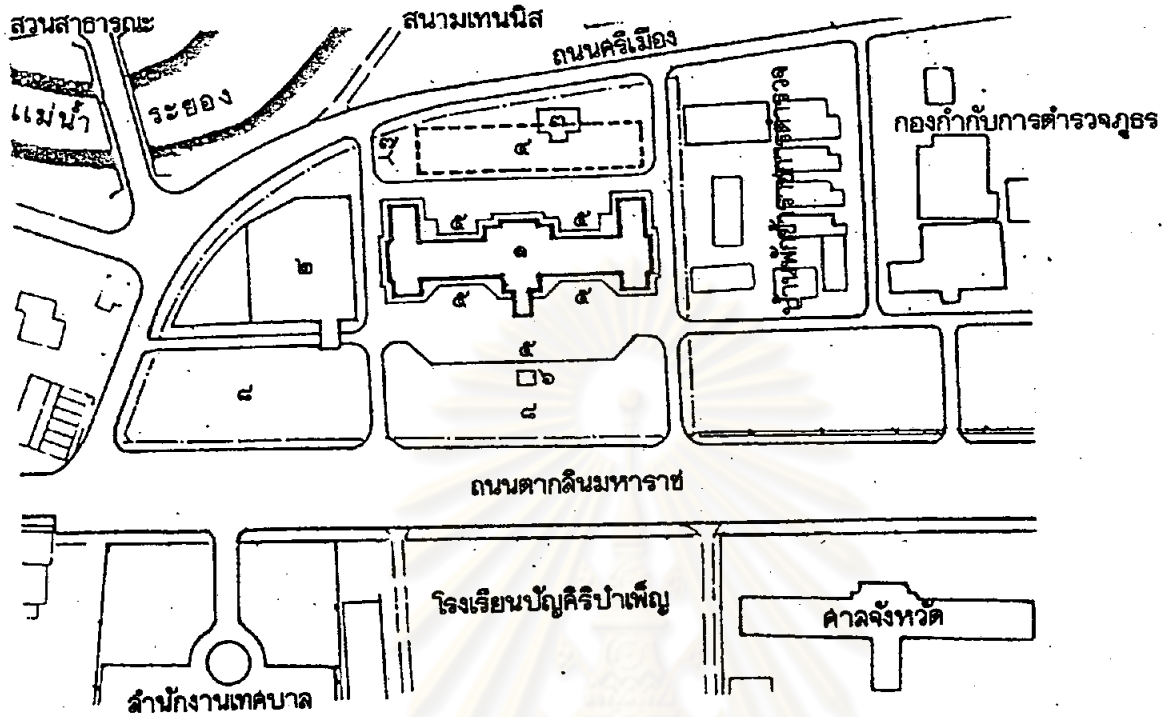

อาคาร ๒ ชั้น

ผังบริเวณศาลากลาง
จังหวัด
ยโสธร
มาตราส่วน
๑:๒,๐๐๐

รูปที่ ๓.๑๕ แสดงผังบริเวณศาลากลางจังหวัดระยอง

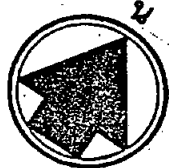
สัญลักษณ์

- ๑ อาคารศาลากลาง
- ๒ ศาลาประชาคม
- ๓ ที่ทำการจัดตั้งจังหวัด
- ๔ โครงการขยายพื้นที่อาคารศาลากลาง
- ๕ ลานจอดรถ
- ๖ พระบรมรูปรัชกาลที่ ๕
- ๗ เสาโทรคมนาคม
- ๘ ลานรัฐพิธี

แนวเขตผังบริเวณศาลากลาง

- อาคารชั้นเดียว
- อาคาร ๒ ชั้น

ผังบริเวณศาลากลาง

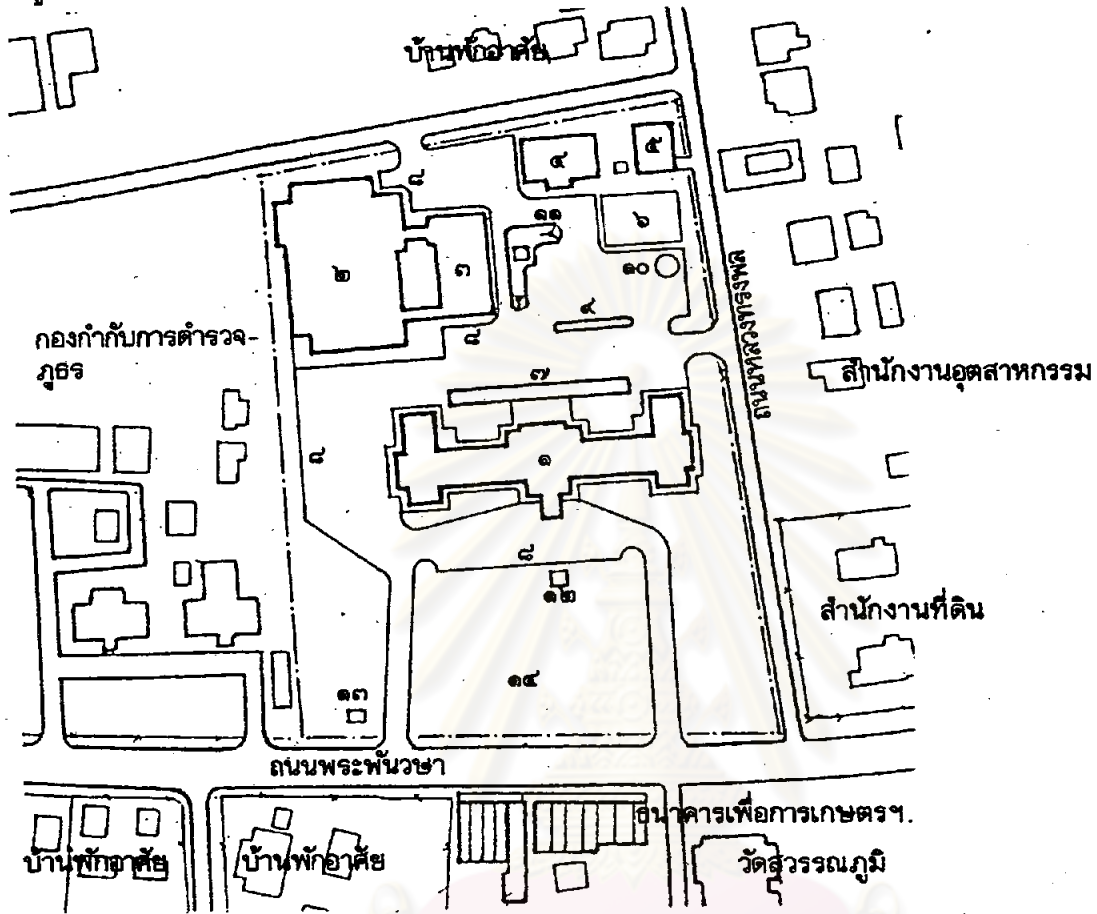
จังหวัด

ระยอง

มาตราส่วน

๑:๒,๐๐๐

รูปที่ ๓.๑๖ แสดงผังบริเวณศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี

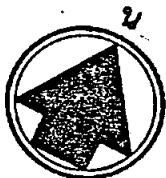
สัญลักษณ์

๑ อาคารศาลากลาง	๘ ลานจอดรถ
๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๙ ลานาามแบบมดินต้น
๓ สโมสรข้าราชการ	๑๐ ถังประปา
๔ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	๑๑ เลาโทรคมนาคม
๕ ลานี่ลือลาร	๑๒ พระบรมรูปรัชการที่ ๕
๖ อาคารพัลดู	๑๓ บ้อมยาม
๗ อาคารจอดรถ	๑๔ ลานรัฐพิธี

แนวเขตผังบริเวณศาลากลาง

อาคารชั้นเดียว
อาคาร ๒ ชั้น

ผังบริเวณศาลากลาง
จังหวัด
สุพรรณบุรี
มาตราส่วน ๑:๒,๐๐๐

๑. องค์ประกอบประเภทอาคาร ได้แก่ อาคารประเภทที่ทำการ และอาคาร
บริการ

ก. อาคารประเภทที่ทำการ ประกอบด้วยอาคารศาลากลางซึ่งเป็นองค์
ประกอบหลัก ใช้เป็นที่ทำการรวมของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาค (ในบางจังหวัดอาจ
มีสำนักงานราชการส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นรวมอยู่ด้วย) และอาคารที่ทำการเอกเทศ
ซึ่งเป็นที่ทำการของแต่ละสำนักงานที่ไม่ได้รวมอยู่ในอาคารศาลากลาง มีทั้งที่เป็นสำนัก-
งานราชการส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น

ข. อาคารบริการ เป็นอาคารที่ใช้ประโยชน์เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติ
งานหรือเพื่อประโยชน์ทางค่านักธุรกิจ เช่น ศาลาประชาคม อาคารพัสดุ ห้องสมุด
ร้านอาหาร บ้านพัก เป็นต้น

๒. องค์ประกอบประเภทที่โล่ง องค์ประกอบประเภทนี้มีทั้งที่ใช้ประโยชน์เพื่อ
การปฏิบัติงาน และทางค่านักกิจกรรมนันทนาการ ได้แก่

ก. ลานรัฐพิธี เป็นพื้นที่สนามบริเวณหน้าอาคารศาลากลาง ใช้ประโยชน์
สำหรับจัดงานรัฐพิธี ได้แก่ งานวันเฉลิมพระชนมพรรษา งานวันคล้ายวันสวรรคตของ
พระมหากษัตริย์ในรัชกาลก่อน งานวันพืชมงคล หรืออาจใช้เป็นที่รวมพลังประชาชนกลุ่ม
ต่าง ๆ ในจังหวัด องค์ประกอบที่พบในลานรัฐพิธี ได้แก่ เสาธง พระบรมรูปรัชกาลที่ ๕
พลับพลา และเวทีแสดงกลางแจ้ง

ข. ที่โล่งสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิบัติ
งานของบางสำนักงาน เช่น แปลงทดลองการเกษตร เป็นต้น

ค. ลานจอดรถและถนน

ง. พื้นที่เว้นว่าง หมายถึงที่ว่างระหว่างอาคาร และที่ว่างอื่น ๆ ภายใน
ผังบริเวณที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามที่กล่าวข้างต้น เช่น สนามกีฬา สวนหย่อม และพื้นที่
ใช้ปลูกต้นไม้ เป็นต้น

จากการสำรวจพบว่า อาคารศาลากลาง ลานรัฐพิธี และลานจอดรถ เป็นองค์
ประกอบที่มีในทุกผังบริเวณศาลากลาง ส่วนองค์ประกอบอื่นมีอยู่ในผังบริเวณศาลากลางบาง
จังหวัด (ตารางที่ ๓.๗)

ตารางที่ ๑๑.๗ เปรียบเทียบประเภทองค์ประกอบภายในผังบริเวณศาลากลาง ๔ จังหวัด

องค์ประกอบภายในผังบริเวณ			จังหวัด							
			จันทบุรี	ชลบุรี	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี
องค์ประกอบประเภทอาคาร	อาคารที่ทำการ	ส่วนภูมิภาค	●	●	●	●	●	●	●	●
		ส่วนกลาง		●	○		●			●
	ส่วนท้องถิ่น	ศาลจังหวัด กอ. รมน.				●		●		
	อื่นๆ	สำนักงานเขตภูพาน ชมสายโทรศัพท์	●		○				●	
อาคารบริการ	ปฏิบัติงาน	คู่มือประชาชน ห้องสมุด อาคารพัสดุ เรือนเพาะชำ อาคารจอดรถ		●	○		●	●	●	
	สวัสดิการ	สโมสรข้าราชการ ร้านอาหาร ร้านค้าสวัสดิการ สวนพักผ่อนราชการ	●		○	●		●	●	
องค์ประกอบประเภท	สิ่งปลูกสร้าง	ลานจอดรถ แปลงทดลองการเกษตร ลานจอดรถ สนามกีฬา	●	●	●	●	●	●	●	

- องค์ประกอบที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- ◐ องค์ประกอบที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยอยู่ร่วมกับองค์ประกอบอื่น
- องค์ประกอบที่เป็นโครงการในอนาคต

การศึกษาลักษณะการจัดผังบริเวณศาลากลาง พิจารณาจากขนาดที่ดินและพื้นที่องค์ประกอบภายในผังบริเวณ ลักษณะการใช้ที่ดินภายในผังบริเวณ การจัดเตรียมที่จอดรถภายในผังบริเวณ และการจัดระบบสัญจรภายในผังบริเวณ

ขนาดที่ดินและพื้นที่ขององค์ประกอบภายในผังบริเวณศาลากลาง

ขนาดที่ดินของผังบริเวณศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดมีมาตรฐานของพื้นที่เท่ากับ ๑๕.๕๐ ไร่ โดยมีพื้นที่มากที่สุด ๒๔.๕๔ ไร่ และน้อยที่สุด ๖.๕๕ ไร่ (ตารางที่ ๓.๔) องค์ประกอบของผังบริเวณทั้งที่เป็นองค์ประกอบประเภทอาคารและที่โล่งมีขนาดพื้นที่ดังนี้

๑. พื้นที่ขององค์ประกอบประเภทอาคาร องค์ประกอบประเภทอาคารทั้งที่เป็นอาคารที่ทำการและอาคารบริการ มีความสูงตั้งแต่ชั้นเดียวถึง ๒ ชั้น พื้นที่ขององค์ประกอบประเภทอาคารพิจารณาจาก พื้นที่อาคารปกคลุมที่ดินและพื้นที่อาคารรวม ซึ่งการคำนวณพื้นที่ทั้ง ๒ ประเภทเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อกำหนดของสำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ตามที่กล่าวในบทที่ ๒

ก. พื้นที่อาคารปกคลุมที่ดิน พื้นที่อาคารปกคลุมที่ดินซึ่งคิดจากพื้นที่อาคารรวมของทุกอาคารภายในผังบริเวณศาลากลาง ๔ จังหวัด มีมาตรฐานของพื้นที่อาคารปกคลุมที่ดินเท่ากับ ๒๖๕๘.๕๕ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่มากที่สุด ๙๕๔๑.๒๐ ตารางเมตร และน้อยที่สุด ๑๔๕๐.๔๐ ตารางเมตร (ตารางที่ ๓.๕)

ข. พื้นที่อาคารรวม องค์ประกอบประเภทอาคารภายในผังบริเวณศาลากลาง ๔ จังหวัด มีมาตรฐานของพื้นที่อาคารรวม ๔๑๙๒.๐๕ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่มากที่สุด ๑๓๕๒๕.๐๐ ตารางเมตร และน้อยที่สุด ๒๕๘๖.๔๐ ตารางเมตร (ตารางที่ ๓.๕)

๒. พื้นที่ขององค์ประกอบประเภทที่โล่ง ภายในผังบริเวณศาลากลางแต่ละจังหวัดมีการจัดเตรียมขนาดพื้นที่ขององค์ประกอบประเภทที่โล่งแต่ละประเภทดังนี้

ก. พื้นที่ลานรัฐพิธี พื้นที่ลานรัฐพิธีมีมาตรฐานเท่ากับ ๕ ไร่ โดยมีพื้นที่มากที่สุด ๑๔.๕๔ ไร่ในจังหวัดชัยนาท และน้อยที่สุด ๑.๙๔ ไร่ในจังหวัดระยอง (ตารางที่ ๓.๕) ในจำนวน ๔ จังหวัดมีเพียงจังหวัดชัยนาทที่มีลานรัฐพิธีอยู่นอกผังบริเวณศาลากลางในพื้นที่ฝั่งตรงข้ามของถนนหน้าผังบริเวณศาลากลาง

ตารางที่ ๓.๔ เปรียบเทียบพื้นที่ผังบริเวณและพื้นที่องค์ประกอบภายในผังบริเวณศาลากลาง

จังหวัด	ขนาดพื้นที่ผังบริเวณ (ไร่)	พื้นที่ขององค์ประกอบ					
		พื้นที่อาคาร			พื้นที่โล่ง		
		พื้นที่อาคารปกคลุมดิน (ตารางเมตร)	พื้นที่อาคารรวม (ตารางเมตร)	ลานรกรุก (ไร่)	ลานจอดรถ (ไร่)	ที่โล่งสำหรับใช้ปฏิบัติงานอื่น ๆ (ไร่)	ที่ว่าง (ไร่)
จันทบุรี	๒๐.๕๒	๑๔๘๐.๕๐	๒๕๘๖.๕๐	๕.๕๐	๓.๓๖	-	๑๑.๓๓
ฉะเชิงเทรา	๑๑.๓๓	๓๓๕๓.๕๐	๕๖๓๕.๕๐	๑๕.๕๕	๒.๖๕	-	๖.๓๕
นครนายก	๒๕.๕๕	๕๕๐๘.๑๐	๗๖๓๒.๐๐	๕.๕๕	๕.๕๓	๑.๕๕	๕.๕๕
ปทุมธานี	๑๕.๕๕	๒๒๐๑.๕๕	๓๕๐๗.๕๕	๒.๖๕	๒.๒๕	-	๕.๐๕
พิจิตร	๑๕.๕๖	๓๕๕๑.๒๐	๑๓๕๒๕.๐๐	๒.๖๐	๕.๕๕	๑.๖๕	๕.๖๓
ยโสธร	๑๖.๑๕	๒๕๕๕.๕๐	๓๕๕๕.๕๐	๗.๑๐	๒.๗๐	-	๕.๗๓
ระยอง	๖.๕๕	๒๐๑๓.๕๐	๓๐๓๕.๕๐	๒.๐๐	๑.๗๕	-	๑.๕๑
สุพรรณบุรี	๑๑.๒๓	๒๗๒๒.๖๕	๕๓๕๕.๖๕	๓.๒๓	๓.๒๕	-	๕.๕๗
มัญฐาน	๑๕.๕๐	๒๖๕๕.๕๕	๕๑๗๒.๐๕	๓.๕๑	๒.๕๕	๒.๗๒	๖.๕๑

ข. ที่โล่งสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน พื้นที่โล่งประเภทนี้มีอยู่ในผังบริเวณ ๒ จังหวัด คือจังหวัดนครนายก และจังหวัดพิจิตร มีพื้นที่ ๓.๓๖ ไร่ และ ๑.๖๕ ไร่ ตามลำดับ และมีมัญฐานเท่ากับ ๒.๗๒ ไร่ (ตารางที่ ๓.๕) พื้นที่ดังกล่าวเป็นแปลงทดลองการเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัด ในจำนวน ๓ จังหวัดที่มีสำนักงานเกษตรจังหวัดอยู่ในผังบริเวณศาลากลาง ได้แก่ จังหวัดนครนายก จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพิจิตร มีเพียงจังหวัดปทุมธานีซึ่งมีพื้นที่ผังบริเวณขนาดเล็กไม่เพียงพอสำหรับจัดแปลงทดลองการเกษตร

ค. ลานจอดรถ และถนน ลักษณะของลานจอดรถมีทั้งที่จัดไว้ในกลุ่มในบริเวณเดียวกัน และที่แยกไว้ตามบริเวณอาคารต่าง ๆ ภายในผังบริเวณ ขนาดพื้นที่ลานจอดรถและถนนมีมัญฐาน ๒.๕๕ ไร่ โดยมีพื้นที่มากที่สุด ๕.๕๓ ไร่ และพื้นที่น้อยที่สุด ๑.๕๕ ไร่ (ตารางที่ ๓.๕)

ง. พื้นที่เว้นว่าง พื้นที่เว้นว่างที่มีมาตรฐานเท่ากับ ๖.๕๑ ไร่ โดยมีพื้นที่มากที่สุด ๑๑.๓๓ ไร่ และน้อยที่สุด ๑.๕๑ ไร่ (ตารางที่ ๓.๔)

ลักษณะการใช้ที่ดินภายในผังบริเวณ

ผังบริเวณศาลากลางในแต่ละจังหวัดมีลักษณะการใช้พื้นที่แตกต่างกัน โดยพิจารณาได้จากอัตราส่วนการใช้ที่ดินตามหลักเกณฑ์ของสำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งกำหนดเกณฑ์ใช้ควบคุมการใช้ที่ดิน ๒ ประเภทคือ อัตราร้อยละของพื้นที่อาคารปกคลุมที่ดินและอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อขนาดที่ดิน (ดูรายละเอียดในบทที่ ๒ หัวข้อหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดผังบริเวณศาลากลาง) ประกอบกับการพิจารณาลักษณะการใช้พื้นที่โล่ง

๑. อัตราร้อยละของพื้นที่อาคารปกคลุมที่ดิน ตามข้อกำหนดการใช้ที่ดิน กำหนดอัตราร้อยละของพื้นที่อาคารปกคลุมที่ดินสำหรับ เขตสถาบันราชการไว้เท่ากับร้อยละ ๕๐ (กระทรวงมหาดไทย, สำนักผังเมือง ๒๕๒๓ : ๓๒) เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราร้อยละของพื้นที่อาคารปกคลุมที่ดินของผังบริเวณศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด ซึ่งมีมาตรฐานเท่ากับร้อยละ ๑๒.๖๐ (ตารางที่ ๓.๔) จะเห็นได้ว่าน้อยกว่าตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดการใช้ที่ดินมาก โดยมีอัตราร้อยละของพื้นที่อาคารปกคลุมที่ดินมากที่สุดร้อยละ ๒๕.๖๓ และน้อยที่สุดร้อยละ ๔.๕๓

๒. อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อขนาดที่ดิน ตามข้อกำหนดการใช้ที่ดินกำหนดอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมสำหรับเขตสถาบันราชการไว้เท่ากับ ๑.๕ (กระทรวงมหาดไทย, สำนักผังเมือง ๒๕๒๓ : ๓๒) สำหรับอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมของผังบริเวณศาลากลางใน ๔ จังหวัด มีมาตรฐานเท่ากับ ๐.๒๑ ซึ่งน้อยกว่าตามที่กำหนดในข้อกำหนดการใช้ที่ดินมากเช่นกัน โดยมีอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมมากที่สุด ๐.๔๕ และน้อยที่สุด ๐.๐๘ (ตารางที่ ๓.๔)

๓. ลักษณะการใช้พื้นที่โล่ง ลักษณะการใช้พื้นที่โล่งประเภทต่าง ๆ ภายในผังบริเวณศาลากลาง พิจารณาจากจำนวนร้อยละของพื้นที่ผังบริเวณดังนี้คือ

ก. ลานรัฐพิธี พื้นที่ลานรัฐพิธีมีมาตรฐานร้อยละ ๒๓.๐๔ ของพื้นที่ผังบริเวณ ในจังหวัดที่มีลานรัฐพิธีอยู่ภายในผังบริเวณศาลากลาง มีพื้นที่ลานรัฐพิธีมากที่สุดร้อยละ

๔๓.๕๖ และนอยที่ศกขรอยละ ๑๓.๓๖ ของพื้นที่ผ้งบรเวท ส่วนในจังหวคชยันทงลน
 ฐฐพฐชยทกนอถผ้งบรเวทศลลคกลาง มชนคทพื้นที่ลนฐฐพฐชยทขรอยละ ๑๓๑.๗๕ ของพื้นที่
 ผ้งบรเวท (คกรรทท ๓.๕)

คกรรทท ๓.๕ เปรยบเทยบลคษณะการฐทคคณผ้งบรเวทศลลคกลาง

จังหวค	การฐทคคณ					
	พื้นที่อคการ		ทลจ			
	รอยละของพื้นที่อคการ ปกคณทคคณ	อคการสวณพื้นที่อคการ รวมทคคณทคคณ	อณฐฐพฐ (๕)	อณจอกรถ (๕)	ทลจสอททบฐฐพฐ จกนอ น ๑ (๕)	พื้นที่วณว (๕)
จันทบฐฐ	๕.๕๓	๐.๐๘	๒๓.๕๑	๑๖.๕๕	-	๕๕.๕๘
ชยันทงลน	๒๐.๖๐	๐.๓๑	๑๓๑.๗๕	๒๓.๖๒	-	๕๖.๒๐
นคกรนคยค	๕.๒๗	๐.๑๗	๑๕.๘๘	๓๐.๕๗	๑๒.๕๕	๓๑.๐๒
ปทุมชานฐ	๘.๕๑	๐.๑๖	๑๗.๕๒	๑๕.๗๗	-	๕๘.๘๗
พงง	๒๕.๖๓	๐.๕๕	๑๓.๓๖	๒๓.๓๘	๘.๖๘	๒๘.๕๓
ยลฐชร	๑๐.๐๕	๐.๑๕	๕๓.๕๖	๑๖.๗๒	-	๒๕.๒๕
ระยลจ	๑๕.๒๑	๐.๒๕	๓๐.๕๓	๒๗.๑๘	-	๒๑.๕๓
สฐพฐรณบฐฐ	๑๕.๑๕	๐.๒๕	๑๕.๘๕	๒๕.๒๑	-	๓๕.๘๐
มชยฐรณ	๑๒.๖๐	๐.๒๑	๒๓.๐๕	๑๘.๕๖	๑๐.๘๑	๕๑.๒๐

ข. ที่โล่งสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน พื้นที่โล่งสำหรับใช้ในการปฏิบัติ
งานมีอยู่เพียงประเภทเดียว คือ แปลงทดลองการเกษตร ซึ่งมีอยู่ในผังบริเวณศาลากลาง
๒ จังหวัด ไค้แก๋ จังหวัดนครนายก และพังงา มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๔ และ ๘.๖๔
ของพื้นที่ผังบริเวณศาลากลางแต่ละจังหวัดตามลำดับ และมีมีchyฐานของพื้นที่เท่ากับร้อยละ
๑๐.๘๑ (ตารางที่ ๓.๕)

ค. ลานจอดรถและถนน พื้นที่ลานจอดรถและถนนมีมีchyฐานเท่ากับร้อยละ
๑๘.๘๒ ของพื้นที่ผังบริเวณ โดยมีพื้นที่มากที่สุดร้อยละ ๓๐.๘๗ และน้อยที่สุดร้อยละ ๑๔.๗๗
ของพื้นที่ผังบริเวณ (ตารางที่ ๓.๕)

ง. พื้นที่เว้นว่าง พื้นที่เว้นว่างมีมีchyฐานเท่ากับร้อยละ ๔๑.๒๐ ของ
พื้นที่ผังบริเวณ โดยมีพื้นที่มากที่สุดร้อยละ ๕๕.๘๑ และน้อยที่สุดร้อยละ ๒๑.๕๓ ของพื้นที่
ผังบริเวณ (ตารางที่ ๓.๕)

การจัดเตรียมที่จอดรถภายในผังบริเวณศาลากลาง

ที่จอดรถที่มีการจัดเตรียมภายในผังบริเวณศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด แบ่งออก
เป็นที่จอดรถยนต์ และที่จอดรถจักรยานยนต์รวมทั้งรถจักรยาน ลักษณะของที่จอดรถมีทั้งที่
เป็นโรงจอดรถและลานจอดรถ

สำหรับโรงจอดรถมีการจัดเตรียมไว้ภายในผังบริเวณศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด
ส่วนใหญ่ใช้สำหรับจอดรถยนต์ราชการของส่วนราชการต่าง ๆ และรถยนต์ส่วนตัวของ
ผู้บริหารระดับตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการขึ้นไป รวมทั้งที่จอดรถรับส่งผู้วาระาชการจังหวัด
และผู้บริหารระดับสูงในบริเวณศูนย์กลางคานหน้าของอาคารศาลากลางจำนวน ๑ คัน ซึ่ง
มีการจัดเตรียมไว้ในอาคารศาลากลางทุกจังหวัด ส่วนโรงจอดรถสำหรับรถจักรยานยนต์
และรถจักรยานมีการจัดเตรียมไว้ภายในผังบริเวณศาลากลาง ๓ จังหวัด ไค้แก๋ จังหวัด-
ชัยนาท พังงา และยโสธร

ที่จอดรถในลักษณะลานจอดรถมีการจัดเตรียมไว้สำหรับการจอดรถยนต์ในทุก
จังหวัด และมีจำนวน ๒ จังหวัดที่มีการจัดเตรียมลานจอดรถสำหรับรถจักรยานยนต์ และ
รถจักรยานไค้แก๋ จังหวัดนครนายก (เป็นโครงการที่กำหนดไว้ในผังแม่บทซึ่งยังไม่ได้

คำเนิการในปัจจุบัน) และจังหวัดสุพรรณบุรี ลานจอดรถส่วนใหญ่จัดเตรียมไว้สำหรับรถของเจ้าหน้าที่ทั่วไป และประชาชนที่มาติดต่อราชการ

จากการสำรวจจำนวนที่จอดรถภายในผังบริเวณศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดพบว่า จำนวนที่จอดรถยนต์มีมาตรฐานเท่ากับ ๑๕ คน โดยมีจำนวน ๓ จังหวัดที่ไม่มีการจัดเตรียมที่จอดรถประเภทนี้ ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ปทุมธานี และระยอง ส่วนในจังหวัดที่มีการจัดเตรียมที่จอดรถประเภทนี้ มีจำนวนที่จัดเตรียมไว้น้อยที่สุด ๑๔ คันในจังหวัดสุพรรณบุรี และมากที่สุด ๕๐ คันในจังหวัดชัยนาท (ตารางที่ ๓.๑๐)

ตารางที่ ๓.๑๐ แสดงจำนวนรถยนต์รวมทั้งการจัดเตรียมจำนวนที่จอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถจักรยาน แยกตามประเภทที่จอดภายในผังบริเวณศาลากลาง ๔ จังหวัด

จังหวัด	จำนวนรถยนต์กองการที่จอดภายในผังบริเวณ	จำนวนที่จอดรถยนต์ (คัน)			จำนวนที่จอดรถจักรยานยนต์และรถจักรยาน (คัน)		
		โรงจอดรถ	ลานจอดรถ	รวม	โรงจอดรถ	ลานจอดรถ	รวม
จันทบุรี	๒๗	๔	๕๒	๕๐	-	-	-
ชัยนาท	๑๑๖	๑๕	๔๗	๑๐๒	๕๐	-	๕๐
นครนายก	๘๔	(๑๖)	(๑๑๒)	(๑๒๘)	-	(๒๐)	(๒๐)
ปทุมธานี	๖๑	๑๖	๒๔	๔๐	-	-	-
พิจิตร	๑๒๑	๗	๒๖	๓๓	-	-	-
พิจิตร	๑๒๑	๑๒	๔๐	๕๒	๑๖	-	๑๖
ยโสธร	๖๔	๑๑	๓๙	๕๐	๑๖	-	๑๖
ระยอง	๕๑	๒	๑๖	๓๔	-	-	-
สุพรรณบุรี	๑๒๐	๒๑	๓๓	๕๓	-	๑๔	๑๔
มัญฐาน	๘๓	๑๓	๔๐,๕๐	๕๐	-	-	๑๖

สำหรับจำนวนรถที่ต้องการที่จอดภายในผังบริเวณศาลากลาง จากการสำรวจพบว่า จำนวนรถจักรยานยนต์และรถจักรยานภายในผังบริเวณศาลากลางทุกจังหวัดมีจำนวนมากกว่าที่จอดที่จัดเตรียมไว้ โดยมีการจอกกระจัดกระจายตามพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของผังบริเวณศาลากลาง ส่วนจำนวนรถยนต์ภายในผังบริเวณศาลากลางมีมีฐานของจำนวนรถยนต์เท่ากับ ๗๓ คัน โดยมีจำนวนรถยนต์น้อยที่สุด ๕๑ คันในจังหวัดระยองและมากที่สุด ๑๒๑ คันในจังหวัดพังงา (ตารางที่ ๓.๑๐) จะเห็นได้ว่าจำนวนที่จอดรถยนต์ที่มีการจัดเตรียมไว้ภายในผังบริเวณศาลากลางทุกจังหวัดมีจำนวนไม่เพียงพอ

ในการกำหนดจำนวนที่จอดรถพิจารณาเฉพาะจำนวนที่จอดรถยนต์ ซึ่งมีปัญหาในการจัดเตรียมที่จอดมากกว่ารถจักรยานยนต์และรถจักรยาน จำนวนที่จอดรถยนต์ที่เหมาะสม สำหรับผังบริเวณศาลากลางจังหวัดต่าง ๆ อาจพิจารณาได้จากจำนวนรถยนต์ที่ต้องการที่จอดภายในผังบริเวณศาลากลางแต่ละจังหวัด อย่างไรก็ตามที่จอดรถยนต์สำหรับศาลาประชาคมไม่อาจประเมินความต้องการที่แท้จริงได้ เนื่องจากการสำรวจจำนวนรถยนต์ภายในผังบริเวณศาลากลางแต่ละจังหวัดไม่อยู่ในช่วงเวลาที่มีการใช้ศาลาประชาคม ส่วนสโมสรข้าราชการและร้านอาหารเป็นอาคารขนาดเล็ก จำนวนที่จอดรถสำหรับอาคารทั้ง ๒ ประเภทดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นรถยนต์ส่วนตัวของข้าราชการซึ่งเป็นจำนวนที่รวมอยู่ในจำนวนที่จอดรถยนต์สำหรับอาคารประเภทสำนักงาน ดังนั้นในการประเมินความต้องการจำนวนที่จอดรถยนต์ภายในผังบริเวณศาลากลาง จึงเน้นเฉพาะการประเมินความต้องการจำนวนที่จอดรถยนต์สำหรับอาคารศาลากลาง และอาคารที่ทำการเอกเทศของส่วนราชการต่าง ๆ

จากการประเมินความต้องการจำนวนที่จอดรถยนต์สำหรับอาคารประเภทสำนักงานภายในผังบริเวณศาลากลางจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งประเมินจากอัตราส่วนระหว่างพื้นที่อาคารรวมต่อจำนวนรถยนต์ ๑ คัน (ตารางที่ ๓.๑๑) พบว่ามีฐานของอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าเท่ากับ ๕๐.๔๔ ตารางเมตรต่อคัน โดยมีจังหวัดที่มีความต้องการจำนวนที่จอดรถยนต์น้อยที่สุดในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีอัตราส่วนดังกล่าวเท่ากับ ๕๕.๕๔ ตารางเมตรต่อคัน และจังหวัดที่มีความต้องการที่จอดรถยนต์มากที่สุดในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีค่าอัตราส่วนดังกล่าวเท่ากับ ๓๔.๔๒ ตารางเมตรต่อคัน

ตารางที่ ๓.๑๑ แสดงอัตราส่วนของพื้นที่อาคารรวมต่อจำนวนรถยนต์ที่ต้องการจอดภายใน
ผังบริเวณศาลากลาง ๔ จังหวัด

จังหวัด	พื้นที่อาคารสำนักงาน ภายในผังบริเวณ ศาลากลาง(ตร.ม.)	จำนวนรถยนต์ ภายในผังบริเวณ (คัน)	พื้นที่อาคาร สำนักงานต่อ จำนวนรถยนต์ (ตร.ม./คน)
จันทบุรี	๒๓๓๓	๖๓	๓๘.๘๒
ชัยนาท	๕๑๑๘	๑๑๖	๓๕.๕๑
นครนายก	๓๙๕๑	๙๘	๔๐.๕๕
ปทุมธานี	๓๖๓๒	๖๑	๕๙.๕๔
พังงา	๔๗๕๓	๑๒๑	๓๙.๒๘
ยโสธร	๓๐๐๑	๖๔	๔๖.๘๙
ระยอง	๒๐๕๓	๕๑	๔๐.๓๓
สุพรรณบุรี	๕๓๘๗	๑๒๐	๔๕.๗๒
มัธยฐาน	๓๙๑๑.๕๐	๙๓	๕๐.๘๔

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ผังบริเวณศาลากลางจังหวัดต่าง ๆ มีความ
ต้องการจำนวนที่จอดรถโดยประมาณ ๑ คัน ต่อพื้นที่อาคารสำนักงาน ๕๐.๐๐ ตารางเมตร

การจัดทางเข้าออกผังบริเวณศาลากลาง

ในการวิเคราะห์ลักษณะการจัดทางเข้าออกผังบริเวณศาลากลาง ศึกษาถึง
จำนวนทางเข้าออกผังบริเวณศาลากลาง การเชื่อมโยงทางเข้าออกของผังบริเวณศาลา-
กลางกับเส้นทางคมนาคมที่ผ่านที่ตั้งศาลากลางและระบบการจราจรของชุมชนบริเวณที่ตั้ง
ศาลากลาง (ตารางที่ ๓.๑๒)

จากการสำรวจพบว่าผังบริเวณศาลากลางของทั้ง ๔ จังหวัดมีการจัดเตรียม
ทางเข้าออกผังบริเวณจำนวนตั้งแต่ ๒ ถึง ๖ ทาง ในจังหวัดเหล่านี้มีจำนวน ๕ จังหวัด
ที่เปิดใช้ทางเข้าออกผังบริเวณตั้งแต่ ๒ ทางขึ้นไป ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชัยนาท

นครนายก พังงา และระยอง ส่วนในอีก ๓ จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี ยโสธร และสุพรรณบุรี มีการควบคุมทางเข้าออกโดยกำหนดให้ใช้ทางเข้าออกฝั่งบริเวณเพียงทางเดียว การควบคุมทางเข้าออกฝั่งบริเวณสาละกลางนี้ เป็นมาตรการรักษาความปลอดภัยของจังหวัดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย เรื่องการรักษาความปลอดภัยบริเวณสถานที่-

การวันที่ ๓๑.๑๒ แสดงจำนวนทางเข้าออกฝั่งบริเวณสาละกลาง ประเภทของเส้นทางคมนาคมและระบบการจราจรบนถนนที่ขนาบที่ฝั่งสาละกลาง

จังหวัด	จำนวนทางเข้าออกทั้งหมด	จำนวนทางเข้าออกที่เบ็ดเสร็จ	เส้นทางคมนาคมที่เชื่อมโยงกับทางเข้าออก				ระบบการจราจร	
			เส้นทางคมนาคมสายหลัก	เส้นทางคมนาคมสายรอง	ถนนภายในฝั่งบริเวณของสถานที่ราชการข้างเคียง	เกินสองทาง	เกินทางเดียว	
จันทบุรี	๙	๙	●			●		
			●			●		
				●		●		
ชัยนาท	๙	๘	●			●		
				●		●		
นครนายก	๕	๕	●			●		
ปทุมธานี	๘	๘	●			●		
พังงา	๕	๕	●			●		
ยโสธร	๙	๘		●		●		
ระยอง	๖	๕	●		●	●	●	
สุพรรณบุรี	๙	๘	●				●	

ราชการหลังจากการเกิดกรณีระเบิดอาคารศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งแต่ละจังหวัดมีแนวทางปฏิบัติแตกต่างกันออกไป โดยมีบางจังหวัดที่โอนมาตรการควบคุมเฉพาะทางเข้าออกอาคารศาลากลาง และในบางจังหวัดที่เพียงแต่กำชับให้เจ้าหน้าที่ภายในศาลากลางช่วยกันสอดส่องดูแลการเข้าออกของบุคคลภายนอก

ทางเข้าออกฝั่งบริเวศศาลากลางจังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเชื่อมโยงกับถนนที่เป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักของชุมชนที่ผ่านที่ตั้งศาลากลาง ยกเว้นจังหวัดยะลาที่จัดทางเข้าออกฝั่งบริเวศศาลากลางเชื่อมโยงกับเส้นทางคมนาคมสายรอง

สำหรับระบบการจราจรในเส้นทางคมนาคมที่ผ่านที่ตั้งศาลากลางจังหวัดต่าง ๆ นั้น มีเพียงจังหวัดสุพรรณบุรีจังหวัดเดียวที่มีการจัดระบบเดินรถทางเดียวในถนนที่ผ่านที่ตั้งศาลากลาง

การวิเคราะห์พื้นที่อาคารศาลากลาง

การวิเคราะห์พื้นที่อาคารศาลากลางพิจารณาจากอายุการใช้งานของอาคารศาลากลาง ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่อาคารศาลากลาง และลักษณะพื้นที่ส่วนใช้งานของอาคารศาลากลาง

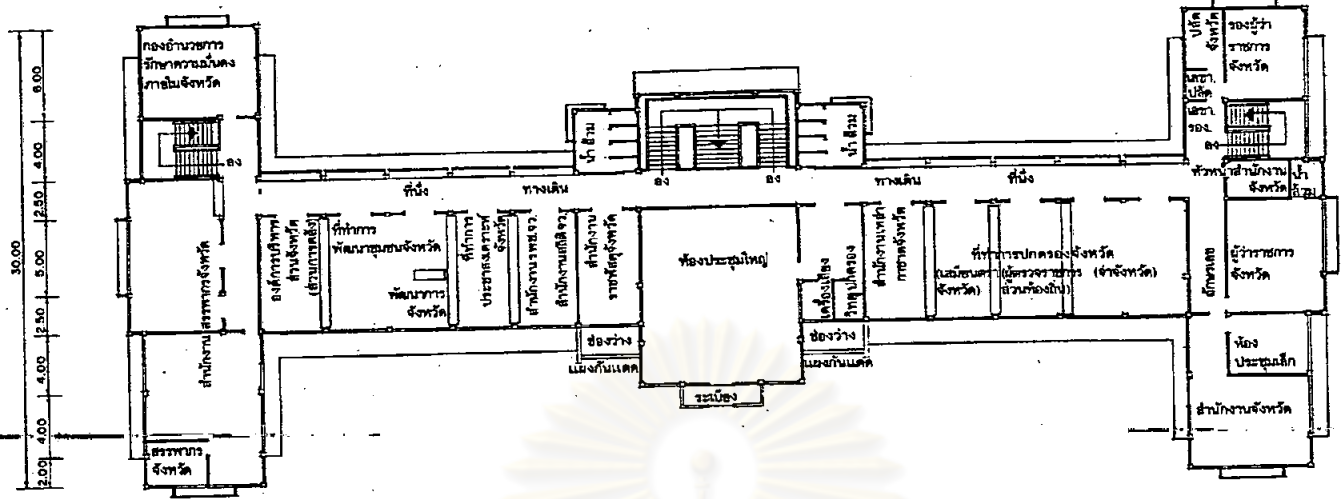
อายุการใช้งานของอาคารศาลากลาง

อาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดมีมีขยฐานอายุการใช้งานของอาคารเท่ากับ ๘ ปี โดยมีอาคารศาลากลาง ๕ จังหวัดที่มีอายุการใช้งานที่น้อยที่สุดเท่ากับ ๘ ปี ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก ปทุมธานี และระยอง ส่วนใน ๓ จังหวัดที่เหลือได้แก่ จังหวัดยโสธร พังงา และสุพรรณบุรี มีอายุการใช้งานเท่ากับ ๑๑, ๑๓ และ ๑๔ ปีตามลำดับ (ตารางที่ ๓.๑๓)

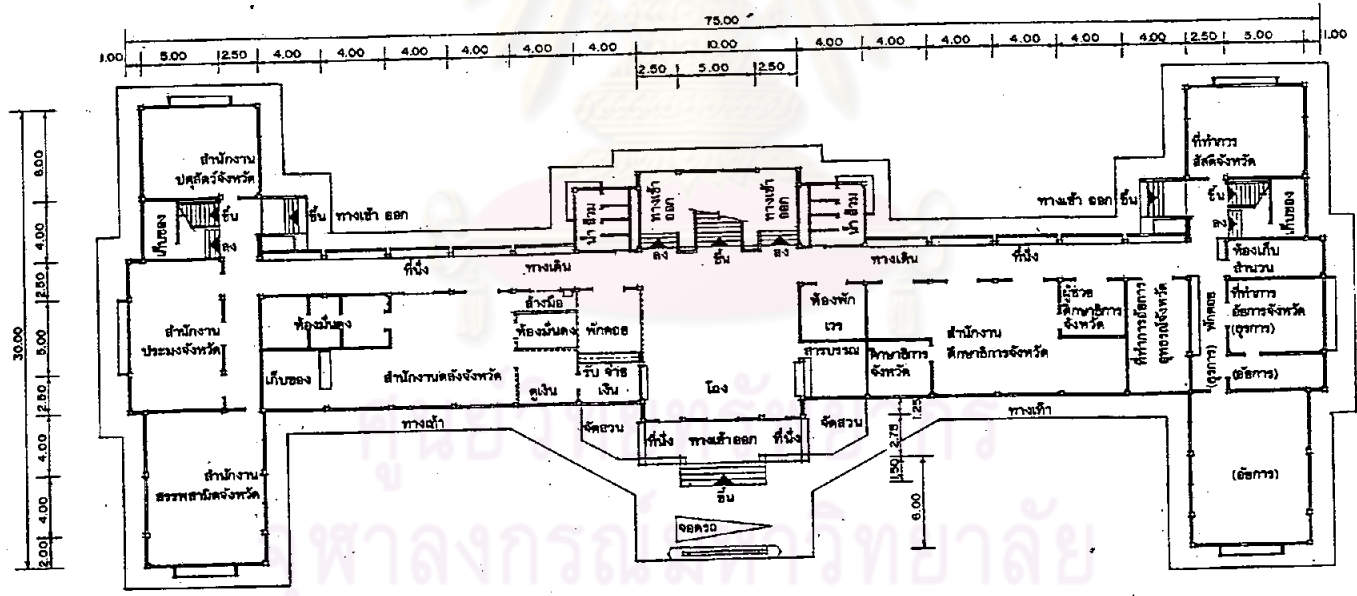
ตารางที่ ๓.๑๓ แสดงอายุการใช้งานของอาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด

อายุ(ปี)	จังหวัด								มีขยฐาน
	จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พังงา	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
	๘	๘	๘	๘	๑๓	๑๑	๘	๑๔	๘

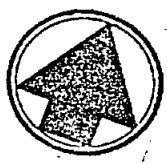
รูปที่ ๓.๑๓ แสดงการจัดพื้นที่อาคารศาลากลางจังหวัดจันทบุรี

แปลนพื้นชั้นบน

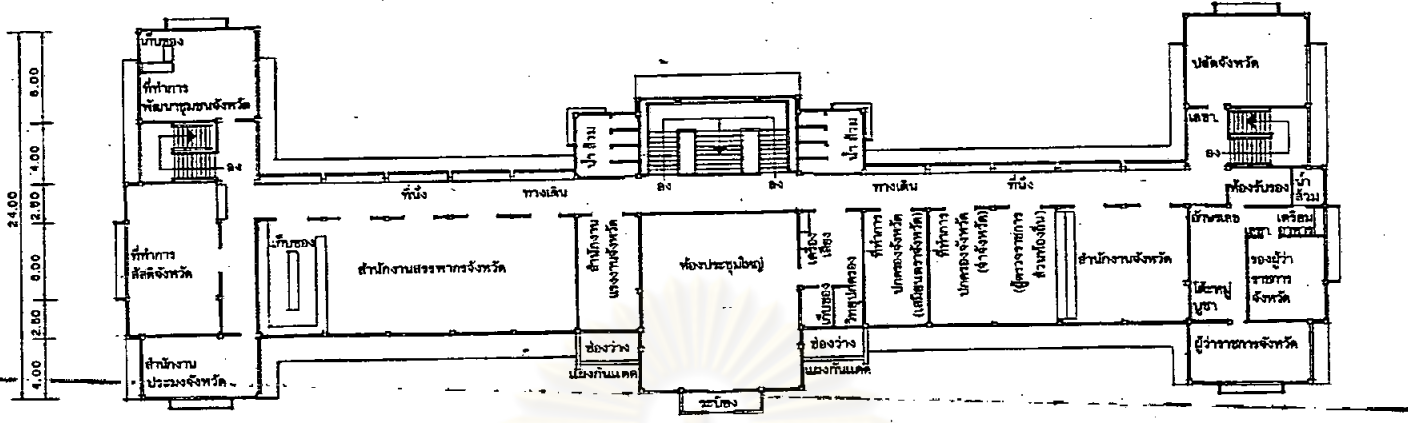

แปลนพื้นชั้นล่าง

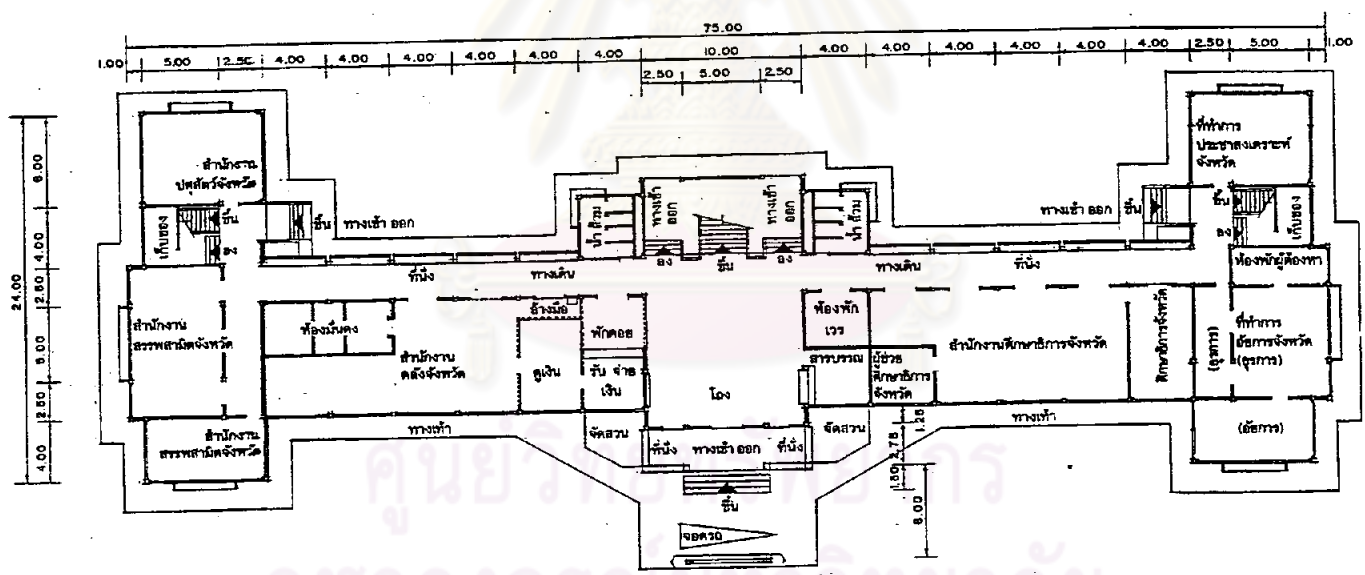

อาคารศาลากลาง
จังหวัด
จันทบุรี
 มาตรฐาน
 ๕๐๐

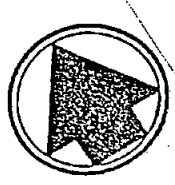
รูปที่ ๓.๑๘ แสดงการจัดพื้นที่อาคารศาลากลางจังหวัดชัยนาท

แปลนพื้นที่ชั้นบน

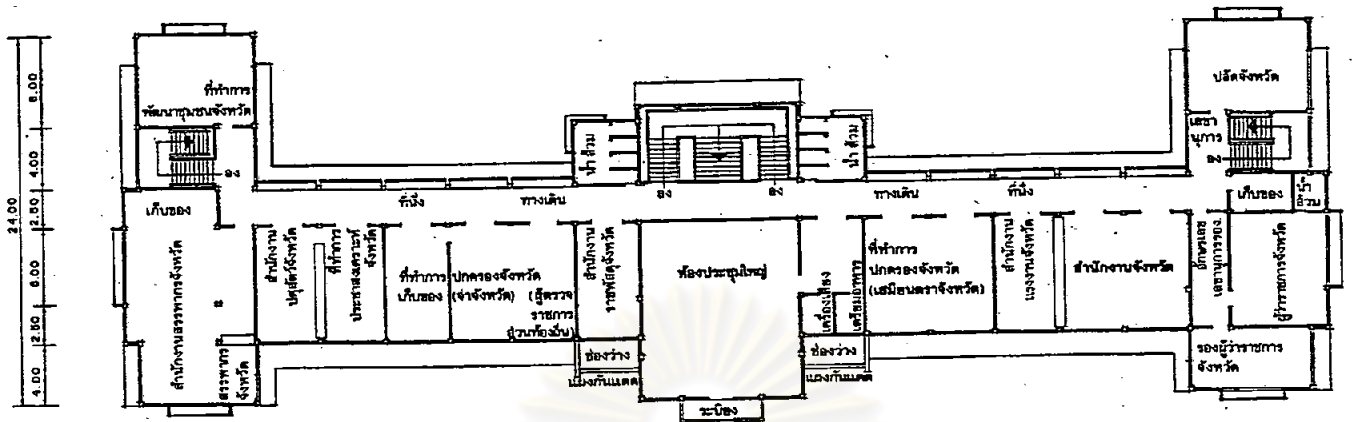

แปลนพื้นที่ชั้นล่าง

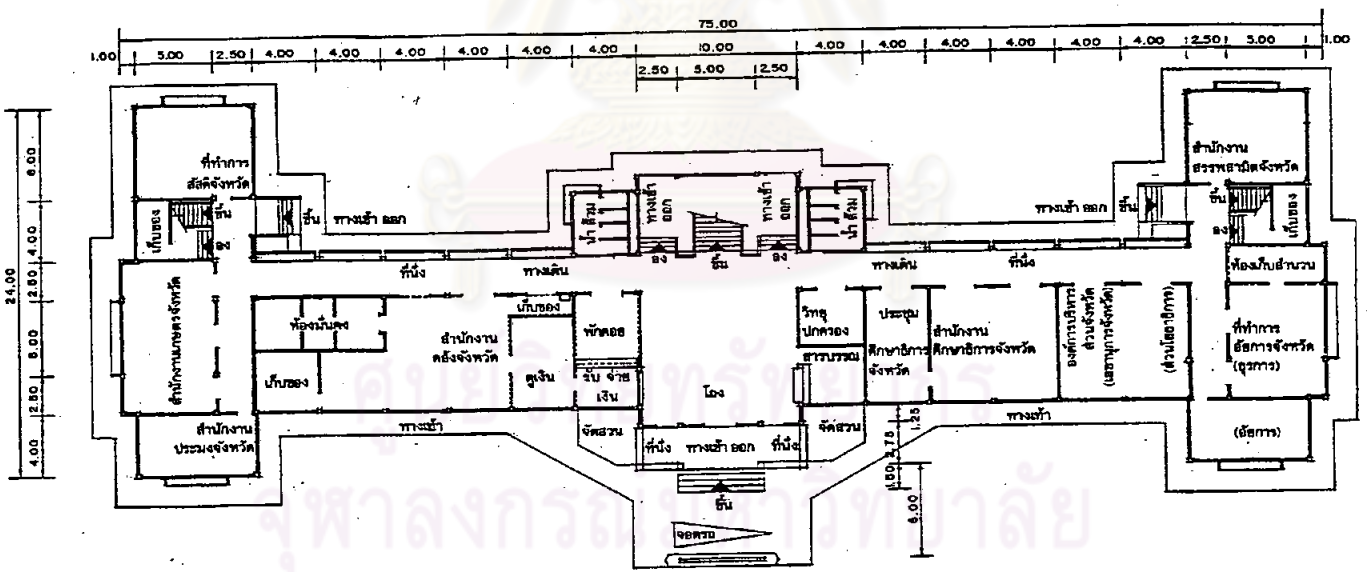

**อาคารศาลากลาง
จังหวัด
ชัยนาท**
มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐

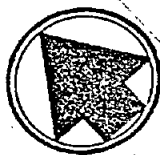
รูปที่ ๓.๑๔ แสดงการจัดพื้นที่อาคารศาลากลางจังหวัดนครนายก

แปลนพื้นชั้นบน

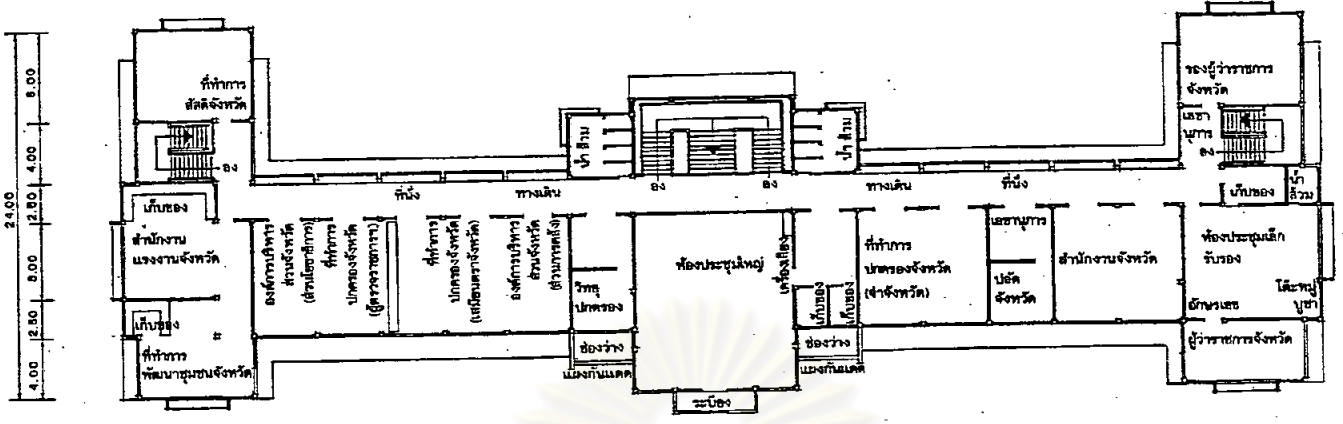

แปลนพื้นชั้นล่าง

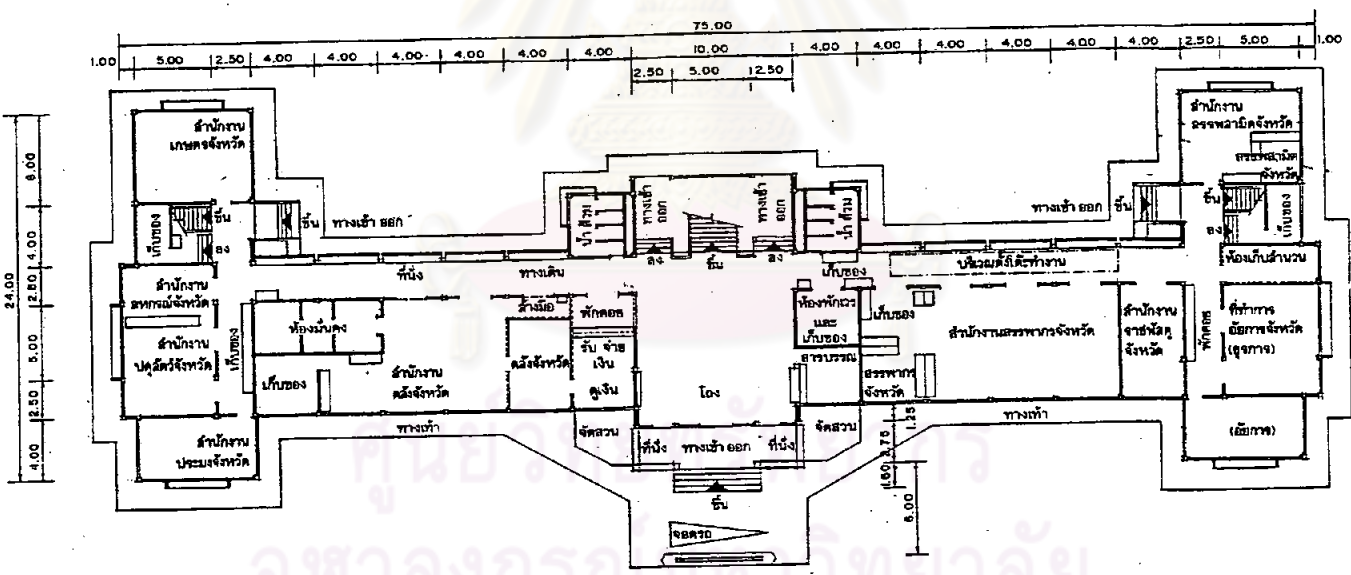

อาคารศาลากลาง
จังหวัด **นครนายก**
 มาตรฐาน
 ๑ : ๕๐๐

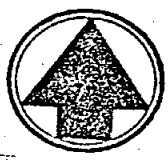
รูปที่ ๓,๓๐ แสดงการจัดพื้นที่อาคารศาลากลางจังหวัดปทุมธานี

แปลนพื้นชั้นบน

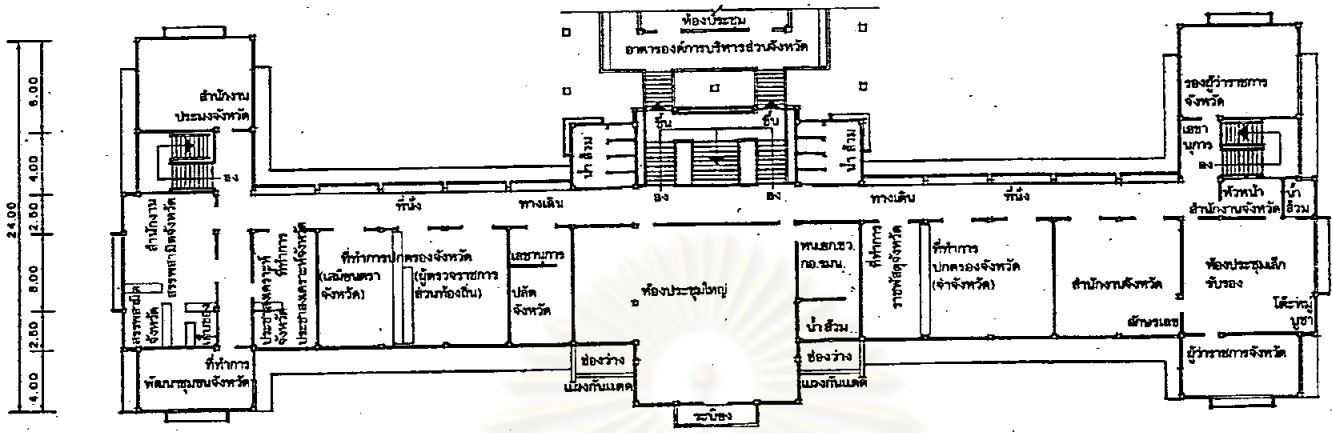
แปลนพื้นชั้นล่าง

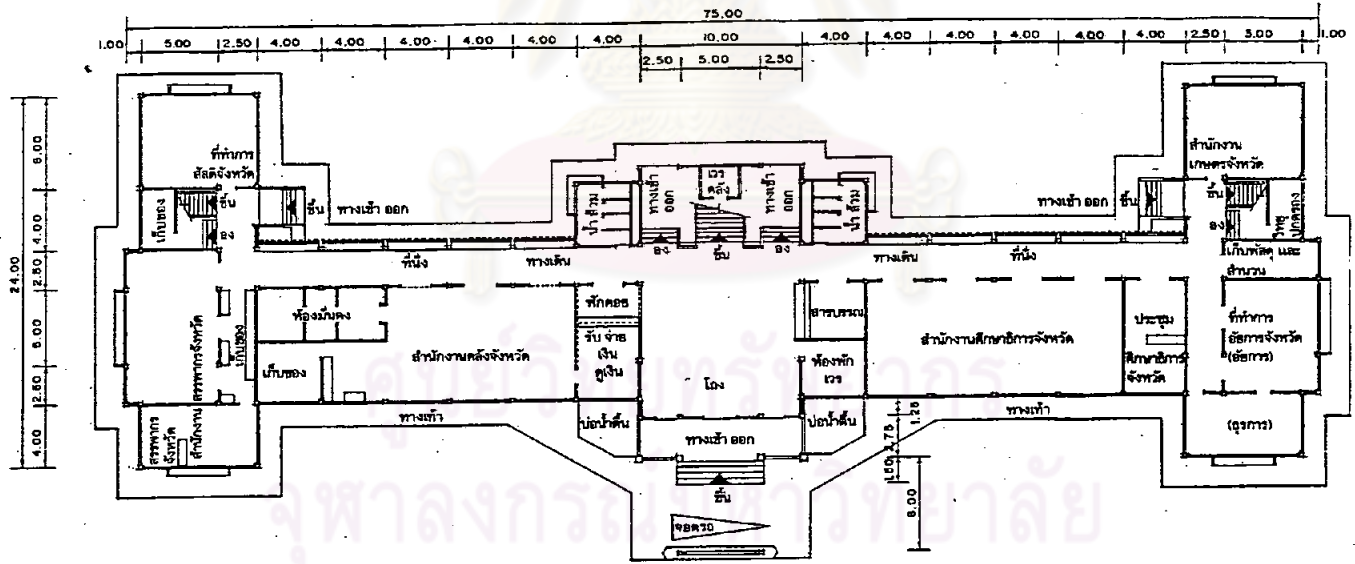
อาคารศาลากลาง
จังหวัด
ปทุมธานี
 มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐

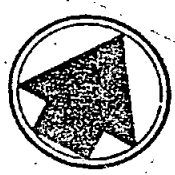
รูปที่ ๓.๒๑ แสดงการจัดพื้นที่อาคารศาลากลางจังหวัดพังงา

แปลนพื้นชั้นบน

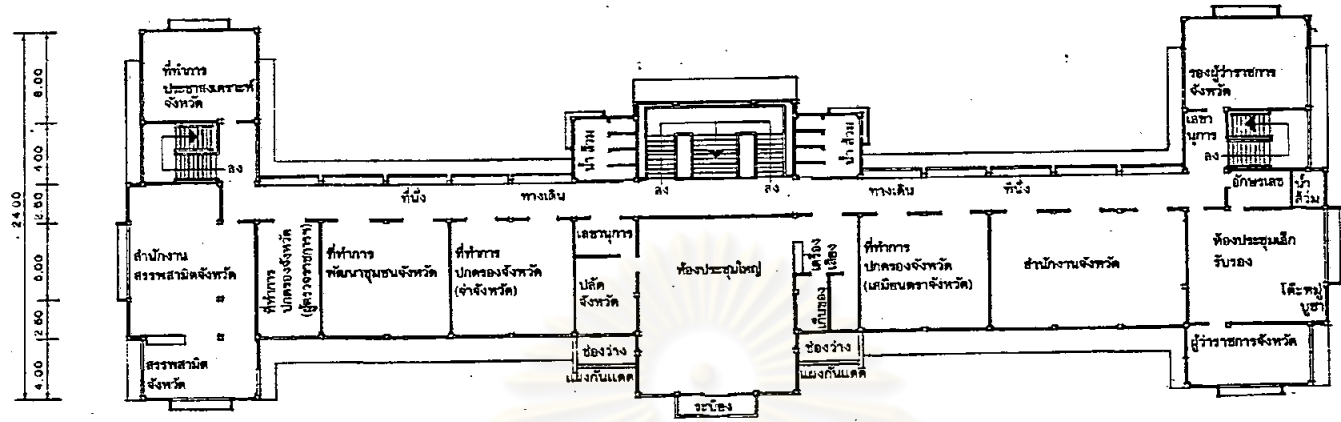

แปลนพื้นชั้นล่าง

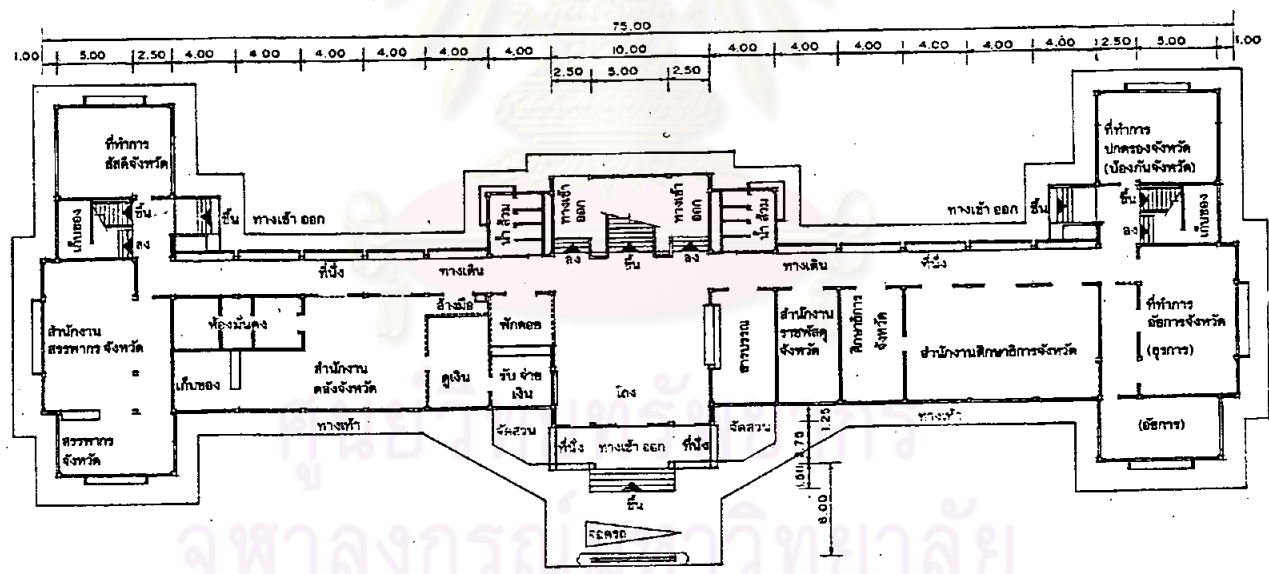

อาคารศาลากลาง
จังหวัด พังงา
มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐

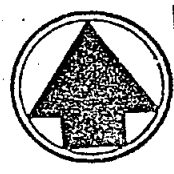
รูปที่ ๓.๒๒๒ แสดงการจัดพื้นที่อาคารศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ

แปลนพื้นที่ชั้นบน

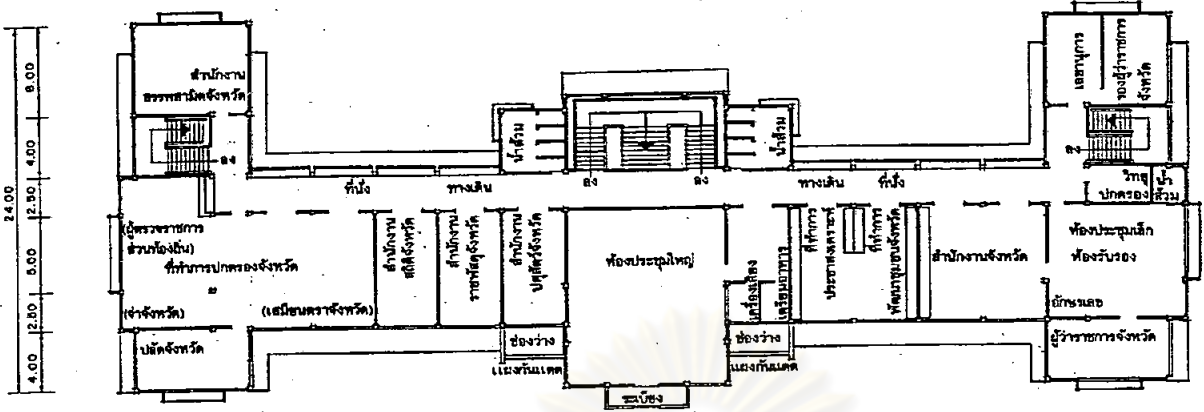
แปลนพื้นที่ชั้นล่าง

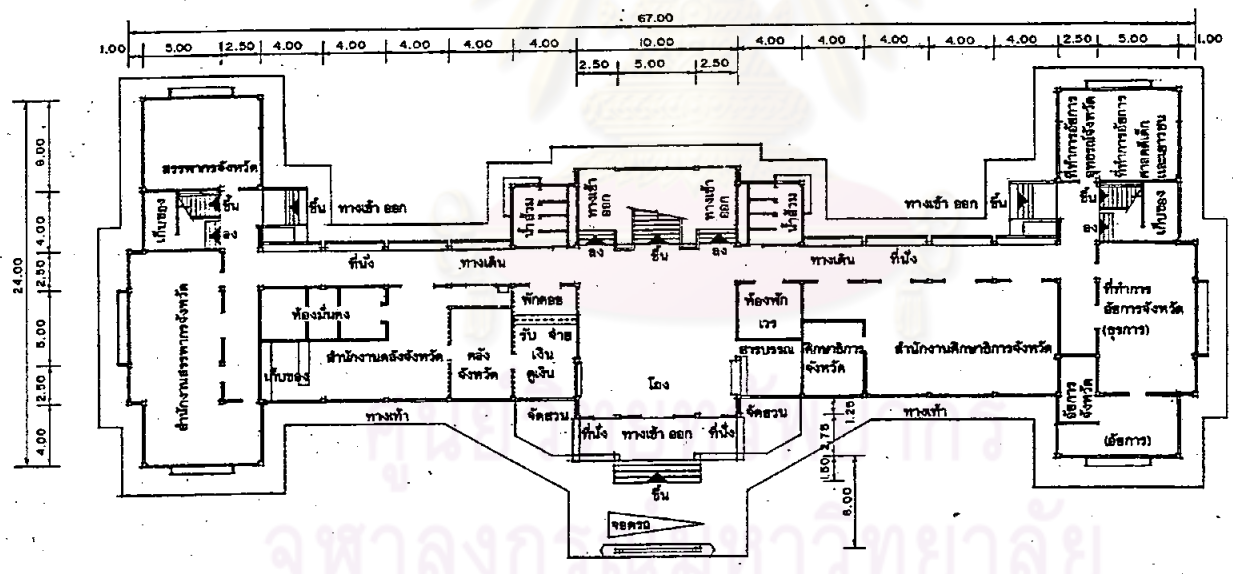
**อาคารศาลากลาง
จังหวัด
ชัยภูมิ**
มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐

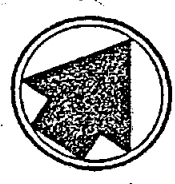
รูปที่ ๓,๒๓ แสดงการจัดพื้นที่อาคารศาลากลางจังหวัดระยอง

แปลนพื้นที่ชั้นบน

แปลนพื้นที่ชั้นล่าง

อาคารศาลากลาง
จังหวัด
ระยอง
มาตราส่วน
๑ : ๕๐๐

ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่อาคารศาลากลาง

การวิเคราะห์ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่อาคารศาลากลางพิจารณาจากประเภทขององค์ประกอบพื้นที่อาคาร ขนาดพื้นที่ของอาคารศาลากลาง การจัดรวมส่วนราชการภายในอาคารศาลากลาง ลักษณะของทางเข้าออกอาคารศาลากลาง และการขยายตัวของอาคารศาลากลาง ดังนี้

๑. ประเภทขององค์ประกอบพื้นที่อาคารศาลากลาง พื้นที่อาคารศาลากลางตามแบบมาตรฐานแบ่งออกเป็น ๒ ชั้น พื้นที่ชั้นล่างประกอบด้วยพื้นที่สำนักงาน ห้อง-สารบรรณ ห้องพักเวร ห้องเก็บพัสดุอาคาร และห้องน้ำ สวมรวม พื้นที่ชั้นบนประกอบด้วยพื้นที่สำนักงาน พื้นที่ทำงานผู้บริหารระดับสูง ห้องประชุมใหญ่ และห้องน้ำ สวมรวมพื้นที่อาคารทั้ง ๒ ชั้นมีระเบียบทางเดินด้านหลังอาคารเชื่อมระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ จากการสำรวจประเภทองค์ประกอบภายในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดพบว่า มีจำนวน ๑ จังหวัดที่ไม่มีห้องประชุมใหญ่ภายในอาคารศาลากลาง จำนวน ๑ จังหวัดที่ไม่มีห้องพักเวร และมีจำนวน ๑ จังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งชั้นห้องสารบรรณสำหรับห้องวิทยุปกครอง เป็นส่วนที่ไม่มีกำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน จากการสำรวจพบว่ามีอยู่ในพื้นที่ชั้นล่างของอาคารศาลากลางจำนวน ๒ จังหวัด และชั้นบนจำนวน ๕ จังหวัด อีกหนึ่งจังหวัดที่เหลืออยู่ในอาคารอื่นภายในผังบริเวณศาลากลาง (ตารางที่ ๓.๑๔)

๒. ขนาดพื้นที่ของอาคารศาลากลาง องค์ประกอบพื้นที่อาคารศาลากลางตามที่กล่าวข้างต้นแบ่งออกได้ ๒ ประเภทคือ พื้นที่อาคารส่วนใช้งาน และพื้นที่อาคารส่วนทางเดิน(รวมพื้นที่โถงและบันได) จากมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการตามมติคณะรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๒๕๒๑, หนังสือเวียน) กำหนดให้อาคารมีพื้นที่ส่วนทางเดินไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของพื้นที่อาคารส่วนใช้งาน ตามข้อกำหนดดังกล่าวพื้นที่อาคารส่วนทางเดินจะมีพื้นที่ประมาณ ๑ ใน ๔ หรือประมาณร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่อาคารรวม

อาคารศาลากลางตามแบบมาตรฐานมีพื้นที่อาคารรวม ๒๑๕๓ ตารางเมตร ประกอบด้วยพื้นที่ส่วนใช้งาน ๑๔๘๓.๘๕ ตารางเมตรหรือร้อยละ ๖๘.๘๕ ของพื้นที่อาคารรวมและพื้นที่ส่วนทางเดิน ๖๖๙.๒๕ ตารางเมตร หรือร้อยละ ๓๑.๕๕ ของพื้นที่

ตารางที่ ๓.๑๔ ประเภทประกอบในแต่ละชั้นของอาคารศาลากลางตามแบบมาตรฐานและที่เป็นอยู่ในอาคารศาลากลาง
ทั้ง ๔ จังหวัด

องค์ประกอบ	แบบมาตรฐาน		องค์ประกอบในแต่ละชั้นของอาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด															
	ชั้นล่าง	ชั้นบน	ชั้นล่าง								ชั้นบน							
			จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี
พื้นที่สำนักงาน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
พื้นที่ผู้บริหารระดับสูง		●									●	●	●	●	●	●	●	●
ห้องประชุมใหญ่		●									●	●	●	●	●	●	●	
ห้องวิทยุปกครอง					●		●				●	●		●			●	●
ห้องสารบรรณ	●		●	●	●	●	●	●	●									●
ห้องพักเวร	●		●	●		●	●		●									
ห้องเก็บพัสดุอาคาร	●		●	●	●	●	●	●	●	●								
ห้องน้ำ สวมรวม	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ระเบียบทางเดิน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

อาคารรวม (ตารางที่ ๓.๑๕) พื้นที่ส่วนทางเดินที่กำหนดในแบบมาตรฐานมีขนาดมากกว่าที่กำหนดในมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ เนื่องจากมีการรวมที่นั่งพักรอไว้ในพื้นที่ส่วนนี้ด้วย

ตารางที่ ๓.๑๕ แสดงขนาดพื้นที่องค์ประกอบอาคารศาลากลางที่กำหนดในแบบมาตรฐาน

ประเภทพื้นที่		พื้นที่ (ตร.ม.)
พื้นที่อาคารส่วนใช้งาน	พื้นที่สำนักงาน	๑๐๖๕.๐๐
	พื้นที่ทำงานผู้บริหาร	๑๕๓.๙๕
	ห้องประชุมใหญ่	๑๕๕.๐๐
	วิทยุปกครอง (ไม่มีพื้นที่กำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน)	-
	สารบรรณ	๑๕.๐๐
	ห้องพักรอ	๑๕.๐๐
	ห้องเก็บพัสดุอาคาร	๑๖.๐๐
	ห้องน้ำ สวม	๖๔.๐๐
	รวม	๑๔๙๓.๙๕ (๖๘.๕๕)
พื้นที่ทางเดิน โถง บันได และที่พักรอ		๖๙๘.๒๕ (๓๑.๕๕)
พื้นที่อาคารรวม		๒๑๙๒.๐๐ (๑๐๐)

หมายเหตุ (-) จำนวนร้อยละของพื้นที่เปรียบเทียบกับพื้นที่อาคารรวม

อาคารศาลากลางในจำนวน ๔ จังหวัดมีมีชัยฐานของพื้นที่อาคารรวมเท่ากับ ๒๑๕๓.๐๐ ตารางเมตร โดยมีจำนวน ๒ จังหวัดที่มีพื้นที่อาคารรวมเท่ากับแบบมาตรฐานที่เหลืออีก ๒ จังหวัดได้แก่ จังหวัดระยองมีความยาวอาคารน้อยกว่าแบบมาตรฐาน ๒ ช่วงเสา (หรือเท่ากับ ๔.๐๐ เมตร) เนื่องจากพื้นที่ซึ่งบริเวณค้ำแคบ มีพื้นที่อาคารรวม ๑๘๔๕ ตารางเมตร และจังหวัดจันทบุรีเพิ่มความยาวของมุขข้างด้านหน้าทั้ง ๒ ข้าง มีพื้นที่อาคารรวม ๒๓๓๓ ตารางเมตร พื้นที่อาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดประกอบด้วยพื้นที่ส่วนใช้งานและพื้นที่ส่วนทางเดิน ซึ่งมีความมีชัยฐานเท่ากับร้อยละ ๓๐.๘๖ และ ๒๘.๕๔ ของพื้นที่อาคารรวมตามลำดับ จะเห็นได้ว่าพื้นที่ส่วนทางเดินมีความมีชัยฐานน้อยกว่าร้อยละ ๓๑.๕๕ ซึ่งเป็นขนาดของพื้นที่ส่วนทางเดินตามแบบมาตรฐาน แต่มากกว่าร้อยละ ๒๕.๐๐ ซึ่งเป็นขนาดของพื้นที่ส่วนทางเดินตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ โดยทุกจังหวัดมีพื้นที่ส่วนทางเดินน้อยกว่าที่กำหนดตามแบบมาตรฐาน และทุกจังหวัดมีพื้นที่ส่วนทางเดินมากกว่าที่กำหนดตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ (ตารางที่ ๓.๑๖)

การที่อาคารศาลากลางในทกจังหวัดมีพื้นที่ส่วนทางเดินน้อยกว่าที่กำหนดตามแบบมาตรฐาน มีสาเหตุจากการใช้พื้นที่ทางเดินเป็นพื้นที่สำนักงาน โดยอาจใช้เป็นที่ทำงานทั่วไปหรือใช้เป็นที่เก็บพัสดุและเอกสารดังนี้

การรวมพื้นที่ทางเดินเป็นส่วนเดียวกับพื้นที่สำนักงาน เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นในบริเวณพื้นที่มุขด้านข้างของอาคารศาลากลางตามแบบมาตรฐาน ซึ่งมีพื้นที่ทางเดินจัดเตรียมไว้เพื่อสามารถแบ่งพื้นที่ในบริเวณนี้สำหรับ ๒ สำนักงาน แต่ลักษณะการใช้พื้นที่ในบริเวณนี้ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มีทั้งที่เป็นการใช้พื้นที่ในส่วนนี้ทั้งหมดสำหรับสำนักงานเดี่ยว ซึ่งทำให้ไม่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ทางเดินที่จัดเตรียมไว้ เช่นที่เป็นอยู่ในอาคารศาลากลางจังหวัดนครนายก ยโสธร ระยอง และสุพรรณบุรี และที่เป็นการใช้พื้นที่รวมกันสำหรับ ๒ สำนักงาน เช่นที่เป็นอยู่ในอาคารศาลากลางจังหวัดปทุมธานี (รูปที่ ๓.๒๕)

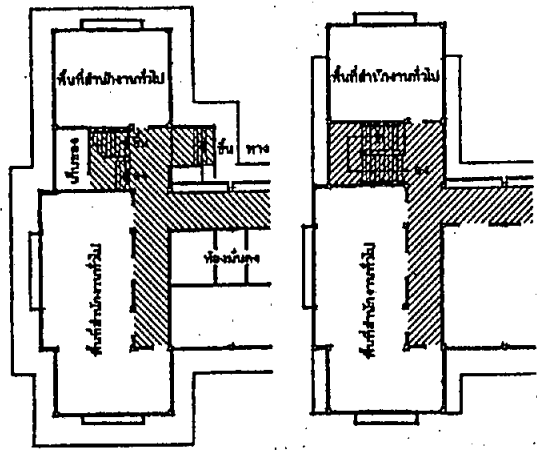
การใช้พื้นที่ทางเดินตั้งโต๊ะทำงานหรือตู้เก็บเอกสาร ลักษณะเช่นนี้ส่วนใหญ่ มักเกิดขึ้นในบริเวณมุขด้านข้างของอาคาร เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีผู้น้อย และในบริเวณโถงบันไดชั้นบนด้านที่เป็นที่เก็บที่สิ่งของของปลัดจังหวัดตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน ส่วนพื้นที่ทางเดินหลักมีเพียงจังหวัดปทุมธานีจังหวัดเดียวที่ใช้พื้นที่ในส่วนนี้เป็นพื้นที่สำนักงาน (รูปที่ ๓.๒๖)

ตารางที่ ๓.๑๖ เปรียบเทียบขนาดพื้นที่ขององค์ประกอบพื้นที่อาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด

ประเภทพื้นที่		ขนาดขององค์ประกอบพื้นที่อาคารศาลากลางแต่ละจังหวัด(ตร.ม.)							มัธยม (ตร.ม.)	
		จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	บึงกาฬ	ระยอง		สุพรรณบุรี
พื้นที่อาคารส่วนใช้งาน	พื้นที่สำนักงาน	๑๒๘๘.๗๕	๑๑๐๖.๒๕	๑๑๐๘.๗๕	๑๑๕๖.๗๕	๑๐๕๕.๕๐	๑๑๐๗.๒๕	๘๖๘.๕๐	๑๑๘๗.๒๕	๑๑๐๘.๕๐
	พื้นที่ห้องปฏิบัติการ	๑๓๑.๒๕	๑๕๒.๐๐	๑๕๘.๗๖	๑๗๘.๗๕	๑๗๘.๗๕	๑๘๘.๗๕	๑๗๓.๗๕	๒๓๘.๗๕	๑๗๖.๒๕
	ห้องประชุมใหญ่	๑๕๐.๐๐	๑๕๐.๐๐	๑๕๕.๐๐	๑๕๕.๐๐	๑๕๕.๐๐	๑๕๕.๐๐	๑๕๕.๐๐	-	๑๕๕.๐๐
	วิทยุปกครอง	๕.๐๐	๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๕.๐๐	๑๒.๐๐	๑๐.๐๐	๑๕.๐๐	๑๑.๐๐
	สารบรรณ	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๓๐.๐๐	๑๕.๐๐	๑๐.๐๐	๑๕.๐๐
	ห้องพักแรม	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	-	๗.๐๐	๑๕.๐๐	-	๑๕.๐๐	-	๑๕.๐๐
	ห้องเก็บพัสดุอาคาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ห้องนำสวม	๖๕.๐๐	๖๕.๐๐	๖๕.๐๐	๖๕.๐๐	๖๕.๐๐	๖๕.๐๐	๖๕.๐๐	๖๕.๐๐	๖๕.๐๐
	รวม	๑๖๖๐.๐๐ (๗๑.๑๕)	๑๕๘๗.๒๕ (๖๘.๕๕)	๑๕๘๗.๕๑ (๖๘.๕๕)	๑๕๘๒.๐๐ (๗๓.๘๘)	๑๕๘๑.๒๕ (๖๘.๘๐)	๑๕๘๗.๐๐ (๗๑.๘๕)	๑๓๑๑.๒๕ (๗๐.๐๘)	๑๕๒๕.๐๐ (๗๐.๘๓)	๑๕๑๑.๑๓ (๗๐.๕๖)
พื้นที่ทางเดินโลงบันได	๖๗๓.๐๐ (๒๘.๘๕)	๖๕๕.๗๕ (๓๐.๕๖)	๖๕๕.๘๘ (๓๐.๕๕)	๕๗๑ (๒๖.๕๒)	๖๗๑.๗๕ (๓๑.๒๐)	๖๐๖ (๒๘.๑๕)	๕๘๓.๗๕ (๒๘.๘๑)	๖๒๘.๐๐ (๒๘.๑๗)	๖๕๑.๗๕ (๒๘.๕๕)	
พื้นที่อาคารรวม	๒๓๓๓ (๑๐๐)	๒๒๔๓ (๑๐๐)	๒๒๔๓ (๑๐๐)	๒๒๕๓ (๑๐๐)	๒๒๕๓ (๑๐๐)	๒๒๕๓ (๑๐๐)	๑๘๘๕ (๑๐๐)	๒๒๕๓ (๑๐๐)	๒๒๕๓ (๑๐๐)	

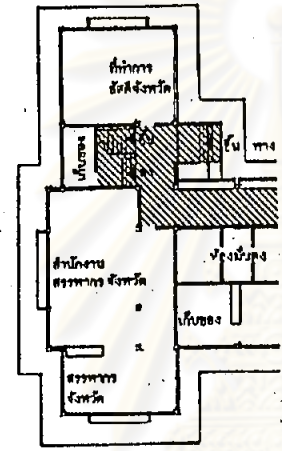
หมายเหตุ : (-) = จำนวนรอยละของพื้นที่เปรียบเทียบกับพื้นที่อาคารรวม

รูปที่ ๓.๒๘ ลักษณะพื้นที่มุขด้านข้างของอาคารศาลากลางตามแบบมาตรฐาน และลักษณะการใช้พื้นที่บริเวณมุขด้านข้างของอาคารศาลากลาง จังหวัดต่าง ๆ

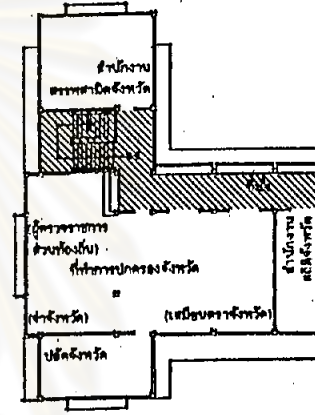
แปลนพื้นที่ชั้นล่าง   แปลนพื้นที่ชั้นบน

ลักษณะพื้นที่บริเวณมุขด้านข้างในชั้นล่าง และชั้นบนของอาคารศาลากลางตามแบบมาตรฐาน

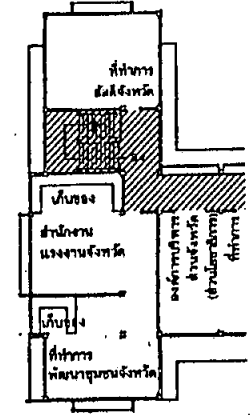
แปลนพื้นที่ชั้นล่าง

ลักษณะการใช้พื้นที่มุขด้านข้างในชั้นล่างของอาคารศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับจังหวัดนครนายกและสุพรรณบุรี

แปลนพื้นที่ชั้นบน

ลักษณะการใช้พื้นที่มุขด้านข้างในชั้นบนของอาคารศาลากลางจังหวัดระยอง

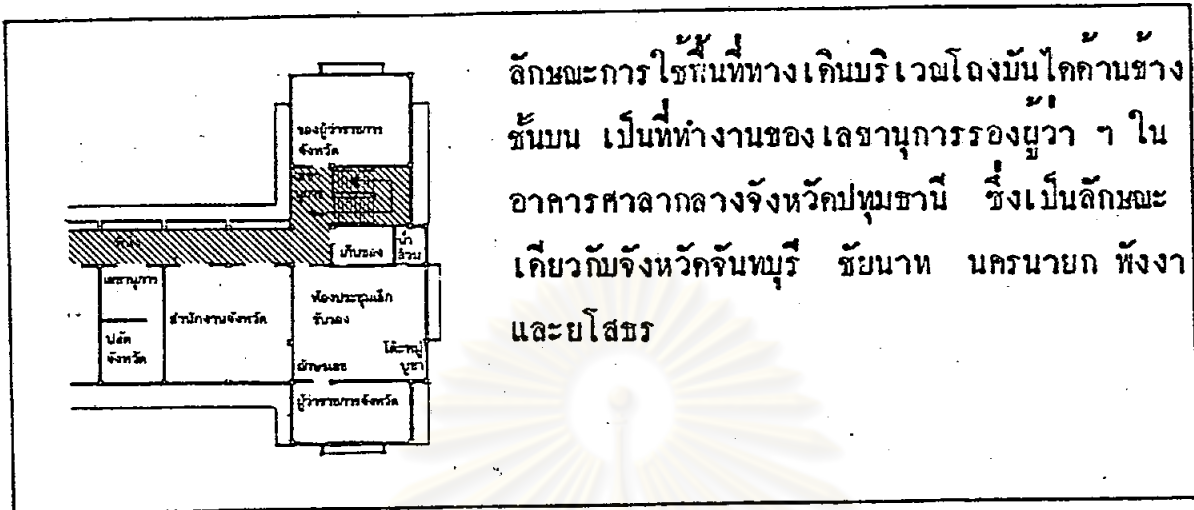

แปลนพื้นที่ชั้นบน

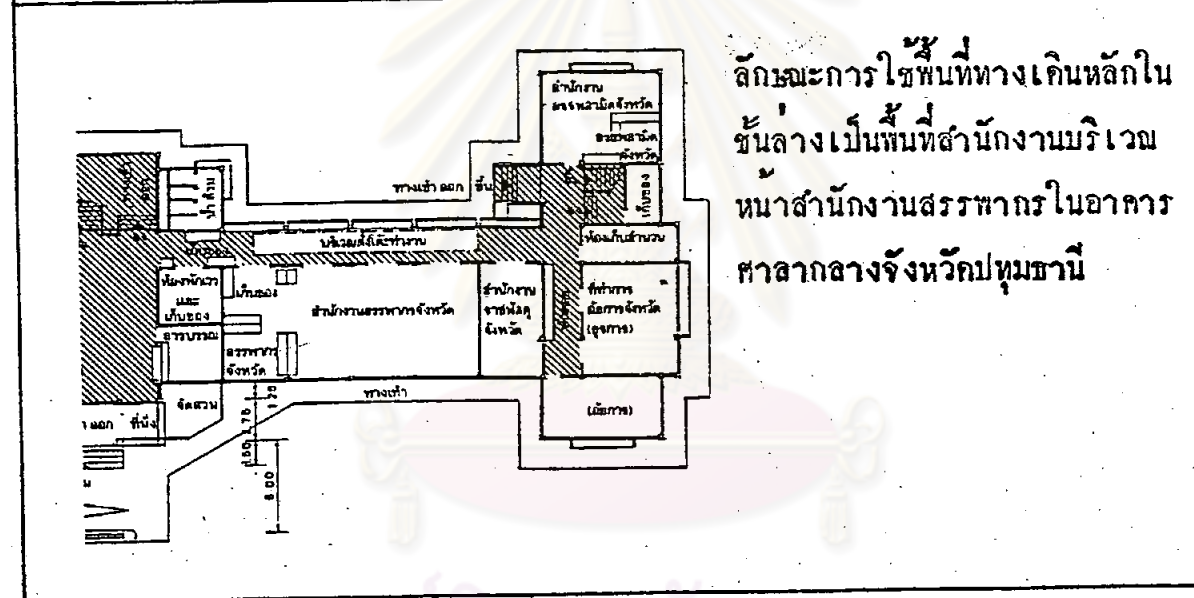
ลักษณะการใช้พื้นที่มุขด้านข้างในชั้นบนของอาคารศาลากลางจังหวัดปทุมธานี

รูปที่ ๓.๒๖ ลักษณะการใช้พื้นที่ทางเดินตั้งโต๊ะทำงานหรือตู้เก็บเอกสาร

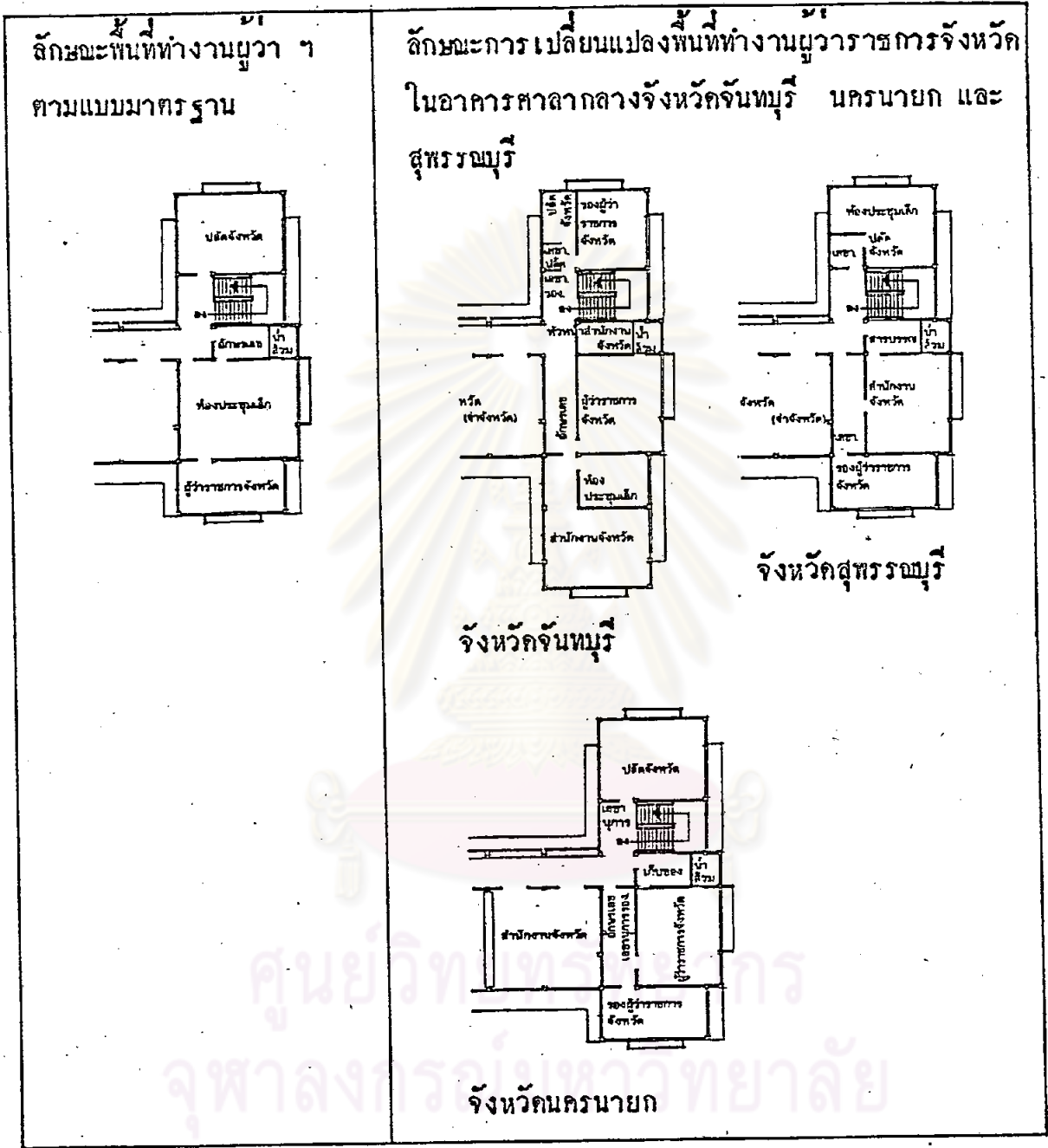
ลักษณะการใช้พื้นที่ทางเดินบริเวณโถงบันไดค้ำข้าง
ชั้นบน เป็นที่ทำงานของเลขานุการรองผู้ว่า ฯ ใน
อาคารศาลากลางจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นลักษณะ
เดียวกับจังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก พังงา
และยโสธร

ลักษณะการใช้พื้นที่ทางเดินหลักใน
ชั้นล่างเป็นพื้นที่สำนักงานบริเวณ
หน้าสำนักงานสหภาพในอาคาร
ศาลากลางจังหวัดปทุมธานี

นอกจากการเปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยของพื้นที่อาคารส่วนทางเดิน
เป็นพื้นที่ส่วนใช้งานดังกล่าวแล้ว การเปลี่ยนแปลงขนาดพื้นที่ส่วนใช้งานและพื้นที่ส่วนทาง
เดินไปจากที่กำหนดในแบบมาตรฐาน ยังมีสาเหตุจากการเปลี่ยนพื้นที่ส่วนใช้งานเป็นพื้นที่
ทางเดิน โดยแบ่งซอยบริเวณพื้นที่ทำงานตัวราชการจังหวัดเป็นห้องต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจาก
แบบมาตรฐานทำให้เกิดพื้นที่ทางเดินเพิ่มขึ้น ดังที่เป็นอยู่ในอาคารศาลากลางจังหวัด -
จันทบุรี นครนายก และสุพรรณบุรี (รูปที่ ๓.๒๗)

รูปที่ ๑.๒๗ ลักษณะการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ส่วนใช้งานเป็นพื้นที่ทางเดินในบริเวณพื้นที่ทำงานคูวาราชการจังหวัด

๑. การจัดรวมสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในศาลากลาง ภายในจังหวัด

ประกอบด้วยส่วนราชการทั้งที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกันตามที่ใดกล่าวแล้วในบทที่ ๒ สำหรับส่วนราชการตามระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อราชการฝ่ายบริหารของจังหวัด ประกอบด้วยส่วนราชการในสังกัดของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ส่วนราชการเหล่านี้มีลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างกัน (ตารางที่ ๒.๓)

จากหลักเกณฑ์การจัดรวมส่วนราชการ ซึ่งพิจารณาจากความสะดวกและความเหมาะสมต่อลักษณะการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารราชการส่วนภูมิภาค (ตารางที่ ๒.๔) พบว่าส่วนราชการที่ควรจัดรวมไว้ในอาคารศาลากลางประกอบด้วยส่วนราชการ จำนวน ๑๔ สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานจังหวัด ที่ทำการปกครอง ที่ทำการอัยการ สำนักงานแรงงาน ที่ทำการพัฒนาชุมชน ที่ทำการประชาสัมพันธ์ สำนักงานคลัง สำนักงานราชพัสดุ สำนักงานสรรพากร สำนักงานสรรพสามิต สำนักงานเกษตร สำนักงานปลัดสัตว์ สำนักงานประมง สำนักงานสหกรณ์ สำนักงานศึกษาธิการ สำนักงานสถิติ สำนักงานประชาสัมพันธ์ และที่ทำการสถิติ

จากการสำรวจลักษณะการใช้พื้นที่อาคารศาลากลาง พบว่ามีขีดฐานของจำนวนสำนักงานในอาคารศาลากลางมีค่าเท่ากับ ๑๔ สำนักงาน โดยมีจำนวนมากที่สุด ๑๔ สำนักงานในจังหวัดจันทบุรี และน้อยที่สุด ๑๑ สำนักงานในจังหวัดยโสธร (ตารางที่ ๓.๑๗) ลักษณะการจัดรวมสำนักงานราชการที่เป็นอยู่มี ๒ ลักษณะคือ

๑. การจัดรวมที่มีเฉพาะสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคที่ควรมีที่ทำการอยู่ในอาคารศาลากลาง ได้แก่ จังหวัดชัยนาท และยโสธร

๒. การจัดรวมที่มีสำนักงานราชการส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ ที่ควรมีที่ทำการเป็นเอกเทศข้างสำนักงานรวมอยู่ด้วย ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครนายก ปทุมธานี พังงา ระยอง และสุพรรณบุรี ซึ่งมีการจัดรวมสำนักงานเหล่ากาชาด กอ.รมน. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ทำการอัยการอุทธรณ์ และที่ทำการอัยการศาลคดีเด็กและเยาวชน

ตารางที่ ๓.๑๗ แสดงการจัดรวมสำนักงานราชการในอาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด

จังหวัด	จำนวนสำนักงานทั้งหมดในอาคารศาลากลาง (สำนักงาน)	จำนวนสำนักงานส่วนภูมิภาคที่ควรจัดรวมในอาคารศาลากลาง (สำนักงาน)	จำนวนสำนักงานที่ไม่ควรจัดรวมในอาคารศาลากลาง (สำนักงาน)			
			สำนักงานส่วนภูมิภาค	สำนักงานส่วนกลาง	สำนักงานส่วนท้องถิ่น	สำนักงานอื่น ๆ
จันทบุรี	๑๔	๑๔	๑	๕	๑	๑
ชัยนาท	๑๓	๑๓	-	-	-	-
นครนายก	๑๖	๑๕	-	-	๑	-
ปทุมธานี	๑๕	๑๔	-	-	๑	-
พิจิตร	๑๓	๑๓	-	๑	-	-
ยโสธร	๑๑	๑๑	-	-	-	-
ระยอง	๑๔	๑๒	-	๒	-	-
สุพรรณบุรี	๑๔	๑๒	-	๒	-	-
มัญฐาน	๑๔	๑๓	-	-	-	-

สำหรับสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคที่ควรมีที่ทำการในอาคารศาลากลาง จำนวนทั้งหมด ๑๕ สำนักงาน ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีการจัดรวมไว้ในอาคารศาลากลางได้มากที่สุด ๑๕ สำนักงานในจังหวัดนครนายก และน้อยที่สุด ๑๑ สำนักงานในจังหวัดยโสธร โดยมีมัญฐานของจำนวนที่สามารถจัดรวมได้มีค่าเท่ากับ ๑๓ สำนักงาน (ตารางที่ ๓.๑๗)

๔. ลักษณะของทางเข้าออกอาคารศาลากลาง อาคารศาลากลางตามแบบมาตรฐานมีจำนวนทางเข้าออกทั้งหมด ๕ ทาง คือ บริเวณมุขกลางมีทางเข้าออกหลักทางคานหน้าอาคาร ๑ ประตู คานหลัง ๒ ประตู ที่เหลืออีก ๒ ประตู อยู่บริเวณมุขข้างคานหลังคานละ ๑ ประตู จากการสำรวจพบว่ามีจำนวน ๒ จังหวัดที่เปิดทางเข้าออกบางประตู ได้แก่ จังหวัดชัยนาท เปิดทางเข้าออกอาคารบริเวณมุขคานหลังทั้ง ๒ คาน และจังหวัดพังงาเปิดทางเข้าออกอาคารบริเวณมุขกลางคานหลัง ๑ ประตู การติดกันทางเข้าออกอาคารใน ๒ จังหวัด เป็นมาตรการรักษาความปลอดภัยของจังหวัดตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย (ดูรายละเอียดในหัวข้อการจัดทางเข้าออกผังบริเวณศาลากลางในบทเดียวกัน)

๕. ลักษณะการขยายตัวของอาคารศาลากลาง จากการสำรวจจัดลักษณะการเพิ่มพื้นที่อาคารศาลากลางที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่อาคารผ่านการใช้งานมาแล้ว โดยไม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่อาคารในขั้นตอนการออกแบบตามที่กล่าวมาแล้วในกรณีของจังหวัดจันทบุรีและระยอง พบว่าอาคารศาลากลางที่เป็นอยู่ใน ๔ จังหวัดไม่มีการขยายตัวของอาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นที่ทำการของจังหวัด มีแต่ในกรณีของจังหวัดพังงาซึ่งเป็นการสร้างอาคารรองการบริหารส่วนจังหวัดเชื่อมต่อกับอาคารศาลากลาง สำหรับการจัดเตรียมโครงการขยายพื้นที่อาคารศาลากลางในอนาคต มีการจัดเตรียมเฉพาะในจังหวัดระยอง ซึ่งจัดทำเป็นโครงการก่อสร้างอาคารที่ทำการเพิ่มเติมในเนื้อที่คันทันหลังอาคารศาลากลาง อาคารที่สร้างเพิ่มขึ้นตามโครงการมีความสูง ๔ ชั้น เนื้อที่ ๒๖๔๔ ตารางเมตร (ไม่รวมพื้นที่อาคารศาลากลาง) เชื่อมต่อกับคานหลังอาคารศาลากลางด้วยทางเดินชั้นล่างและชั้นบน ส่วนจังหวัดอื่นไม่มีการจัดเตรียมโครงการสำหรับการขยายตัวของอาคารศาลากลางในอนาคต

ลักษณะพื้นที่ส่วนโรงงานของอาคารศาลากลาง

พื้นที่ส่วนใช้งานภายในอาคารศาลากลางตามที่กำหนดไว้ในแบบมาตรฐานประกอบด้วยพื้นที่สำนักงานของส่วนราชการต่าง ๆ พื้นที่ทำงานของผู้บริหารระดับสูง พื้นที่ห้องประชุมใหญ่และพื้นที่อำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ห้องพักรอ ห้องเก็บเครื่องใช้สอยประจำอาคาร และห้องน้ำ ส้วม สำหรับพื้นที่ส่วนใช้งานภายในอาคารศาลากลาง

จังหวัดต่าง ๆ มีลักษณะของพื้นที่ในแต่ละส่วนดังนี้

๑. พื้นที่สำนักงาน ตามแบบมาตรฐานอาคารศาลากลางมีการกำหนดพื้นที่สำนักงานไว้ ๒ ลักษณะ ลักษณะแรกเป็นพื้นที่สำนักงานที่กำหนดลักษณะพื้นที่และตำแหน่งที่ตั้งที่แน่นอน ได้แก่ ที่ทำการอัยการจังหวัด และสำนักงานคลังจังหวัด ทั้งสองส่วนราชการนี้จะมีลักษณะพื้นที่และตำแหน่งที่ตั้งสำนักงานเหมือนกันทุกจังหวัด และมีโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงลักษณะพื้นที่และตำแหน่งที่ตั้งได้น้อย เพราะมีพื้นที่พิเศษซึ่งจัดเตรียมไว้สำหรับทั้งสองสำนักงานในพื้นที่ชั้นล่างของอาคารศาลากลาง ได้แก่ หอพักผู้ต้องหาสำหรับที่ทำการอัยการ และห้องมั่นคงสำหรับสำนักงานคลัง

สำหรับพื้นที่สำนักงานในอีกลักษณะหนึ่งนั้น เป็นพื้นที่สำนักงานทั่วไป ซึ่งจัดเตรียมไว้สำหรับสำนักงานอื่น ๆ นอกจากสำนักงานทั้งสองที่กล่าวข้างต้น มีลักษณะพื้นที่และตำแหน่งที่ตั้งของสำนักงานราชการต่าง ๆ แตกต่างกันในแต่ละจังหวัด พื้นที่สำนักงานราชการทั้งสองลักษณะมีขอบเขตพื้นที่แต่ละสำนักงานแยกจากกันเป็นสัดส่วนควมยหนึ่ง พื้นที่สำนักงานรวมภายในอาคารศาลากลางทั้ง ๘ จังหวัด มีคามัธยฐานเท่ากับ ๑๑๓๘.๕๐ ตารางเมตร ประกอบด้วยพื้นที่สำนักงานของส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยพื้นที่แต่ละสำนักงานตามที่แสดงในตารางที่ ๓.๑๔ โดยทั่วไปพื้นที่สำนักงานต่าง ๆ จะประกอบด้วยพื้นที่ทำงานทั่วไป พื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วนราชการ และพื้นที่พิเศษ

ก. พื้นที่ทำงานทั่วไป พื้นที่ทำงานทั่วไปหมายถึงพื้นที่สำนักงานในส่วนที่เป็นพื้นที่ปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงาน ไม่รวมพื้นที่ห้องทำงานส่วนตัวของหัวหน้าส่วนราชการและพื้นที่พิเศษ (พื้นที่เก็บพัสดุและเอกสาร ห้องมั่นคง หอพักผู้ต้องหา และหอวิฑู) ตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ (สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๒๕๒๑, หนังสือนิวเียน) แยกประเภทพื้นที่ทำงานทั่วไปออกเป็น ๒ ประเภท คือ พื้นที่ทำงานของผูปฏิบัติงานทั่วไปมีขนาด ๔.๕ ตารางเมตรต่อคน และพื้นที่ทำงานของผูปฏิบัติวิชาชีพมีขนาด ๖ ตารางเมตรต่อคน สำหรับพื้นที่สำนักงานของส่วนราชการที่ประกอบด้วยพื้นที่ทำงานทั้ง ๒ ประเภท ได้แก่ ที่ทำการอัยการ สำนักงานราชพัสดุ สำนักงานปลัดศัว และสำนักงานคลัง การกำหนดมาตรฐานพื้นที่ทำงานต่อคนของสำนักงานเหล่านี้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของพื้นที่ทำงานต่อคนทั้ง ๒ ประเภทตามอัตราส่วนจำนวนผู

ตารางที่ ๓.๑๘ เปรียบเทียบขนาดพื้นที่รวมของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคและสำนักงานราชการอื่น ๆ ในอาคารศาลากลาง ๕ จังหวัด

ส่วนราชการ	พื้นที่สำนักงานในแต่ละจังหวัด (ตารางเมตร)								คามัชฐาน (ตารางเมตร)
	จันทบุรี	สุพรรณ	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ปทุมธานี	ระยอง	สุพรรณบุรี	
สำนักงานจังหวัด	๘๕,๐๐	๙๘,๕๐	๙๓,๐๐	๑๐๐,๐๐	๑๐๐,๐๐	๑๒๘,๐๐	๙๘,๐๐	๕๕,๐๐	๙๘,๒๕
ปกครอง	๑๒๕,๐๐	๙๕,๐๐	๑๖๕,๐๐	๑๘๐,๐๐	๑๕๘,๐๐	๒๐๓,๐๐	๑๕๘,๙๕	๒๑๐,๐๐	๑๖๑,๕๐
อัยการ	๑๕๓,๙๕	๑๐๘,๙๕	๙๐,๐๐	๑๐๘,๙๕	๘๐,๐๐	๑๐๘,๙๕	๑๐๘,๙๕	๑๑๖,๙๕	๑๐๘,๙๕
แรงงาน	-	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๕๙,๕๐	-	-	-	-	๓๐,๐๐
พัฒนาชุมชน	๖๐,๐๐	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐	-	๓๐,๐๐	๖๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๙,๕๐
ประชาสัมพันธ์	๓๐,๐๐	๕๕,๐๐	๓๐,๐๐	-	๓๐,๐๐	๕๕,๐๐	๓๐,๐๐	-	๓๐,๐๐
คลัง	๑๘๐,๐๐	๑๘๐,๐๐	๑๘๐,๐๐	๑๘๐,๐๐	๑๘๐,๐๐	๑๘๐,๐๐	๑๕๐,๐๐	๑๘๐,๐๐	๑๘๐,๐๐
ราชพัสดุ	๓๐,๐๐	-	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	-	๓๐,๐๐
สรรพากร	๑๓๕,๐๐	๑๕๐,๐๐	๑๐๘,๙๕	๑๖๙,๕๐	๑๐๘,๙๕	๑๐๘,๙๕	๑๕๓,๐๐	๑๓๘,๙๕	๑๓๖,๘๘
สรรพสามิต	๙๕,๐๐	๙๐,๐๐	๕๕,๐๐	๕๓,๐๐	๖๐,๐๐	๑๐๘,๙๕	๕๕,๐๐	๑๐๘,๙๕	๖๙,๕๐
เกษตร	-	-	๖๘,๐๐	๕๓,๐๐	๕๕,๐๐	-	-	-	๕๓,๐๐
ปศุสัตว์	๕๓,๐๐	๕๕,๐๐	๓๐,๐๐	๓๖,๐๐	-	-	๓๐,๐๐	๓๘,๐๐	๓๙,๐๐
ประมง	๖๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๕๕,๐๐	-	-	-	๓๙,๐๐
สหกรณ์	-	-	-	๕๒,๙๕	-	-	-	-	๕๒,๙๕
ศึกษาธิการ	๑๒๐,๐๐	๑๕๐,๐๐	๙๐,๐๐	-	๑๕๐,๐๐	๑๒๐,๐๐	๑๒๐,๐๐	๑๕๐,๐๐	๑๒๐,๐๐
สถิติ	๑๕,๐๐	-	-	-	-	-	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐
เสี	๕๓,๐๐	๖๐,๐๐	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐	๕๓,๐๐	๕๕,๐๐	-	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐
ราชการส่วนกลาง, ท้องถิ่น	๑๓๕,๐๐	-	๖๐,๐๐	๖๐,๐๐	๓๐,๐๐	-	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐	๕๒,๕๐
พื้นที่รวมทุกสำนักงาน	๑๓๐๘,๙๕	๑๑๒๙,๒๕	๑๑๓๘,๙๕	๑๑๘๘,๒๕	๑๑๐๘,๙๕	๑๑๓๙,๒๕	๑๐๐๘,๕๐	๑๑๘๒,๒๕	๑๑๓๘,๕๐

ปฏิบัติงานแต่ละประเภทในแต่ละสำนักงาน จากการเปรียบเทียบมาตรฐานขนาดพื้นที่
ทำงานต่อคนของสำนักงานราชการที่ควรมีที่ทำการภายในอาคารศาลากลางจำนวน ๑๔
สำนักงาน (ตารางที่ ๓.๑๔) พบว่าค่าเฉลี่ยพื้นที่ทำงานต่อคนรวมทุกสำนักงานที่ควรจะเป็น
เป็นตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการมีค่าเท่ากับ ๔.๘๔ ตาราง-
เมตรต่อคน

ตารางที่ ๓.๑๔ แสดงพื้นที่ทำงานต่อของสำนักงานต่าง ๆ และค่าเฉลี่ยพื้นที่ทำงาน
ต่อคนรวมทุกสำนักงาน ที่ควรจะเป็นตามมาตรฐานอาคารประเภท
ที่ทำการของทางราชการ

สำนักงาน	อัตราส่วนของ ปฏิบัติวิชาชีพ : ปฏิบัติงานทั่วไป	พื้นที่ต่อคนที่ควรจะเป็น เป็นตามมาตรฐาน (ตร.ม./คน)
สำนักงานจังหวัด ปกครอง แรงงาน พัฒนาชุมชน ประชาสงเคราะห์ สรรพากร สรรพสามิต เกษตร ประมง สหกรณ์ ศึกษาธิการ สถิติ ประชาสัมพันธ์ สถิติ	๐ : ๑	๔.๕
อัยการ	๑ : ๑	๕.๓
ราชพัสดุ	๔ : ๓	๕.๔
ปลัดศาล	๓ : ๑	๕.๖
คลัง	๑ : ๐	๖.๐
ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)		๔.๘๔

* มาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ

สำหรับพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานราชการต่าง ๆ ภายในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดเฉพาะสำนักงานราชการส่วนภูมิภาค มีลักษณะของพื้นที่ดังนี้

๑) ขนาดพื้นที่ จากการเปรียบเทียบขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในอาคารศาลากลาง พบว่าพื้นที่ทำงานทั่วไปรวมทั้งอาคารมีค่าเฉลี่ย ๔๔๔.๒๔ ตารางเมตร แยกเป็นพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานต่าง ๆ ตามที่แสดงในตารางที่ ๓.๒๐ แต่ละสำนักงานมีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ทำงานภายในพื้นที่ทำงานทั่วไปตามที่แสดงในตารางที่ ๓.๒๑ ค่าเฉลี่ยอัตรากำลังรวมทั้งอาคารเท่ากับ ๑๔๑.๑๓ คน

จากการเปรียบเทียบขนาดพื้นที่ต่อคนของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาค (ตารางที่ ๓.๒๒) ซึ่งคำนวณจากขนาดพื้นที่และจำนวนเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในตารางที่ ๓.๒๐ และตารางที่ ๓.๒๑ พบว่าอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด มีค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนรวมทุกสำนักงานเท่ากับ ๔.๖๓ ตารางเมตรต่อคน ในจำนวนนี้จังหวัดระยองมีขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยที่สุดเท่ากับ ๓.๕๑ ตารางเมตรต่อคน และจังหวัดยโสธรมีขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนมากที่สุดเท่ากับ ๕.๘๒ ตารางเมตรต่อคน สำหรับขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนในแต่ละสำนักงาน สำนักงานเกษตร มีค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยที่สุดเท่ากับ ๒.๙๓ ตารางเมตรต่อคน

จากการเปรียบเทียบขนาดพื้นที่ทำงานต่อคนของพื้นที่ทำงานทั่วไปที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในตารางที่ ๓.๒๒ กับพื้นที่ทำงานต่อคนที่ควรจะเป็นตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ (๔.๙๔ ตารางเมตร) ในตารางที่ ๓.๑๔ พบว่าพื้นที่ทำงานทั่วไปรวมทุกสำนักงานมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ามาตรฐานร้อยละ ๒.๓๒ มีจำนวน ๓ จังหวัดที่มีขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนมากกว่ามาตรฐาน ได้แก่ จังหวัดยโสธร ชัยนาท และนครนายก โดยจังหวัดยโสธรมีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนมากกว่ามาตรฐานมากที่สุดร้อยละ ๑๖.๙๐ ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน โดยจังหวัดระยองมีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐานมากที่สุดร้อยละ ๑๕.๔๕ (ตารางที่ ๓.๒๓)

ถึงแม้ว่าในบางจังหวัดจะมีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนมากกว่ามาตรฐาน แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนที่เป็นอยู่กับมาตรฐานที่ควรจะเป็นในแต่ละสำนักงานในตารางที่ ๓.๒๓ พบว่าร้อยละ ๔๕.๑๔ ของสำนักงานในอาคาร-

ตารางที่ ๓.๒๐ เปรียบเทียบขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในอาคารศาลากลาง

ส่วนราชการ	ขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในแต่ละจังหวัด(ตารางเมตร)								เฉลี่ย (ตารางเมตร)
	กรุงเทพมหานคร	นนทบุรี	ปทุมธานี	พระนครศรีอยุธยา	สิงห์บุรี	อ่างทอง	ลพบุรี	สุพรรณบุรี	
สำนักงานจังหวัด	๕๕,๐๐	๕๒,๕๐	๖๐,๐๐	๖๐,๐๐	๖๐,๐๐	๕๐,๐๐	๖๐,๐๐	๕๕,๐๐	๕๙,๐๖
ปกครอง	๑๒๐,๐๐	๕๐,๐๐	๑๒๐,๐๐	๑๖๕,๐๐	๑๕๐,๐๐	๑๕๕,๐๐	๑๓๘,๙๕	๒๑๐,๐๐	๑๕๘,๕๙
อัยการ	๑๒๖,๒๕	๕๓,๙๕	๙๕,๐๐	๙๕,๐๐	๙๕,๐๐	๕๐,๐๐	๘๕,๐๐	๘๘,๙๕	๘๘,๕๙
แรงงาน	-	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๕๒,๕๐					๓๘,๑๙
พัฒนาชุมชน	๕๑,๐๐	๕๑,๐๐	๕๕,๐๐	๕๓,๙๕	๓๐,๐๐	๖๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๕๑,๓๘
ประชาสัมพันธ์	๓๐,๐๐	๕๕,๐๐	๓๐,๐๐		๒๒,๕๐	๕๕,๐๐	๓๐,๐๐		๓๓,๙๕
คลัง	๑๐๐,๕๐	๑๓๑,๕๐	๑๑๐,๕๐	๘๐,๐๐	๑๐๕,๕๐	๑๑๖,๕๐	๖๖,๐๐	๙๖,๕๐	๑๐๐,๖๘
ราชพัสดุ	๓๐,๐๐		๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐		๓๐,๐๐
สรรพากร	๑๓๕,๐๐	๑๒๐,๐๐	๕๕,๙๕	๑๑๕,๐๐	๙๕,๐๐	๘๘,๙๕	๕๐,๐๐	๑๒๘,๙๕	๑๐๖,๙๘
สรรพสามิต	๙๕,๐๐	๕๐,๐๐	๕๕,๐๐	๓๙,๕๐	๕๐,๐๐	๘๘,๙๕	๕๕,๐๐	๙๕,๙๕	๖๒,๘๘
เกษตร			๖๐,๐๐	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐				๕๐,๐๐
ปลัดศาล	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐	๓๐,๐๐	๓๖,๐๐			๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๖,๐๐
ประมง	๖๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๕๕,๐๐			๕๕,๐๐	๕๐,๐๐
สหกรณ์				๒๕,๐๐					๒๕,๐๐
ศึกษาธิการ	๕๐,๐๐	๑๐๕,๐๐	๖๐,๐๐		๑๒๐,๐๐	๕๐,๐๐	๑๐๐,๐๐	๑๓๐,๐๐	๙๙,๒๙
สถิติ	๑๕,๐๐						๓๐,๐๐	๓๐,๐๐	๒๕,๐๐
สื่อสาร	๕๕,๐๐	๖๐,๐๐	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐	๕๕,๐๐		๕๕,๐๐	๕๙,๑๘
พื้นที่รวมทุกสำนักงาน	๙๖๙,๖๕	๙๓๓,๖๕	๘๖๕,๑๕	๘๒๘,๒๕	๘๕๙,๕๐	๙๓๘,๕๐	๗๓๕,๙๕	๙๕๙,๖๕	๘๘๕,๒๕

ตารางที่ ๓.๒๑ เปรียบเทียบจำนวนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ภายในพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในอาคารศาลากลาง ๘ จังหวัด

ส่วนราชการ	อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ภายในพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในแต่ละจังหวัด								เฉลี่ย (คน)
	จำนวน	ชาย	นกรายก	พนักงาน	พ้อง	โยธยา	ระยอง	สุพรรณบุรี	
สำนักงานจังหวัด	๒๒	๑๐	๙	๑๖	๑๐	๑๗	๑๓	๒๒	๑๔.๘๘
ปกครอง	๑๑	๒๓	๒๓	๒๖	๑๙	๑๒	๒๙	๒๖	๒๖.๓๘
อำนวยการ	๑๘	๑๓	๑๐	๙	๘	๑๐	๑๕	๑๔	๑๑.๖๓
แรงงาน		๙	๙	๙					๘.๖๗
พัฒนาชุมชน	๑๐	๗	๗	๑๐	๑๕	๗	๖	๑๓	๙.๓๘
ประชาสัมพันธ์	๗	๖	๙		๖	๘	๗		๗.๑๗
คลัง	๑๗	๒๑	๑๒	๑๓	๑๓	๑๕	๑๙	๑๘	๑๖.๐๐
ราชพัสดุ	๕		๗	๘	๗	๕	๕		๖.๑๗
สรรพากร	๔๑	๓๕	๒๙	๔๓	๓๕	๓๐	๓๖	๔๘	๓๗.๑๓
สรรพสามิต	๑๓	๑๓	๑๑	๑๓	๑๘	๑๕	๑๕	๙	๑๒.๗๕
เกษตร			๒๐	๑๕	๒๐				๑๘.๓๓
ปศุสัตว์	๗	๕	๙	๙			๗	๖	๕.๘๓
ประมง	๑๗	๖	๘	๗	๑๖			๘	๑๐.๕๐
สหกรณ์				๘					๘
ศึกษาธิการ	๒๐	๒๔	๑๗		๑๗	๒๓	๓๘	๓๑	๒๔.๒๕
สถิติ	๕						๓	๕	๓.๖๗
สวัสดิการ	๙	๑๐	๑๐	๙	๙	๙		๑๒	๙.๗๑
อัตรากำลังรวม	๒๑๙	๑๗๘	๑๘๒	๑๘๗	๑๘๙	๑๗๐	๑๙๓	๒๑๑	๑๘๑.๑๓

ตารางที่ ๓.๒๒ เปรียบเทียบขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในอาคารศาลากลาง ๕ จังหวัด

ส่วนราชการ	ขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในแต่ละจังหวัด(ตร.ม./คน)								เฉลี่ย (ตร.ม./คน)
	จันทบุรี	สุพรรณบุรี	นครนายก	ปทุมธานี	สิงห์บุรี	ปทุมธานี	ระยอง	สุพรรณบุรี	
สำนักงานจังหวัด	๒.๐๕	๕.๒๕	๖.๖๗	๓.๗๕	๖.๐๐	๕.๒๙	๔.๖๒	๒.๐๕	๓.๘๗
ปกครอง	๓.๖๔	๓.๙๑	๕.๒๒	๖.๓๕	๗.๘๘	๖.๐๙	๔.๗๕	๔.๐๘	๕.๖๓
อัยการ	๔.๐๒	๗.๒๑	๗.๕๐	๔.๓๓	๕.๓๘	๕.๐๐	๕.๖๗	๖.๓๔	๗.๖๒
แรงงาน		๖.๐๐	๖.๐๐	๑๐.๖๓					๗.๗๒
พัฒนาชุมชน	๕.๑๐	๕.๘๖	๖.๘๓	๔.๓๘	๒.๐๐	๘.๕๗	๕.๐๐	๒.๓๑	๕.๕๑
ประชาสัมพันธ์	๔.๒๙	๗.๕๐	๓.๓๓		๓.๗๕	๕.๖๓	๕.๒๙		๕.๗๑
คลัง	๕.๙๑	๖.๒๖	๙.๒๐	๖.๑๕	๘.๐๓	๗.๗๖	๓.๘๗	๕.๓๖	๖.๒๙
ราชทัณฑ์	๖.๐๐	๕.๒๙		๓.๗๕	๕.๒๙	๖.๐๐	๖.๐๐		๕.๐๖
สรรพากร	๓.๒๙	๓.๘๓	๓.๒๗	๒.๖๗	๒.๒๓	๒.๘๖	๒.๕๐	๒.๖๘	๒.๘๖
สรรพสามิต	๕.๗๗	๖.๙๒	๕.๐๙	๒.๘๘	๓.๐๗	๖.๓๔	๓.๐๐	๔.๗๕	๕.๕๓
เกษตร			๓.๐๐	๓.๐๐	๒.๒๕				๒.๗๓
ปลัดสัตว์	๖.๘๓	๕.๐๐	๖.๐๐	๗.๒๐			๕.๒๙	๕.๐๐	๖.๑๗
ประมง	๓.๕๓	๕.๐๐	๓.๗๕	๓.๗๕	๕.๘๑			๕.๖๓	๓.๘๑
สหกรณ์				๓.๐๐					๓.๐๐
ศึกษาธิการ	๕.๕๐	๕.๓๘	๓.๕๓		๗.๐๖	๓.๙๑	๒.๖๓	๕.๑๙	๕.๐๙
สถิติ	๓.๗๕						๑๐.๐๐	๗.๕๐	๖.๘๑
ยุติธรรม	๕.๐๐	๖.๐๐	๕.๕๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐		๓.๗๕	๕.๘๕
พื้นที่รวมทุกสำนักงาน	๕.๕๒	๕.๒๕	๕.๗๕	๕.๘๓	๕.๕๙	๕.๕๒	๓.๘๑	๕.๕๕	๕.๖๓

ตารางที่ ๓.๒๓ เปรียบเทียบรายละเอียดของความแตกต่างระหว่างขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปของคนที่เป็นอยู่ในสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในอาคารศาลากลาง ๘ จังหวัดกับมาตรฐานพื้นที่ทำงานทั่วไปของคน

ส่วนราชการ	รายละเอียดของความแตกต่างระหว่างพื้นที่ทำงานทั่วไปที่เป็นอยู่กับพื้นที่ทำงานทั่วไปของคนตามมาตรฐาน								เฉลี่ย (ร้อยละ)
	จำนวน	พื้นที่	บุคลากร	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	ร้อยละ	ส่วนรวม	
สำนักงานจังหวัด	-๕๔,๕๔	+๑๖,๖๗	+๕๔,๒๒	-๑๖,๖๗	+๓๓,๓๓	+๑๗,๕๖	+ ๒,๖๗	-๕๔,๕๔	-๑๑,๗๔
ปกครอง	-๑๘,๑๑	-๑๓,๑๑	+๑๖,๐๐	+๕๑,๑๑	+๗๕,๓๓	+๓๕,๓๓	+ ๖,๒๒	+๗๕,๕๕	+๓๕,๑๑
อัยการ	+๗๐,๑๘	+๓๖,๐๕	+๕๑,๕๑	+๕๗,๑๗	+๗๖,๘๘	+๖๘,๘๑	+ ๖,๘๘	+๑๘,๖๒	+๕๓,๗๗
แรงงาน	-	-	+๓๓,๓๓	-๓๓,๓๓	+๑๓๖,๒๒	-	-	-	+๖๒,๖๗
พัฒนาชุมชน	+๑๓,๓๓	+๓๐,๒๒	+๕๒,๕๕	- ๒,๖๗	-๕๕,๕๖	+๕๐,๕๕	+๑๑,๑๑	-๕๕,๖๗	- ๒,๐๐
ประชาสัมพันธ์	- ๕,๖๗	+๖๖,๖๗	-๒๖,๐๐	-	-๑๖,๖๗	+๒๕,๑๑	- ๕,๖๗	-	+ ๕,๖๗
คลัง	- ๑,๕๐	+ ๕,๓๓	+๕๓,๓๓	+ ๒,๕๐	+๓๓,๕๓	+๒๕,๓๓	-๕๒,๑๗	-๑๐,๖๗	+ ๕,๕๓
ราชพัสดุ	+๑๑,๑๑	-๒๐,๕๖	-	-๓๐,๕๖	-๒๐,๕๖	+๑๑,๐๐	+๑๑,๑๑	-	- ๖,๓๐
สรรพากร	-๒๖,๘๘	-๒๓,๗๗	-๒๗,๓๓	-๕๐,๖๗	-๕๐,๕๕	-๓๕,๒๒	-๕๕,๕๕	-๕๐,๕๕	-๓๖,๕๕
สรรพสามิต	+๒๕,๒๒	+๕๓,๗๗	- ๕,๑๑	-๓๖,๐๐	-๓๑,๗๗	+๕๐,๕๕	-๓๓,๓๓	+๕๕,๕๕	+ ๕,๕๖
เกษตร	-	-	-๓๓,๓๓	-๓๓,๓๓	-๕๐,๐๐	-	-	-	-๓๕,๓๓
ปลุกสัตว์	+๑๕,๕๕	+๖๐,๗๗	+ ๗,๑๕	+๒๕,๕๕	-	-	-๒๓,๓๓	-๑๐,๗๗	+๑๐,๑๕
ประมง	-๒๑,๕๖	+๑๑,๑๑	-๑๖,๖๗	-๑๖,๖๗	-๓๗,๕๖	-	-	+๒๕,๑๑	-๑๕,๓๓
สหกรณ์	-	-	-	-๓๓,๓๓	-	-	-	-	-๓๓,๓๓
ศึกษาธิการ	+ ๐,๐๐	- ๒,๖๗	-๒๑,๕๖	-	+๕๖,๘๑	-๑๓,๑๑	-๕๑,๕๖	- ๖,๘๘	- ๕,๑๑
สถิติ	-๑๖,๖๗	-	-	-	-	-	+๑๒๒,๒๒	+๖๖,๖๗	+๕๑,๓๓
ตุลาการ	+๑๑,๑๑	+๓๓,๓๓	+ ๐,๐๐	+๑๑,๑๑	+๑๑,๑๑	+๑๑,๑๑	-	-๑๖,๖๗	+ ๗,๗๗
พื้นที่รวมทุกสำนักงาน	- ๖,๗๕	+๑๐,๗๖	+ ๐,๒๑	- ๖,๕๕	- ๕,๒๗	+๑๖,๕๖	-๑๕,๖๒	- ๕,๒๒	- ๒,๓๒

ตารางที่ ๓.๒๔ แสดงจำนวนสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในอาคารศาลากลางที่มีพื้นที่สำนักงานน้อยกว่ามาตรฐาน

จังหวัด	จำนวนสำนักงานส่วนภูมิภาคในอาคารศาลากลาง	สำนักงานที่มีพื้นที่น้อยกว่ามาตรฐาน	
		จำนวนสำนักงาน	ร้อยละ
จันทบุรี	๑๔	๗	๕๐.๐๐
ชัยนาท	๑๓	๑	๒๓.๐๘
นครนายก	๑๕	๗	๔๖.๖๗
ปทุมธานี	๑๔	๔	๒๘.๕๗
พิจิตร	๑๓	๑	๗.๖๙
ยโสธร	๑๑	๒	๑๘.๑๘
ระยอง	๑๒	๖	๕๐.๐๐
สุพรรณบุรี	๑๒	๗	๕๘.๓๓
รวม	๑๐๔	๔๗	๔๕.๑๙

ศาลากลางแต่ละจังหวัดที่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน (ตารางที่ ๓.๒๔)

เมื่อพิจารณาจากร้อยละของขนาดพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน (ตารางที่ ๒.๒๓) และจากร้อยละของจำนวนสำนักงานในอาคารศาลากลางที่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน (ตารางที่ ๓.๒๔) พบว่าในจำนวน ๓ จังหวัดที่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน ได้แก่ จังหวัดชัยนาท นครนายก และยโสธร เป็นจังหวัดที่มีจำนวนสำนักงานน้อยกว่าร้อยละ ๕๐.๐๐ ที่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ ๓ จังหวัดดังกล่าวมีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐานในบางจังหวัด เกิดจากความไม่เหมาะสมของการจัดพื้นที่สำนักงานในอาคารศาลากลาง เนื่องจากพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานอื่น ๆ ส่วนใหญ่มีขนาดพื้นที่ต่อคนมากกว่ามาตรฐาน ส่วนใน ๕ จังหวัดที่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ปทุมธานี พิจิตร ระยอง และสุพรรณบุรี จะมีจำนวนสำนักงานมากกว่าและ

เท่ากับร้อยละ ๕๐.๐๐ ที่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่สำนักงานต่าง ๆ ใน ๕ จังหวัดดังกล่าวมีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐานเกิดจากความหนาแน่นของการใช้พื้นที่อาคาร เนื่องจากสำนักงานส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน

๒) ความเป็นสัดส่วนของพื้นที่ พื้นที่สำนักงานของส่วนราชการต่าง ๆ ภายในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด มีลักษณะการกำหนดขอบเขตของพื้นที่สำนักงานควยดบังหรือค้ำเอกรกันพื้นที่ระหว่างสำนักงาน ในจำนวนสำนักงานทั้งหมดในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด มีสำนักงานที่มีขอบเขตพื้นที่สำนักงานเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๕.๘๑ สำนักงานที่มีพื้นที่สำนักงานไม่รวมเป็นสัดส่วนเดียวกัน โดยมีพื้นที่บางส่วนอยู่แยกไกลจากตารางที่ ๓.๒๕ แสดงสภาพความเป็นสัดส่วนของพื้นที่สำนักงาน

จังหวัด	จำนวนสำนักงาน	ร้อยละของจำนวนสำนักงานตามสภาพของพื้นที่สำนักงานแต่ละประเภท		
		พื้นที่สำนักงานรวมเป็นสัดส่วน	พื้นที่สำนักงานไม่รวมเป็นสัดส่วน	พื้นที่สำนักงานรวมกับสำนักงานอื่น
จันทบุรี	๑๔	๘๕.๗๑	๑.๑๔	๑.๑๔
ชัยนาท	๑๑	๕๒.๓๑	๑.๖๔	-
นครนายก	๑๔	๘๐.๐๐	๖.๖๗	๑๓.๓๓
ปทุมธานี	๑๔	๖๔.๒๘	๑.๑๔	๒๘.๕๗
พิจิตร	๑๓	๘๔.๖๒	๑๕.๓๘	-
ยโสธร	๑๑	๕๐.๕๑	๕.๐๕	-
ระยอง	๑๒	๗๕.๐๐	๘.๓๓	๑๖.๖๗
สุพรรณบุรี	๑๒	๖๖.๖๗	๑๖.๖๗	๑๖.๖๗
รวม	๑๐๔	๗๕.๘๑	๕.๖๒	๑๐.๕๘

กันหรืออยู่ติดกันแต่มีผนังกันระหว่างพื้นที่ มีอยู่จำนวนรอยละ ๔.๖๒ และสำนักงานที่มีพื้นที่สำนักงานอยู่รวมกับสำนักงานอื่นมีอยู่จำนวนรอยละ ๑๖.๕๘ (ตารางที่ ๑.๒๕)

๓) ตำแหน่งที่ตั้งสำนักงาน ตามแบบมาตรฐานมีการกำหนดที่ตั้งสำนักงานเฉพาะสำนักงานคลัง และที่ทำการอัยการ ทั้งสองสำนักงานมีพื้นที่พิเศษ โคนก ห้อง-มันคงสำหรับสำนักงานคลัง และห้องพัสดุของท่าสำหรับที่ทำการอัยการ พื้นที่พิเศษดังกล่าวมีการกำหนดไว้ในพื้นที่ชั้นล่างของอาคารศาลากลาง ทำให้ทั้งสองสำนักงานมีตำแหน่งที่ตั้งสำนักงานในอาคารศาลากลางเหมือนกันทั้ง ๔ จังหวัด ส่วนสำนักงานอื่น ๆ ไม่มีการกำหนดที่ตั้งที่แน่นอนไว้ในแบบมาตรฐาน ดังนั้นที่ตั้งของสำนักงานเหล่านี้จึงมีการกำหนดไว้ในตำแหน่งที่แตกต่างกันในแต่ละจังหวัด

จากการสำรวจพบว่า จำนวนสำนักงานที่สามารถจัดรวมไว้ในพื้นที่ชั้นล่างของอาคารศาลากลางมีค่ามัธยฐานเท่ากับ ๖ สำนักงาน และจำนวนสำนักงานที่สามารถจัดรวมไว้ในพื้นที่ชั้นบนของอาคารศาลากลางมีค่าเท่ากับ ๘ สำนักงาน (ตารางที่ ๑.๒๖) สำนักงานในแต่ละตำแหน่งชั้นของอาคารมีลักษณะการปฏิบัติงานสรุปได้ดังนี้

ก) สำนักงานที่มีที่ตั้งอยู่ในชั้นล่างของอาคารศาลากลางทุกจังหวัด ได้แก่ ที่ทำการอัยการ สำนักงานคลัง สำนักงานเกษตร และสำนักงานศึกษาธิการ สำนักงานดังกล่าวมีลักษณะการปฏิบัติงานดังนี้

- (๑) มีประชาชนติดต่อมาก
- (๒) มีการขนย้ายสิ่งของบ่อย
- (๓) เดินทางไปนอกสถานที่บ่อย

ข) สำนักงานที่มีที่ตั้งอยู่ในชั้นบนของอาคารศาลากลางทุกจังหวัด ได้แก่ สำนักงานจังหวัด ที่ทำการปกครอง และที่ทำการพัฒนาชุมชน ลักษณะการปฏิบัติงานของสำนักงานเหล่านี้ คือ

- (๑) มีประชาชนติดต่อน้อย
- (๒) มีการขนย้ายสิ่งของน้อย
- (๓) ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะ

สำนักงานจังหวัด และที่ทำการปกครองจำเป็นต้องมีที่ตั้งใกล้เคียงกับพื้นที่ทำงานผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด ซึ่งอยู่ในชั้นบนของอาคารศาลากลาง

ค) สำนักงานที่มีตำแหน่งชั้นที่คงไม่แน่นอน ได้แก่ สำนักงานที่มีที่ตั้งสำนักงานอยู่ในชั้นล่างบางจังหวัด และชั้นบนบางจังหวัด เช่น ที่ทำการประชาสัมพันธ์ สำนักงานราชทัณฑ์ สำนักงานสรรพากร สำนักงานสรรพสามิต สำนักงานปศุสัตว์ สำนักงานประมง และที่ทำการสถิติ นอกจากนี้ยังมีบางส่วนราชการที่มีสำนักงานในอาคารศาลากลางบางจังหวัด แม้จะมีที่ตั้งสำนักงานในตำแหน่งชั้นที่เหมือนกันทุกจังหวัด แต่จำนวนจังหวัดมีน้อยไม่สามารถนำมาใช้ในการพิจารณา ได้แก่ สำนักงานแรงงาน สำนักงานสหกรณ์ และสำนักงานสถิติ

ข. พื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วนราชการ สำนักงานราชการประจำจังหวัดเป็นตัวแทนของกระทรวง ทบวง กรม มีหัวหน้าส่วนราชการทำหน้าที่รับผิดชอบ และบังคับบัญชาข้าราชการในแต่ละส่วนราชการ (สุธี สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสียกฤษฎ์ ๒๕๒๓ : ๑๐๕) หัวหน้าส่วนราชการมีระดับตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ถึงระดับ ๘ ตามขนาดของส่วนราชการที่รับผิดชอบ ซึ่งมีระดับตำแหน่งเทียบเท่าหัวหน้ากองหรือผู้อำนวยการกอง ตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการกำหนดขนาดพื้นที่ทำงานของผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากองไว้เท่ากับ ๑๖ ตารางเมตรต่อคน และเนื้อที่ทำงานตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ต่ำกว่าข้าราชการระดับ ๖ เท่ากับ ๑๒ ตารางเมตรต่อคน (สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๒๕๒๑, หนังสือเวียน) ตามแบบมาตรฐานอาคารศาลากลางไม่มีการกำหนดพื้นที่ทำงานของหัวหน้าส่วนราชการไว้เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ

สำหรับพื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ภายในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด มีลักษณะการใช้พื้นที่ดังนี้

๑) ลักษณะพื้นที่ จากการสำรวจพบว่าร้อยละ ๑๘.๒๓ ของสำนักงานทั้งหมดมีลักษณะพื้นที่ทำงานของหัวหน้าส่วนแบบกันเป็นห้อง มีประตูปิดมิดชิดร้อยละ ๑๓.๘๖ มีลักษณะกันเป็นบริเวณควยแฉงแสงงานและตู้เก็บเอกสาร และร้อยละ ๖๗.๓๑ มีลักษณะเปิดโล่ง โคนนั่งทำงานรวมกับเจ้าหน้าที่อื่นในสำนักงาน อาคารศาลากลางใน

ตารางที่ ๓.๒๘ แสดงรายละเอียดของสำนักงานแยกตามประเภทการใช้พื้นที่หัวหน้าส่วนราชการในศาลากลางแต่ละจังหวัด

จังหวัด	จำนวนสำนักงาน	รายละเอียดของสำนักงานแยกตามประเภทพื้นที่		
		กันเป็นห้อง	แบ่งเป็นบริเวณ	เปิดโล่ง
จันทบุรี	๑๔	๒๑.๔๓	๙.๑๔	๙๑.๔๓
ชัยนาท	๑๓	๑๕.๓๔	-	๔๕.๖๒
นครนายก	๑๕	๑๓.๓๓	๖.๖๙	๔๐.๐๐
ปทุมธานี	๑๔	๙.๑๔	๒๑.๔๓	๙๑.๔๓
พิจิตร	๑๓	๒๓.๐๔	๒๓.๐๔	๕๓.๔๕
บึงกาฬ	๑๑	๑๔.๑๔	๑๔.๑๔	๖๓.๖๕
ระยอง	๑๒	๒๕.๐๐	๑๖.๖๙	๕๕.๓๓
สุพรรณบุรี	๑๒	๓๓.๓๓	๑๖.๖๙	๕๐.๐๐
รวม	๑๐๕	๑๕.๒๓	๑๓.๕๖	๖๙.๓๑

แต่ละจังหวัดมีลักษณะการจัดพื้นที่ทำงานของหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ตามที่แสดงในตารางที่ ๓.๒๘

๒) ขนาดพื้นที่ จากการสำรวจพื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วนราชการภายในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด พบว่าในจำนวน ๒๖ สำนักงานที่มีพื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วนแบบกันเป็นห้องและแบบกันเป็นบริเวณ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่สามารถกำหนดขอบเขตได้แน่นอน มีมีฐานของขนาดพื้นที่ ๑๕.๐๐ ตารางเมตรต่อกัน โดยมีพื้นที่น้อยที่สุดเท่ากับ ๙.๑๔ ตารางเมตรต่อกัน และมากที่สุด ๔๕.๐๐ ตารางเมตรต่อกัน (ตารางที่ ๓.๒๘)

ตารางที่ ๓.๒๔ แสดงมีchyฐานของขนาดพื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วนราชการภายในอาคาร
ศาลากลาง ๔ จังหวัด ในจำนวน ๒๖ สำนักงานที่มีพื้นที่ทำงานของ
หัวหน้าส่วนแบงกันเป็นห้องและแบบแบงเป็นบริเวณ

ขนาดพื้นที่ (ตร.ม./คน)	จำนวน สำนักงาน (ความถี่)	ความถี่ สะสม
๗.๕๐	๒	๒
๘.๐๐	๑	๓
๑๐.๐๐	๓	๖
๑๑.๓๐	๑	๗
๑๒.๐๐	๒	๙
๑๔.๐๐	๓	๑๒
๑๕.๐๐	๒	๑๔
๒๐.๐๐	๕	๑๙
๒๔.๐๐	๒	๒๑
๓๐.๐๐	๕	๒๖
๔๕.๐๐	๑	๒๖

มีchyฐานของขนาดพื้นที่ทำงาน
หัวหน้าส่วนราชการ = ๑๕.๐๐ ตร.ม./คน

ค. พื้นที่พิเศษ พื้นที่พิเศษหมายถึงพื้นที่อื่น ๆ ของสำนักงานนอกจากพื้นที่ทำ
งานทั่วไปและพื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วนราชการ แบงออกเป็นพื้นที่พิเศษที่ทุกสำนักงานมีความ
ต้องการเหมือนกัน คือ พื้นที่สำหรับจึกเก็บพัสดุและเอกสาร และพื้นที่พิเศษที่จำเป็นสำหรับ
การปฏิบัติงานในบางสำนักงาน ไคแกก ห้องมันคง ห้องพักผู้กองหา ห้องวิทยุปกครอง
ห้องสารบรรณ และที่พัคคอย

๑) พื้นที่สำหรับจึกเก็บพัสดุและเอกสาร สำนักงานราชการต่าง ๆ มี
ลักษณะการจึกเก็บพัสดุและเอกสารแบงออกเป็นประเภทตามลักษณะของสถานที่เก็บคือ

การจึกเก็บภายในพื้นที่สำนักงาน ห้องเก็บของภายในอาคารศาลากลาง อาคารพิศุขของแต่ละสำนักงาน อาคารพิศุขที่ไ้ร่วมกันหลายสำนักงาน และที่ไม่มีสถานที่เก็บแน่นอน เช่น เก็บในบ้านพัก หรือเก็บในอาคารเก่าของทางราชการ เช่น อาคารศาลากลางเก่า เป็นต้น ซึ่งไม่มีลักษณะเป็นสถานที่จึกเก็บโดยเฉพาะ

จากการสำรวจพบว่าทุกสำนักงานในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด มีการจึกเก็บพิศุขและเอกสารภายในพื้นที่สำนักงาน จำนวนร้อยละ ๑๕.๓๘ มีห้องเก็บภายในอาคารศาลากลาง ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ห้องเก็บพิศุขอาคารที่อยู่ไ้บนโคคานข้างของอาคาร ร้อยละ ๕.๗๗ มีอาคารพิศุขเฉพาะสำนักงาน ร้อยละ ๑๗.๓๑ เก็บในอาคารพิศุขรวม ซึ่งไ้ร่วมกันหลายสำนักงาน และร้อยละ ๖๗.๓๑ ไม่มีสถานที่จึกเก็บที่แน่นอน (ตารางที่ ๓.๒๔)

๒) ห้องมั่นคง ห้องมั่นคงเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งภายในสำนักงานคลัง ใช้สำหรับเก็บรักษาเงินอันไ้แก่ ขนมิตร และเหรียญกษาปณ์ สิ่งของมีค่า และเอกสารสำคัญ เช่น โฉนดที่ดิน เป็นต้น พื้นที่ส่วนนี้มีค่าแห่งที่ไ้กำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน ลักษณะของโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก คัดไ้ตั้งประคุนรัยัย ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง (เวียงชัย จันทรเจริญ ๒๕๑๔ : ๓๔๒) แ่งพื้นที่ห้องมั่นคงออกสำหรับเก็บรักษาเงินคลังนอก เงินสำรองจ่ายรายวัน และกำไ้บ้นหรือหีบห่อที่ส่วนราชการต่าง ๆ นำมาฝากให้สำนักงานคลังเก็บรักษา และห้องคลังในสำหรับเก็บรักษาเงินคลังใน

พื้นที่ห้องมั่นคงตามแบบมาตรฐานมีขนาดกว้าง ๓.๕๐ เมตร ยาว ๔.๐๐ เมตร รวมพื้นที่ ๒๔ ตารางเมตร จากการสำรวจพบว่าทั้ง ๔ จังหวัดไม่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะของห้องมั่นคงตามแบบมาตรฐาน มีเพียงการสร้างห้องมั่นคงเพิ่มในจังหวัดจันทบุรี โดยสร้างเป็นห้องลูกกรงเหล็กในพื้นที่บางส่วนของห้องกุเงิน* ขนาดพื้นที่ ๑๐ ตารางเมตร สำหรับเก็บเอกสารสำคัญ และกำไ้บ้นหรือหีบห่อที่ส่วนราชการอื่นนำมาฝาก

* ห้องกุเงินเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของสำนักงานคลัง มีลักษณะเป็นห้องลูกกรงเหล็ก ใช้สำหรับทรวจันยเงิน

ตารางที่ ๓.๒๘ แสดงจำนวนสำนักงานและร้อยละของจำนวนสำนักงานแยกตาม
ประเภทของสถานที่เก็บพัสดุและเอกสาร

จังหวัด	จำนวนสำนักงาน	จำนวนสำนักงานและการร้อยละของจำนวนสำนักงาน แยกตามประเภทสถานที่เก็บพัสดุและเอกสาร				
		ภายในพื้นที่ สำนักงาน	ห้องเก็บภายใน อาคารศาลา- กลาง	อาคารพัสดุ เฉพาะ สำนักงาน	อาคาร พัสดุ รวม	ไม่มีสถานที่ เก็บแน่นอน
จันทบุรี	๑๔	๑๔ (๑๐๐)	๒ (๑๔.๒๘)	๑ (๗.๑๔)	๔ (๒๘.๕๗)	๑๓ (๙๒.๘๖)
ชัยนาท	๑๓	๑๓ (๑๐๐)	๒ (๑๕.๓๘)	-	-	๑๑ (๘๔.๖๒)
นครนายก	๑๕	๑๕ (๑๐๐)	๓ (๒๐.๐๐)	๓ (๒๐.๐๐)	-	๘ (๕๓.๓๓)
ปทุมธานี	๑๔	๑๔ (๑๐๐)	๒ (๑๔.๒๘)	๑ (๗.๑๔)	-	๘ (๕๗.๑๔)
พิจิตร	๑๓	๑๓ (๑๐๐)	๑ (๗.๖๙)	๑ (๗.๖๙)	๕ (๓๘.๔๖)	๘ (๖๑.๕๔)
ยโสธร	๑๑	๑๑ (๑๐๐)	๒ (๑๘.๑๘)	-	-	๙ (๘๑.๘๒)
ระยอง	๑๒	๑๒ (๑๐๐)	๒ (๑๖.๖๗)	-	-	๑๐ (๘๓.๓๓)
สุพรรณบุรี	๑๒	๑๒ (๑๐๐)	๒ (๑๖.๖๗)	-	๘ (๖๖.๖๖)	๘ (๖๖.๖๖)
รวม	๑๐๘	๑๐๘ (๑๐๐)	๑๖ (๑๔.๘๑)	๖ (๕.๕๖)	๑๘ (๑๖.๖๖)	๙๘ (๙๐.๖๖)

หมายเหตุ (-) = การร้อยละของจำนวนสำนักงาน

๓) ห้องพักผู้ต้องหา ตามแบบมาตรฐานกำหนดที่ตั้งห้องพักผู้ต้องหาไว้
 ในพื้นที่ส่วนหนึ่งของที่ทำการอัยการ มีลักษณะเป็นห้องลูกกรงเหล็กขนาดกว้าง ๒.๕๐ เมตร
 ยาว ๕.๐๐ เมตร รวมพื้นที่ ๑๒.๕ ตารางเมตร ไซสำหรับควบคุมผู้ต้องหาจำนวน ๑ ถึง
 ๓ คน เพื่อรอการสอบสวน หรือรอการนำตัวไปศาล ในห้องดังกล่าวใช้เวลาไม่เกิน
 ๒ ชั่วโมง

จากการสำรวจพบว่าห้องพักผู้ต้องหาในอาคารศาลากลางจังหวัดต่าง ๆ ส่วน
 ใหญ่ใช้เป็นที่เก็บพัสดุ และ เอกสารของที่ทำการอัยการ มีเพียงจังหวัดชัยนาทที่ยังคงใช้
 เป็นห้องสำหรับควบคุมผู้ต้องหา

๔) ห้องวิทยุปกครอง เป็นห้องสำหรับติดตั้งเครื่องรับส่งวิทยุของที่ทำการ
 ปกครอง ซึ่งใช้ติดต่อระหว่างที่ทำการปกครองกับกรมการปกครอง และอำเภอต่าง ๆ
 พื้นที่ส่วนนี้ไม่มีกำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน

จากการสำรวจพบว่าในจำนวน ๔ จังหวัดมีการกำหนดพื้นที่ห้องวิทยุปกครองไว้
 ภายในที่ทำการปกครองร้อยละ ๑๒.๕๐ ห้องเอกเทศชั้นบนของอาคารศาลากลางร้อยละ
 ๒๕.๐๐ โดยใช้พื้นที่สำนักงานทั่วไป และพื้นที่ห้องอักษรเลข ห้องเอกเทศชั้นล่างร้อยละ
 ๒๕.๐๐ โดยใช้พื้นที่ห้องเก็บของไต้บันไดคานข้างของอาคาร และห้องพักเวร อาศัยพื้นที่
 ร่วมกับกิจกรรมอื่นภายในอาคารศาลากลางร้อยละ ๒๕.๐๐ โดยใช้พื้นที่ห้องเตรียมอาหาร
 ในบริเวณห้องประชุมใหญ่ และอาศัยพื้นที่อาคารของส่วนราชการอื่นที่อยู่ในภายในผังบริเวณ
 ศาลากลางร้อยละ ๑๒.๕๐ (ตารางที่ ๓.๓๐)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๓๐ แสดง ลักษณะพื้นที่ของวิทยุปกครองในอาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด

ลักษณะพื้นที่	จังหวัด								ร้อยละของ จำนวนจังหวัด ตามลักษณะพื้นที่
	จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
อยู่ภายในพื้นที่ทำการปกครอง								●	๑๕.๕๐
ห้องแยกเทศรณบนรองอาคาร				●			●		๒๕.๐๐
ห้องแยกเทศรณล่างของอาคาร			●		●				๒๕.๐๐
อยู่ร่วมกับกิจกรรมอื่นภายในอาคาร	●	●							๒๕.๐๐
อาศัยอาคารสำนักงานอื่น						●			๑๒.๕๐

พื้นที่ของวิทยุปกครองมีค่ามัธยฐานเท่ากับ ๑๑.๐๐ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่
น้อยที่สุด ๕.๐๐ ตารางเมตร และมากที่สุด ๑๕.๐๐ ตารางเมตร (ตารางที่ ๓.๓๑)

ตารางที่ ๓.๓๑ แสดง ขนาดพื้นที่ของวิทยุปกครองในอาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด

พื้นที่ ของวิทยุปกครอง	จังหวัด								มัธยฐาน
	จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	๕.๐๐	๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๕.๐๐	๑๒.๐๐	๑๐.๐๐	๑๕.๐๐	๑๑.๐๐

๕) ห้องสารบรรณ ห้องสารบรรณเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของสำนักงานจังหวัด
ตามแบบมาตรฐานกำหนดที่ตั้งห้องสารบรรณไว้ในบริเวณโถงทางเข้าด้านหน้าอาคารศาลา-
กลาง มีขนาดพื้นที่ ๑๕ ตารางเมตร ใช้สำหรับออกหมายเลขรับส่งหนังสือราชการ

จากการสำรวจพบว่า มีเพียงจังหวัดสุพรรณบุรีจังหวัดเดียวที่เปลี่ยนแปลงพื้นที่
ห้องสารบรรณไว้ในชั้นบนของอาคารศาลากลาง ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มีห้องสารบรรณอยู่ใน
บริเวณโถงทางเข้าด้านหน้าอาคารโดยมีค่ามัธยฐานของพื้นที่ ๑๕.๐๐ ตารางเมตร จาก

ขนาดพื้นที่น้อยที่สุด ๑๐ ตารางเมตร และมากที่สุด ๓๐ ตารางเมตร (ตารางที่ ๓.๓๒)
 ตารางที่ ๓.๓๒ แสดงขนาดพื้นที่ห้องสารบรรณในอาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด

พื้นที่ ห้องสารบรรณ	จังหวัด								มีทราน
	จันทบุรี	ชัยนาท	นครนายก	ปทุมธานี	พังงา	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๓๐.๐๐	๑๕.๐๐	๑๐.๐๐	๑๕.๐๐

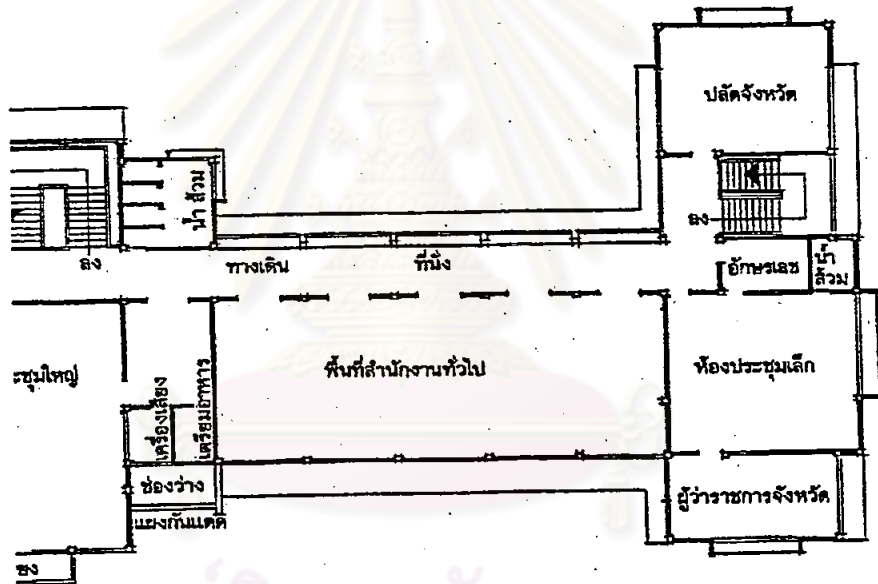
๖) พื้นที่พักคอย ตามแบบมาตรฐานมีพื้นที่พักคอยสำหรับผู้มาติดต่อราชการ
 กับส่วนราชการต่าง ๆ กำหนดไว้ในบริเวณพื้นที่ระเบียงทางเดิน มีลักษณะเป็นที่นั่งคอนกรีต
 เสริมเหล็กตลอดแนวระเบียงทางเดิน และมีที่พักรอที่กำหนดไว้ในบริเวณที่รับจ่ายเงินภายใน
 ในส่วนงานคลัง ขนาดพื้นที่ ๑๕ ตารางเมตร

รูปที่ ๓.๒๔ ลักษณะที่นั่งบริเวณ
 ระเบียงทางเดินในอาคารศาลา
 กลาง

จากการสำรวจพบว่านอกจากสำนักงานคลังซึ่งมีพื้นที่พักคอยภายในพื้นที่สำนักงานในพื้นที่ของสำนักงานอื่น ๆ มีเพียงสำนักงานอัยการที่มีการจัดเตรียมที่พักคอยไว้ในบริเวณพื้นที่สำนักงานในจำนวนร้อยละ ๕๐ ของจำนวนจังหวัดทั้งหมด

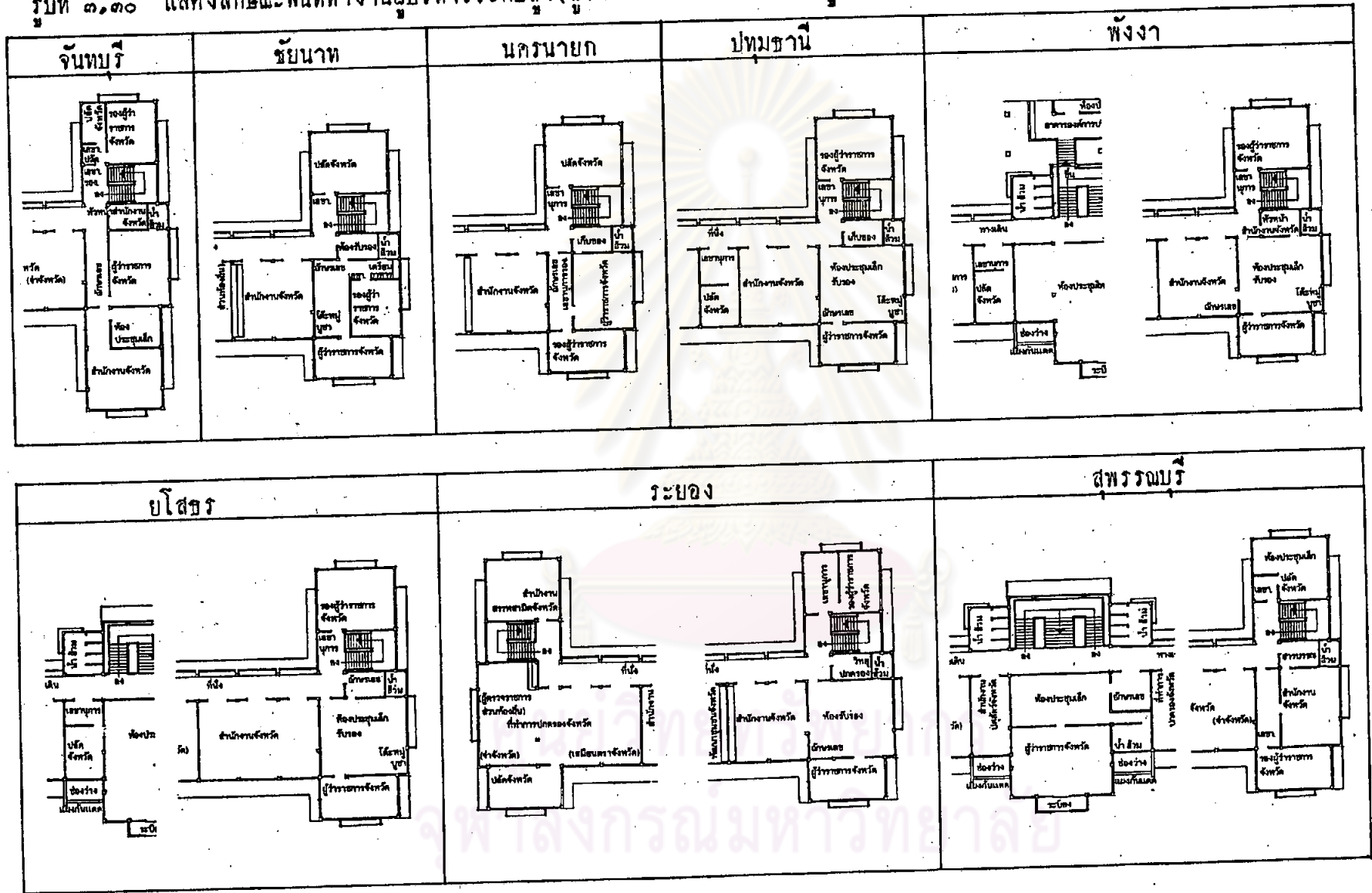
๒. พื้นที่ทำงานผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และปลัดจังหวัด ตามแบบมาตรฐานกำหนดพื้นที่ทำงานผู้บริหารระดับสูงไว้รวมกันในบริเวณมุขคานซางของอาคารศาลากลาง ประกอบด้วยพื้นที่ทำงานสำหรับผู้ว่า และพื้นที่ทำงานสำหรับปลัดจังหวัด(รูปที่ ๓.๒๔) ส่วนพื้นที่ทำงานสำหรับรองผู้ว่าฯ ไม่มีกำหนดไว้ในแบบมาตรฐานเนื่องจากเป็นตำแหน่งที่จัดตั้งขึ้นภายหลังรูปที่ ๓.๒๔ แสดงพื้นที่ทำงานผู้บริหารระดับสูงตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน

๓. พื้นที่ทำงานสำหรับผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นตำแหน่งในระดัับ ๕ ถึง ๑๐ พื้นที่ทำงานสำหรับผู้ว่าฯ ตามแบบมาตรฐานประกอบด้วยพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ห้องทำงานส่วนตัว	๓๐.๐๐ ตารางเมตร
ห้องประชุมเล็ก	๖๓.๓๕ "
ห้องอักษรวเลข	๑๐.๐๐ "
ห้องน้ำส้วม	๕.๐๐ "
รวมพื้นที่	๑๐๘.๓๕ "

รูปที่ ๓.๓๐ แสดงลักษณะพื้นที่ทำงานผู้บริหารระดับสูง (ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าฯ และปลัดจังหวัด) ในอาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด

จากการสำรวจพบว่า มีจังหวัดที่ยึดถือการใช้พื้นที่ทำงานส่วนนี้เป็นไปตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน ส่วนในจังหวัดอื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงในส่วนต่างๆ ของพื้นที่ส่วนนี้แตกต่างกันในแต่ละจังหวัด โดยมีจังหวัดสุพรรณบุรีจังหวัดเดียวที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกส่วนของพื้นที่ส่วนนี้ และใช้พื้นที่ของประชุมใหญ่ที่กำหนดในแบบมาตรฐานเป็นพื้นที่ทำงานดูว่า ส่วนจังหวัดที่เหลือมีการเปลี่ยนแปลงเพียงบางส่วนของพื้นที่ส่วนนี้ พื้นที่ทำงานดูว่า ที่เป็นอยู่ในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดมีลักษณะของพื้นที่ตามที่แสดงในรูปที่ ๓.๓๐

จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ทำงานดูว่า ทั้ง ๔ จังหวัดมีมีขยฐานของพื้นที่รวมเท่ากับ ๕๕.๗๕ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด ๕๕.๓๔ ตารางเมตร และมากที่สุด ๑๔๕ ตารางเมตร ประกอบด้วยพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะและขนาดของพื้นที่ดังนี้ (ตารางที่ ๓.๓๑)

๑) ห้องทำงานส่วนตัวข้าราชการจังหวัด พื้นที่ทำงานสำหรับข้าราชการ ในระดับตำแหน่งเดียวกันตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ กำหนดให้มีลักษณะเป็นห้องทำงานส่วนตัวขนาดพื้นที่ ๓๐.๐๐ ตารางเมตรต่อคน (รวมห้องน้ำ) ในจังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีลักษณะและขนาดของพื้นที่ส่วนนี้ตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน มีเพียง ๓ จังหวัดที่มีพื้นที่มากกว่ามาตรฐานได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครนายก และสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นห้องที่จัดขึ้นใหม่แทนห้องที่กำหนดขึ้นตามแบบมาตรฐานที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อใช้สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ขนาดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของพื้นที่ส่วนนี้มีมีขยฐานของพื้นที่เท่ากับ ๓๐.๐๐ ตารางเมตร เท่ากับที่กำหนดตามแบบมาตรฐาน โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด ๓๐.๐๐ ตารางเมตร และมากที่สุด ๖๕.๐๐ ตารางเมตร จะเห็นได้ว่าห้องทำงานส่วนตัวดูว่าตามแบบมาตรฐานและที่เป็นอยู่ส่วนใหญ่ในจังหวัดต่าง ๆ เมื่อรวมกับพื้นที่ห้องน้ำส่วนตัวซึ่งมีขนาด ๕.๐๐ ตารางเมตร จะมีพื้นที่รวมมากกว่ามาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการเล็กน้อย ยกเว้นในจังหวัดจันทบุรี นครนายก และสุพรรณบุรี ที่มีพื้นที่ห้องทำงานส่วนตัวดูว่า ใหญ่กว่ามาตรฐานดังกล่าวมาก

พื้นที่ส่วนนี้ประกอบด้วยกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านเอกสาร การรับรองแขกและการปฏิบัติงาน มีการควบคุมอุณหภูมิภายในห้องด้วยเครื่องปรับอากาศและเครื่อง

ระบายนโยบาย

ตารางที่ ๓.๓๓ แสดงขนาดพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของที่ทำงานคูวาราชการจังหวัดในจำนวน ๘ จังหวัด

จังหวัด	พื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของที่ทำงานคูวาราชการ(ตร.ม.)						รวมพื้นที่(ตร.ม.)
	ห้องทำงานส่วนตัว คูวาร	ห้องประชุมเล็ก	ห้องอภิบาล	ห้องรับรอง	ห้องนำ-สวม	พื้นที่ อื่น ๆ	
จันทบุรี	๕๕.๐๐	๒๐.๐๐	(๑๑.๒๕)	-	๕.๐๐	-	๘๑.๒๕
ชัยนาท	๓๐.๐๐	-	(๖.๒๕)	๑๐.๐๐	๕.๐๐	๑๙.๒๕	๕๐.๕๐
นครนายก	๕๕.๐๐	-	(๕.๓๕)	-	๕.๐๐	-	๕๕.๓๕
ปทุมธานี	๓๐.๐๐	๖๓.๕๕	ป	ป	๕.๐๐	-	๙๘.๕๕
พิจิตร	๓๐.๐๐	๖๓.๕๕	ส	ป	๕.๐๐	-	๙๘.๕๕
ยโสธร	๓๐.๐๐	๖๓.๕๕	๑๐.๐๐	ป	๕.๐๐	-	๑๐๘.๕๕
ระยอง	๓๐.๐๐	๖๓.๕๕	ส	ป	๕.๐๐	-	๙๘.๕๕
สุพรรณบุรี	๖๕.๐๐	๕๕.๐๐	๑๖.๐๐	ป	๑๐.๐๐	-	๑๕๕.๐๐
มัญฐาน	๓๐.๐๐	๖๓.๕๕	๑๐.๐๐	-	๕.๐๐	-	๙๘.๕๕

หมายเหตุ : (-) = ไร้พื้นที่ทางเคิน
 ป = อยู่ในห้องประชุมเล็ก
 ส = อยู่ในสำนักงานจังหวัด

๒) ห้องประชุมเล็ก พื้นที่ส่วนนี้ตามที่กำหนดในแบบมาตรฐานมีลักษณะเป็นโถงเชื่อมโยงพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ภายในพื้นที่ทำงานคูวาร ในสภาพที่เป็นอยู่ในศาลากลางทั้ง ๘ จังหวัด มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ส่วนนี้ในบางจังหวัด โดย

มีจำนวน ๒ จังหวัดไคแก่ จังหวัดชยนาท และนครนายก ที่ไม่มีห้องประชุมเล็กในอาคารศาลากลาง และมีจำนวน ๒ จังหวัดไคแก่ จังหวัดจันทบุรีและสุพรรณบุรีที่มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งที่ตั้งห้องประชุมเล็ก และมีขนาดของห้องประชุมน้อยกว่าที่กำหนดตามแบบมาตรฐาน ส่วนในจังหวัดอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วมีลักษณะและขนาดของพื้นที่ห้องประชุมเล็กตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน ในจำนวน ๖ จังหวัดที่มีพื้นที่ส่วนนี้มีมีchyฐานของพื้นที่เท่ากับ ๒๓.๙๕ ตารางเมตรเท่ากับที่กำหนดตามแบบมาตรฐาน และเป็นพื้นที่ที่มากที่สุดเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สำหรับพื้นที่น้อยที่สุดมีขนาดเท่ากับ ๒๐.๐๐ ตารางเมตร

การใช้พื้นที่ห้องประชุมเล็กมีทั้งที่เป็นการใช้ในกรณีที่ยูว่า เป็นประธานในที่ประชุม และในกรณีเป็นการประชุมภายในของส่วนราชการต่าง ๆ โดยมีมีchyฐานของจำนวนผู้เข้าประชุมเท่ากับ ๒๕ คน (ตารางที่ ๓.๓๔) จากการเปรียบเทียบขนาดพื้นที่ห้องประชุมเล็กของคนที่เป็นอยู่ในจำนวน ๖ จังหวัดที่มีพื้นที่ส่วนนี้พบว่า จังหวัดจันทบุรี มีขนาดพื้นที่ต่อคนเท่ากับ ๐.๘๐ ตารางเมตรต่อคน น้อยกว่าขนาดพื้นที่ห้องประชุมต่อคนตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการซึ่งเท่ากับ ๒ ตารางเมตรต่อคน ส่วนในจังหวัดอื่น ๆ มีขนาดพื้นที่ต่อคนของห้องประชุมเล็กเท่ากับ ๒.๑๓ ถึง ๓.๑๔ ตารางเมตรต่อคน โดยมีมีchyฐานขนาดพื้นที่ต่อคนของห้องประชุมเล็กเท่ากับ ๒.๑๔ ตารางเมตรต่อคน (ตารางที่ ๓.๓๔) จะเห็นได้ว่า พื้นที่ห้องประชุมเล็กตามที่กำหนดในแบบมาตรฐานและที่เป็นอยู่ในศาลากลางจังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีขนาดเพียงพอสำหรับจำนวนผู้เข้าประชุม

กิจกรรมภายในพื้นที่ส่วนนี้นอกจากการประชุมแล้ว ยังมีการใช้ประโยชน์สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ โดยมีจังหวัดเดียวที่ใช้พื้นที่บางส่วนของห้องประชุมเล็กเป็นที่ทำงานของอักษรเลขไคแก่ จังหวัดปทุมธานี และมีจำนวน ๕ จังหวัดที่ใช้พื้นที่ส่วนนี้สำหรับการรองรับแขกไคแก่ จังหวัดปทุมธานี พังงา ยโสธร ระยอง และสุพรรณบุรี พื้นที่ส่วนนี้มีการควบคุมอุณหภูมิด้วยเครื่องปรับอากาศและ เครื่องระบายอากาศ

๓) ห้องอักษรเลข อักษรเลขเป็นชื่อตำแหน่งเลขานุการของยูวว่า ผู้ทำหน้าที่ส่วนใหญ่คำร่างตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ระดับ ๓ ถึง ๕ ตามมาตรฐาน

ตารางที่ ๓.๓๔ แสดงขนาดพื้นที่จำนวนผู้เช่าประชุม และขนาดพื้นที่ต่อคนของห้องประชุม
เล็กในศาลากลาง ๔ จังหวัด

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.ม.)	จำนวนผู้เช่า ประชุม(คน)	พื้นที่ต่อคน (ตร.ม./คน)
จันทบุรี	๒๐,๐๐	๒๕	๐.๘๐
ชัยนาท	-	-	-
นครนายก	-	-	-
ปทุมธานี	๖๓.๙๕	๓๐	๒.๑๓
พิจังกา	๖๓.๙๕	๓๐	๒.๑๓
ยโสธร	๖๓.๙๕	๒๐	๓.๑๙
ระยอง	๖๓.๙๕	๒๕	๒.๕๕
สุพรรณบุรี	๕๕,๐๐	๒๕	๒.๑๖
มัธยม	๖๓.๙๕	๒๕	๒.๑๕

อาคารประเภทที่ทำการของทางราชการกำหนดขนาดพื้นที่ทำงานสำหรับผู้ปฏิบัติวิชาชีพ
ไว้เท่ากับ ๒ ตารางเมตรต่อคน และมีลักษณะไม่เป็นห้อง สำหรับพื้นที่ส่วนนี้ตามที่กำหนด
ในแบบมาตรฐานมีลักษณะเป็นห้องทำงานส่วนตัวขนาดพื้นที่ ๑๐ ตารางเมตร เนื่องจาก
แบบมาตรฐานมีการจัดทำขึ้นก่อนการจัดตั้งสำนักงานจังหวัด ซึ่งหัวหน้าสำนักงานจังหวัด
เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงคนหนึ่งของอักษรเลขรองจากผู้ว่า และรองผู้ว่า เมื่อมีการ
จัดตั้งสำนักงานจังหวัดจึงมีการเปลี่ยนห้องอักษรเลขเป็นห้องหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เช่น
ที่เป็นอยู่ในจังหวัดจันทบุรีและพิจังกา และในหลายจังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงการไร้ประโยชน์
ห้องอักษรเลขสำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ ห้องรับรองในจังหวัดชัยนาท ห้องวิทยุใน -
จังหวัดระยอง ห้องสารบรรณในจังหวัดสุพรรณบุรี และห้องเก็บของในจังหวัดนครนายก
และปทุมธานี มีจังหวัดยโสธรจังหวัดเดียวที่มีการไร้ประโยชน์ห้องอักษร เลขตามที่กำหนด
ในแบบมาตรฐาน ในจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงการไร้ประโยชน์ของพื้นที่ส่วนนี้ มีจังหวัด

เกี่ยวกับกำหนดพื้นที่ทำงานอักษรเลขไว้ในพื้นที่บางส่วนของห้องประชุมเล็กโคกแก้ว จังหวัดปทุมธานี มีจำนวน ๓ จังหวัดที่กำหนดไว้ในบริเวณทางเดินเชื่อมระหว่างห้องซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ห้องประชุมเล็กโคกแก้ว จังหวัดจันทบุรี ชัยนาท และนครนายก และมีจำนวน ๒ จังหวัดที่กำหนดไว้ในพื้นที่สำนักงานจังหวัดโคกแก้ว จังหวัดพังงาและระยอง ขนาดพื้นที่ทำงานของอักษรเลขในจำนวน ๔ จังหวัดที่มีพื้นที่ส่วนนี้แยกคางหากจากพื้นที่อื่นที่มีมาตรฐานเท่ากับ ๑๐ ตารางเมตรเท่ากับพื้นที่ตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน โดยมีพื้นที่น้อยที่สุดในจังหวัดชัยนาทเท่ากับ ๖.๒๕ ตารางเมตร และมากที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรีเท่ากับ ๑๖ ตารางเมตร กิจกรรมภายในพื้นที่ส่วนนี้ได้แก่การปฏิบัติงานคานเอกสารและการรับรองแขกระหว่างรอเขาพบผู้ว่า

๔) ห้องรับรอง พื้นที่ส่วนนี้ไม่มีการกำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน และตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการไม่มีการกำหนดขนาดพื้นที่ที่แน่นอน โดยให้พิจารณาตามความจำเป็น สำหรับสภาพที่เป็นอยู่ในพื้นที่ทำงานผู้ว่า ภายในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด นอกจากกิจกรรมการรับรองแขกที่มีการจัดเตรียมพื้นที่ไว้ภายในห้องทำงานส่วนตัวผู้ว่า ทุกจังหวัด ยังมีกิจกรรมรับรองแขกระหว่างรอเขาพบผู้ว่าที่มีการจัดเตรียมพื้นที่พักรอไว้ในส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ทำงานผู้ว่า โดยมีจังหวัดชัยนาท จังหวัดเดียวที่มีการจัดเตรียมพื้นที่พักรอไว้เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ พื้นที่ดังกล่าวในจังหวัดนี้เป็นพื้นที่ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงห้องอักษรเลขตามแบบมาตรฐานมีพื้นที่ ๑๐ ตารางเมตร ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มีจำนวน ๕ จังหวัดที่จัดบริเวณพักรอไว้ในพื้นที่ส่วนหนึ่งของห้องประชุมเล็กโคกแก้ว จังหวัดปทุมธานี พังงา ยโสธร ระยอง และสุพรรณบุรี ที่เหลืออีก ๒ จังหวัดคือ จังหวัดจันทบุรี และนครนายก ไม่มีการจัดเตรียมพื้นที่ส่วนนี้ไว้ในพื้นที่ทำงานผู้ว่า

๕) ห้องน้ำส่วนส่วนตัว ตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการกำหนดให้มีการจัดเตรียมพื้นที่ส่วนนี้ในพื้นที่ทำงานผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานราชการในส่วนกลาง โคกแก้ว พื้นที่ทำงานของรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง รองปลัดกระทรวง รองปลัดทบวง อธิบดีและรองอธิบดี (พื้นที่ทำงานผู้บริหารระดับสูงในส่วนภูมิภาคยังไม่มีการกำหนดมาตรฐานของขนาดและลักษณะของพื้นที่ไว้โดยเฉพาะ) สำหรับ

ขนาดพื้นที่ไม่ได้อำหนดขนาดที่แน่นอนไว้ ตามแบบมาตรฐานมีการจัดเตรียมห้องน้ำส่วน
ตัวในพื้นที่ทำงานของคูวาระ มีขนาดพื้นที่ ๐.๕ ตารางเมตรภายในประกอบด้วยสุขภัณฑ์ได้
แก่ โถส่วน ๑ โถ อ่างล้างมือ ๑ อ่าง และฝักบัว ๑ ที่ พื้นที่ส่วนนี้สามารถเช่าได้ถึง
โดยตรงจากห้องประชุมเล็ก ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีจังหวัดสุพรรณบุรีจังหวัดเดียวที่
มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งและขนาดห้องน้ำส่วนตัวคูวาระ เนื่องจากมีการขยายพื้นที่ทำ
งานคูวาระ ไปไว้ในห้องประชุมใหญ่ และมีการจัดเตรียมห้องน้ำส่วนตัวชั้นใหม่มีขนาด
๑๐ ตารางเมตร ส่วนในจังหวัดอื่น ๆ มีลักษณะของพื้นที่ส่วนนี้เป็นไปตามที่กำหนดในแบบ
มาตรฐาน

๖) พื้นที่อื่น ๆ ภายในพื้นที่ทำงานคูวาระ นอกจากจะประกอบด้วยพื้นที่
ส่วนต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว จากการสำรวจพบว่าในจังหวัดชัยนาทมีการจัดเตรียม
บริเวณที่เตรียมอาหารไว้ในบริเวณพื้นที่ทางเดินที่เหลื่อมจากจากเปลี่ยนแปลงพื้นที่ห้องประชุม
เล็กตามที่กำหนดไว้เดิมในแบบมาตรฐาน บริเวณที่เตรียมอาหารที่จัดเตรียมขึ้นมีพื้นที่เท่า
กับ ๑๘.๒๕ ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่ใช้สำหรับจัดเตรียมเครื่องดื่มในการรับรองแขก

๗) พื้นที่ทำงานสำหรับรองคูวาราชการจังหวัด รองคูวาราชการจังหวัดเป็น
ตำแหน่งในระดัย ๔ ถึง ๕ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่จัดตั้งขึ้นภายหลัง ดังนั้นจึงไม่มีพื้นที่ส่วนนี้
กำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน จากการสำรวจพบว่าในจำนวน ๔ จังหวัด ร้อยละ ๖๒.๕๐
ใช้ห้องปลัดจังหวัดที่กำหนดในแบบมาตรฐานเป็นห้องรองคูวาระ ที่เหลืออีกร้อยละ ๒๕ ใช้
ห้องทำงานส่วนตัวของคูวาระ และร้อยละ ๑๒.๕๐ จัดพื้นที่ทำงานรองคูวาระ ไว้ในบริเวณ
ห้องประชุมเล็ก (รูปที่ ๓.๓๐)

พื้นที่ทำงานสำหรับรองคูวาระ ประกอบด้วยห้องทำงานส่วนตัว และที่ทำงาน
ของเลขานุการ มีมีขยฐานของพื้นที่รวม ๔๖.๔๔ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด ๓๑.๕๐
ตารางเมตร และมากที่สุด ๕๐.๐๐ ตารางเมตร (ตารางที่ ๓.๓๕) ซึ่งมีลักษณะและ
ขนาดของพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ดังนี้

๑) ห้องทำงานส่วนตัว พื้นที่ทำงานของข้าราชการในระดัยตำแหน่งเดียว
กันตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการกำหนดไว้ เป็นห้องทำงานส่วนตัว

ตารางที่ ๓.๓๕ แสดงขนาดพื้นที่ทำงานสำหรับรองผู้ว่า ในจำนวน ๔ จังหวัด

ประเภทพื้นที่	ขนาดพื้นที่ในแต่ละจังหวัด(ตร.ม.)								มีชยฐาน
	จันทบุรี	ฉะเชิงเทรา	นครนายก	ปทุมธานี	พิจิตร	ยโสธร	ระยอง	สุพรรณบุรี	
ห้องทำงานส่วนตัว	๓๐.๐๐	๒๙.๐๐	๓๐.๐๐	๔๕.๐๐	๔๕.๐๐	๔๕.๐๐	๒๔.๐๐	๓๐.๐๐	๓๐.๐๐
ที่ทำงานเลขานุการ	(๕.๐๐)	(๕.๐๐)	(๕.๓๔)	(๕.๐๐)	(๕.๐๐)	(๕.๐๐)	๒๑.๐๐	(๑๘.๙๕)	๕.๐๐
รวมพื้นที่ทั้งหมด	๓๕.๐๐	๓๑.๕๐	๓๕.๓๔	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๔๕.๐๐	๔๘.๙๕	๔๖.๘๘

หมายเหตุ: (-) ใช้พื้นที่ทางเดิน

ขนาดพื้นที่ ๓๐.๐๐ ตารางเมตรต่อคน(รวมห้องน้ำส้วม) ห้องทำงานส่วนตัวของรองผู้ว่า ที่มีการจัดเตรียมขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ไม่มีห้องน้ำส้วมส่วนตัว ยกเว้นในจังหวัดฉะเชิงเทราที่สามารถใช้ห้องน้ำส้วมรวมกับผู้ว่า ห้องทำงานส่วนตัวรองผู้ว่า มีมีชยฐานของพื้นที่เท่ากับ ๓๐.๐๐ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด ๒๔.๐๐ ตารางเมตร และมากที่สุด ๔๕.๐๐ ตารางเมตร จะเห็นได้ว่าพื้นที่ส่วนนี้ส่วนใหญ่มีขนาดใกล้เคียงกับมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการภายในพื้นที่ส่วนนี้ประกอบด้วยการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติคานเอกสาร การรับรองแขก และการปฏิบัติงาน มีการควบคุมอุณหภูมิภายในห้องด้วยเครื่องปรับอากาศและเครื่องระบายอากาศในทุกจังหวัด

๒) พื้นที่ทำงานเลขานุการ เลขานุการรองผู้ว่า ส่วนใหญ่ตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไประดับ ๓ ถึง ๕ เช่นเดียวกับอักษรเลขซึ่งเป็นการปฏิบัติงานทางคานวิชาชีพ มีขนาดพื้นที่ปฏิบัติงานเท่ากับ ๕.๐๐ ตารางเมตรตามที่กำหนดในมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ เนื่องจากไม่มีการจัดเตรียมพื้นที่ส่วนนี้ไว้ในแบบมาตรฐาน จึงทำให้การจัดเตรียมพื้นที่ส่วนนี้ในจังหวัดต่าง ๆ มีลักษณะที่แตกต่างกัน โดยมีจังหวัดระยองเพียงจังหวัดเดียวที่มีลักษณะที่ทำงานเลขานุการรองผู้ว่า เป็นสัดส่วน สำหรับในจังหวัดอื่น ๆ มีการจัดพื้นที่ส่วนนี้ไว้ในพื้นที่ทางเดินบริเวณหน้าห้องรองผู้ว่า พื้นที่ส่วนนี้มีมีชยฐานของพื้นที่เท่ากับ ๕.๐๐ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด ๔.๐๐ ตารางเมตร และมากที่สุด ๒๑.๐๐ ตารางเมตร จะเห็นได้ว่าในจังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีขนาดของพื้นที่ส่วนนี้ใกล้เคียงกับมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ กิจกรรมภายในพื้นที่ส่วนนี้ประกอบด้วยการปฏิบัติงานคานเอกสารและการรับรองแขกหรือเข้าพบรองผู้ว่า

ค. พื้นที่ทำงานสำหรับปลัดจังหวัด ปลัดจังหวัดเป็นตำแหน่งในระดัับ ๔ ซึ่งเป็นตำแหน่งหนึ่งในตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด และมีฐานะเป็นหัวหน้าส่วนราชการของที่ทำการปกครองด้วย แต่เดิมปลัดจังหวัดเป็นตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงรองจากผู้ว่า ตามแบบมาตรฐานกำหนดพื้นที่ทำงานมีลักษณะเป็นห้องทำงานส่วนตัวพื้นที่ ๔๕.๐๐ ตารางเมตรอยู่ในบริเวณชุมชนข้างด้านหลังของอาคารศาลากลาง เมื่อมีการจัดตั้งตำแหน่งรองผู้ว่า จึงมีการใช้พื้นที่ส่วนนี้เป็นห้องรองผู้ว่า ในหลายจังหวัด

จากการสำรวจพบว่า ร้อยละ ๕๐.๐๐ จัดพื้นที่ทำงานปลัดจังหวัดไว้ในตำแหน่งเดิมที่กำหนดในแบบมาตรฐาน ส่วนที่เหลือจัดไว้ในพื้นที่สำนักงานทั่วไป และมีเพียงจังหวัดเดียวที่จัดพื้นที่ทำงานปลัดจังหวัดไว้ในที่ทำการปกครอง (รูปที่ ๓.๓๐) พื้นที่ส่วนนี้ประกอบด้วยห้องทำงานส่วนตัวและที่ทำงานเลขานุการ มีมีขยฐานของพื้นที่รวม ๓๐.๐๐ ตารางเมตร (ตารางที่ ๓.๓๖) ซึ่งมีลักษณะและขนาดของพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๓๖ แสดงขนาดพื้นที่ทำงานสำหรับปลัดจังหวัดในจำนวน ๔ จังหวัด

ประเภทพื้นที่	ขนาดพื้นที่ในแต่ละจังหวัด (ตร.ม.)								หมายเหตุ
	กรุงเทพฯ	นนทบุรี	นครนายก	ปทุมธานี	พังงา	ปทุมธานี	ระยอง	สุพรรณบุรี	
ห้องทำงานส่วนตัว	๑๐.๐๐	๔๕.๐๐	๔๕.๐๐	๑๕.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๓๐.๐๐	๓๔.๓๕	๒๕.๐๐
ที่ทำงานเลขานุการ	๕.๐๐	(๕.๐๐)	(๕.๐๐)	๑๕.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	(๖.๒๕)	๖.๒๕	๖.๒๕
รวมพื้นที่ทั้งหมด	๑๕.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๓๐.๐๐	๓๐.๐๐	๓๐.๐๐	๓๐.๐๐	๔๕.๐๐	๓๐.๐๐

หมายเหตุ : (-) ใช้พื้นที่ทางเดิน

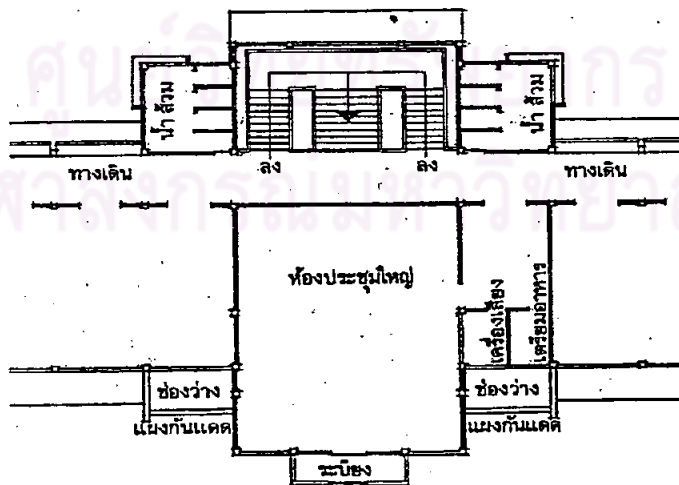
- มีพื้นที่อยู่ในพื้นที่สำนักงานของที่ทำการปกครอง

๑) ห้องทำงานส่วนตัว พื้นที่ทำงานของข้าราชการในระดัับตำแหน่งเดียวกันตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการกำหนดไว้เป็นห้องทำงานส่วนตัวขนาดพื้นที่ ๓๐.๐๐ ตารางเมตร (รวมห้องน้ำส้วม) สำหรับห้องทำงานปลัดจังหวัดที่เป็นอยู่ใน -

จังหวัดต่าง ๆ ไม่มีห้องน้ำส่วนส่วนตัว มีมีชัยฐานของพื้นที่เท่ากับ ๒๕.๐๐ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด ๑๐.๐๐ ตารางเมตร และมากที่สุด ๔๕.๐๐ ตารางเมตร จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่มีขนาดเล็กกว่ามาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ กิจกรรมภายในพื้นที่ส่วนนี้ประกอบด้วยการปฏิบัติงานคานเอกสารการรับรองแขกและการปฏิบัติงาน ภายในพื้นที่ส่วนนี้มีการควบคุมอุณหภูมิด้วย เครื่องปรับอากาศและ เครื่องระบายอากาศ

๒) ที่ทำงานเลขานุการ เลขานุการปลัดจังหวัดส่วนใหญ่มีตำแหน่งระกบ ๓ ถึง ๕ พื้นที่ทำงานส่วนนี้ไม่มีกำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน ในสภาพที่เป็นอยู่ในทุกจังหวัดมีการจัดพื้นที่ส่วนนี้ไว้ในบริเวณหน้าห้องปลัดจังหวัด โดยมีจำนวน ๔ จังหวัดที่มีลักษณะของพื้นที่ส่วนนี้เป็นสัดส่วน และจำนวน ๓ จังหวัดที่จัดพื้นที่ส่วนนี้ไว้ในพื้นที่ทางเดินบริเวณหน้าห้องปลัดจังหวัด มีมีชัยฐานของพื้นที่ส่วนนี้เท่ากับ ๖.๒๕ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด ๕.๐๐ ตารางเมตรและมากที่สุด ๑๕.๐๐ ตารางเมตร เป็นขนาดพื้นที่ที่มากกว่ามาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการในทุกจังหวัด กิจกรรมภายในพื้นที่ส่วนนี้ประกอบด้วยการปฏิบัติงานคานเอกสารและการรับรองแขกที่รอเข้าพบปลัดจังหวัด

๓. ห้องประชุมใหญ่ ตามแบบมาตรฐานกำหนดที่ตั้งห้องประชุมใหญ่ไว้ในบริเวณมุขกลางชั้นบนของอาคารศาลากลาง ขนาดพื้นที่ ๑๔๕.๐๐ ตารางเมตรประกอบด้วยพื้นที่ประชุม ๑๑๕.๐๐ ตารางเมตร ห้องเครื่องเสียง ๕.๐๐ ตารางเมตร ห้องเตรียมอาหาร ๕.๐๐ ตารางเมตร และโถงทางเข้า ๒๐.๐๐ ตารางเมตร

รูปที่ ๓.๓๑ แสดงลักษณะพื้นที่ห้องประชุมใหญ่ตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน

จากการสำรวจพบว่า มีเพียงจังหวัดสุพรรณบุรีจังหวัดเดียวที่ไม่มีห้องประชุมใหญ่ ในอาคารศาลากลาง โดยเปลี่ยนห้องประชุมใหญ่เป็นที่ทำงานสำหรับดูวา และใช้ศาลาประชาคมเป็นห้องประชุมใหญ่แทน สำหรับจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งมีห้องประชุมใหญ่ภายในอาคารศาลากลางทุกจังหวัด มีมีชยฐานของพื้นที่ห้องประชุมใหญ่ ๑๔๕.๐๐ ตารางเมตร โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด ๑๔๐.๐๐ ตารางเมตร และมากที่สุด ๑๔๕.๐๐ ตารางเมตร ประกอบด้วยพื้นที่ประชุมมีมีชยฐานเท่ากับ ๑๑๕.๐๐ ตารางเมตร โดยมีจำนวน ๒ จังหวัดที่มีพื้นที่ประชุมเป็นไปตามแบบมาตรฐาน ยกเว้นจังหวัดพังงามีขนาดพื้นที่ ๑๔๕.๐๐ ตารางเมตร

การใช้พื้นที่ประชุมมีความหนาแน่นแตกต่างกันตามจำนวนผู้เข้าประชุมซึ่งมีมีชยฐานเท่ากับ ๓๓.๕ คน ความหนาแน่นของพื้นที่ประชุมมีมีชยฐานเท่ากับ ๑.๕๓ ตารางเมตรต่อคน (ไม่รวมจังหวัดสุพรรณบุรี) น้อยกว่าความหนาแน่นมาตรฐาน ๒ ตารางเมตรต่อคน (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๒๕๒๑ : ๒) ในจำนวนนี้มีจังหวัดพังงาจังหวัดเดียวที่มีพื้นที่ประชุมมากกว่ามาตรฐาน (ตารางที่ ๓.๓๗)

การมีพื้นที่ห้องประชุมใหญ่มีขนาดพื้นที่คอกคนน้อยกว่ามาตรฐาน มีสาเหตุมาจากจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมในปัจจุบันเพิ่มขึ้นมากกว่าจำนวนที่จัดเตรียมพื้นที่ไว้ตามแบบมาตรฐาน เนื่องจากจำนวนกรมการจังหวัด* ที่เพิ่มขึ้น โดยมีทั้งกรมการจังหวัดที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ และกรมการจังหวัดในภาคเอกชนที่จัดตั้งขึ้นจากบุคคลชั้นนำในวงการธุรกิจการค้าของจังหวัด เช่น นายธนาคารพาณิชย์เป็นต้น ซึ่งเป็นการจัดตั้งภายหลังตามนโยบายเพื่อการประสานงานร่วมกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน

สำหรับพื้นที่ส่วนอื่นของห้องประชุมใหญ่ได้แก่ โถงทางเข้าห้องเตรียมอาหาร และห้องเครื่องเสียง มีจำนวน ๒ จังหวัดที่การใช้พื้นที่เป็นไปตามแบบมาตรฐาน ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ในส่วนนี้ โดยมีการใช้เป็นที่เก็บของ ห้องวิทยุปกครอง และห้องน้ำส้ม (ตารางที่ ๓.๓๗)

* กรมการจังหวัดหมายถึงคณะที่ปรึกษาของดูวาราชการจังหวัด

ตารางที่ ๓.๓๗ แสดงการใช้ห้องประชุมใหญ่ในอาคารศาลากลาง ๔ จังหวัด

จังหวัด	จำนวนผู้ประชุม	พื้นที่ห้องประชุมใหญ่ (ตารางเมตร)	พื้นที่ประชุม		พื้นที่ส่วนประกอบอื่น ๆ ของ ห้องประชุมใหญ่					
			พื้นที่ (ตารางเมตร)	ความหนาแน่น (ตร.ม./คน)	โถงทางเข้า	ห้องเก็บอาหาร	ห้องเก็บเสียง	ห้องเก็บของ	ห้องวิทยุปกครอง	ห้องนำส่ง
จันทบุรี	๕๐	๑๕๐.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑.๕๕	●		●		●	
ชัยนาท	๕๐	๑๕๐.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑.๕๕	●			●	●	
นครนายก	๖๐	๑๕๕.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑.๕๒	●	●	●			
ปทุมธานี	๕๐	๑๕๕.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑.๕๕	●			●		
พิจิตร	๕๐	๑๕๕.๐๐	๑๕๕.๐๐	๒.๐๙						
ยโสธร	๖๐	๑๕๕.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑.๕๘	●			●		●
ระยอง	๕๕	๑๕๕.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑.๕๓	●	●	●			
สุพรรณบุรี	๑๐๐	-	-	-						
มัธยมฐาน	๑๑๑.๕	๑๕๕.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑.๕๓						

๔. พื้นที่อำนวยความสะดวกอื่น ๆ พื้นที่อำนวยความสะดวกภายในอาคารศาลากลางที่ทำการศึกษาได้แก่ ห้องพักแรมและห้องนำส่งทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดในพื้นที่แต่ละส่วนดังนี้

ก. ห้องพักแรม ตามแบบมาตรฐานกำหนดพื้นที่ห้องพักแรมไว้ในบริเวณมุขกลางชั้นล่างของอาคารศาลากลาง ขนาดพื้นที่ ๑๕.๐๐ ตารางเมตร ใช้สำหรับเป็นห้องนอนของเวรรักษาการณ์สถานที่ราชการในเวลากลางคืน

จากการสำรวจพบว่า ไม่มีห้องพักแรมในอาคารศาลากลางจำนวน ๓ จังหวัด โดยใช้พื้นที่ห้องพักแรมเป็นห้องสารบรรณ ห้องประชาสัมพันธ์ และห้องวิทยุปกครอง ในจำนวนจังหวัดที่มีห้องพักแรมมีพื้นที่เฉลี่ย ๑๓.๕๐ ตารางเมตร มีจำนวน ๑ จังหวัดที่ใช้

พื้นที่บางส่วนของท้องพักเวรเป็นที่เก็บพืชผักและเอกสาร และจำนวน ๑ จังหวัดที่เปลี่ยน
ตำแหน่งระหว่างท้องพักเวรและห้องสารบรรณ

ข. ห้องนำส้วมทั่วไป ห้องนำส้วมทั่วไปหมายถึง ห้องนำส้วมที่ไ้รวม
กันสำหรับเจ้าหน้าที่ทั่วไปภายในอาคารศาลากลางและประชาชน (ไม่รวมห้องนำส้วมส่วน
ตัวในบริเวณพื้นที่ทำงานยวธา) ตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ
กำหนดขนาดพื้นที่ห้องนำส้วมไว้เท่ากับ ๐.๕ ตารางเมตรต่อคน โดยมีโถส้วม ๑ โถ ที่
ปัสสาวะ ๑ ที่ และอ่างล้างมือ ๑ อ่างต่อจำนวน ๒๕ คน ตามแบบมาตรฐานกำหนด -
ตำแหน่งห้องนำส้วมทั่วไปไว้ในบริเวณศูนย์กลางด้านหลังของอาคารมีจำนวนทั้งหมด ๔ ห้อง
แบ่งเป็นห้องนำชายชั้นละ ๑ ห้อง และห้องนำหญิงชั้นละ ๑ ห้อง แต่ละห้องมีพื้นที่ ๑๖.๐๐
ตารางเมตร รวมเป็นพื้นที่ห้องนำส้วมภายในอาคารศาลากลาง ๖๔.๐๐ ตารางเมตรภายใน
ในห้องนำชายและหญิงประกอบด้วยโถส้วมห้องละ ๓ โถ ที่ปัสสาวะห้องละ ๑ ที่ (ยกเว้น
ห้องนำหญิง) และอ่างล้างมือห้องละ ๒ อ่าง รวมจำนวนสุขภัณฑ์ภายในอาคารศาลากลาง
ตามแบบมาตรฐานประกอบด้วยโถส้วม ๘ โถ และปัสสาวะ ๘ ที่ (โถส้วมห้องนำหญิง
จำนวน ๓ โถคิดเป็นโถส้วม ๑.๕ โถ และที่ปัสสาวะ ๑.๕ ที่) และอ่างล้างมือ ๔ อ่าง

สำหรับห้องนำส้วมภายในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดมีขนาดพื้นที่และ
จำนวนสุขภัณฑ์ตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน ในการประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ห้องนำ
ส้วมและจำนวนสุขภัณฑ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พิจารณาจากอัตราส่วนระหว่างพื้นที่ห้องนำส้วม
และจำนวนสุขภัณฑ์ต่อจำนวนผู้ใช้อาคารตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรฐานอาคารประเภท
ที่ทำการของทางราชการ โดยจำนวนผู้ใช้อาคารคิดจากจำนวนเจ้าหน้าที่ภายในอาคาร
ศาลากลาง และจำนวนประชาชนที่มาติดต่อราชการพร้อมกันในช่วงเวลาเดียวกัน (คำนวณ
จากจำนวนประชาชนที่มาติดต่อราชการภายใน ๑ วันหารด้วยจำนวนเวลาปฏิบัติการราชการ
ภายใน ๑ วัน) พบว่าห้องนำส้วมที่เป็นอยู่ในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัดมีมีขยฐาน
ของพื้นที่ห้องนำส้วมต่อคนเท่ากับ ๐.๓ ตารางเมตรต่อคน โดยมีพื้นที่ต่อคนน้อยที่สุด ๐.๒
ตารางเมตรต่อคน และมากที่สุด ๐.๓ ตารางเมตรต่อคน จะเห็นว่าพื้นที่ห้องนำส้วมที่เป็น
อยู่ในอาคารศาลากลางทุกจังหวัดมีพื้นที่ต่อคนน้อยกว่ามาตรฐาน สำหรับจำนวนสุขภัณฑ์ต่อ
จำนวนผู้ใช้อาคารพบว่ามีมีขยฐานของจำนวนคนต่อโถส้วม ๑ โถและที่ปัสสาวะ ๑ ที่ เท่า
กับ ๒๖ คน โดยมีจำนวนน้อยที่สุด ๒๒ คน และมากที่สุด ๓๓ คน ส่วนมีขยฐานของจำนวน

คนต่ออ่างล้างมือ ๑ อ่างเท่ากับ ๒๕ คน โดยมีจำนวนน้อยที่สุด ๒๕ คน และมากที่สุด ๓๙ คน จะเห็นได้ว่าจำนวนสุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำส้วมของอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด มีจำนวนโถส้วมและที่ปัสสาวะใกล้เคียงกับจำนวนที่กำหนดตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ ทำการของทางราชการ ส่วนอ่างล้างมือมีจำนวนน้อยกว่าที่กำหนดตามมาตรฐานดังกล่าว (ตารางที่ ๓.๓๔)

ตารางที่ ๓.๓๔ แสดงขนาดพื้นที่ห้องน้ำส้วมต่อคนและจำนวนคนต่อสุขภัณฑ์ของห้องน้ำส้วม ในอาคารศาลากลางทั้ง ๔ จังหวัด

จังหวัด	จำนวนผู้ใช้อาคาร (คน)			พื้นที่ห้องน้ำส้วม/คน (ตารางเมตร/คน)	จำนวนคน/สุขภัณฑ์		
	จำนวนเจ้าหน้าที่	จำนวนประชาชน	จำนวนผู้ใช้อาคารรวม		โถส้วม	ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ
จันทบุรี	๒๔๔	๕๖	๒๙๖	๐.๒	๓๓	๓๓	๓๙
ชัยนาท	๑๗๔	๕๑	๒๒๕	๐.๖	๒๕	๒๕	๒๕
นครนายก	๑๙๖	๕๑	๒๔๗	๐.๓	๒๖	๒๖	๓๐
ปทุมธานี	๒๐๐	๓๑	๒๓๑	๐.๓	๒๖	๒๖	๒๕
พังงา	๑๙๖	๓๒	๒๒๘	๐.๓	๒๕	๒๕	๒๕
ยโสธร	๑๗๐	๒๖	๑๙๖	๐.๖	๒๕	๒๕	๒๕
ระยอง	๒๐๕	๒๕	๒๓๐	๐.๓	๒๖	๒๖	๒๕
สุพรรณบุรี	๒๒๑	๕๖	๒๗๗	๐.๒	๓๐	๓๐	๓๓
มัยขุราน	๑๙๔	๓๗	๒๓๑	๐.๓	๒๖	๒๖	๒๕

สรุปลักษณะโดยทั่วไปของที่ตั้ง ยังบริเวณและพื้นที่อาคารศาลากลาง

ในแต่ละจังหวัดมีลักษณะการกำหนดที่ตั้ง การจัดยังบริเวณและการจัดพื้นที่อาคาร ศาลากลางแตกต่างกัน รวมทั้งมีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในสภาพที่ควรจะเป็น ตามมาตรฐาน ความแตกต่างเหล่านี้มีผลกระทบข้อประสิทธิภาพในการบริหารราชการของ

จังหวัดในต่าง ๆ ซึ่งจะไต่ถามต่อไปในทวีแควระที่ปัญหาการกำหนดที่ตั้ง การจัด
ผังบริเวณ และการจัดพื้นที่อาคารศาลากลางมีลักษณะโดยทั่วไปสรุปได้ดังนี้ (ตารางที่
๓.๓๘, ๓.๔๐ และ ๓.๔๑)

ตารางที่ ๓.๓๘ สรุปลักษณะโดยทั่วไปของที่ตั้งศาลากลางที่เป็นอยู่ในจำนวน ๘ จังหวัด

สภาพแวดล้อมบริเวณที่ตั้ง ศาลากลาง	ลักษณะโดยทั่วไปที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
การปกครองท้องถิ่นในบริเวณ ที่ตั้งศาลากลาง	มีจังหวัดนครนายกจังหวัดเดียวที่มีที่ตั้งศาลากลางอยู่ นอกเขตเทศบาล
การใช้ที่ดินบริเวณที่ตั้ง ศาลากลาง	ส่วนใหญ่มีที่ตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์กลางเมืองและบริเวณ ชานเมือง มีนครนายกจังหวัดเดียวที่มีที่ตั้งอยู่ในบริเวณ ชนบท
ลักษณะถนนที่ผ่านที่ตั้งศาลากลาง การขนส่งสาธารณะ	มีทั้งที่เป็นทางหลวงแผ่นดินและถนนเทศบาล การบริการขนส่งสาธารณะในเขตเทศบาลส่วนใหญ่มี บริการรถสามล้อ ยกเว้นจังหวัดที่มีพื้นที่ลาดชันมาก จะ มีบริการรถยนต์รับจ้างแทน นอกจากนี้มีหลายจังหวัดที่มี บริการรถประจำทางระหว่างจังหวัดและอำเภอผ่านที่ ตั้งศาลากลาง
ความเป็นศูนย์กลางการขนส่ง ระหว่างอำเภอ	ทุกจังหวัดมีเส้นทางรถโดยสารระหว่างอำเภอผ่านไม่ถึง ร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเส้นทางทั้งหมดในแต่ละจังหวัด
ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้ง ศาลากลางและศูนย์กลางเมือง	ส่วนใหญ่มีระยะทางระหว่างที่ตั้งศาลากลางและศูนย์กลาง เมืองในระยะทางการเดินที่สามารถถือคอกันไค้สะดวก ยกเว้นในจังหวัดนครนายก และพังงา ซึ่งมีที่ตั้งศาลา- กลางไกลจากศูนย์กลางเมืองมาก

ตารางที่ ๓.๔๐ สรุปลักษณะการจักผังบริเวณศาลากลางที่เป็นอยู่ในจำนวน ๔ จังหวัด

สภาพแวดล้อมภายในผังบริเวณ	ลักษณะการจักผังบริเวณ
องค์ประกอบภายในผังบริเวณศาลากลาง	ส่วนใหญ่เป็นผังบริเวณที่มีทั้งอาคารศาลากลาง อาคารที่ทำการของส่วนราชการต่าง ๆ และอาคารบริการเช่น ศาลาประชาคม ร้านอาหาร อาคารพัสดุ เป็นต้น ยกเว้นจังหวัดจันทบุรีที่มีเฉพาะอาคารศาลากลางและอาคารบริการ
ขนาดที่ดินผังบริเวณศาลากลาง	ขนาดของผังบริเวณศาลากลางมีพื้นที่ประมาณ ๑๖ ไร่ โดยมีขนาดที่ดินมากที่สุดประมาณ ๒๔ ไร่ และน้อยที่สุดประมาณ ๘ ไร่
อัตราร้อยละของพื้นที่อาคารปกคลุมที่ดิน	ทุกจังหวัดมีอัตราร้อยละของพื้นที่อาคารปกคลุมที่ดินน้อยกว่ามาตรฐาน (น้อยกว่าร้อยละ ๔๐)
อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อขนาดที่ดิน	ทุกจังหวัดมีอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อขนาดที่ดินน้อยกว่ามาตรฐาน (น้อยกว่า ๑ : ๑.๕)
ลานรัฐพิธี	ขนาดของลานรัฐพิธีมีพื้นที่ประมาณ ๔ ไร่ โดยมีพื้นที่มากที่สุดประมาณ ๑๕ ไร่ และน้อยที่สุดประมาณ ๒ ไร่
ที่จอดรถ	ทุกจังหวัดมีการจัดเตรียมจำนวนที่จอดรถภายในผังบริเวณไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งความต้องการที่จอดรถภายในผังบริเวณศาลากลางมีจำนวนโดยประมาณ ๑ คันต่อพื้นที่อาคารรวม ๕๐ ตารางเมตร
ทางเข้าออกผังบริเวณศาลากลาง	มีการจัดเตรียมทางเข้าออกผังบริเวณจำนวน ๒ ถึง ๖ ทาง ส่วนใหญ่มีการเปิดใช้ทางเข้าออกมากกว่า ๒ ทาง ทางเข้าออกผังบริเวณส่วนใหญ่เชื่อมโยงกับเส้นทางคมนาคมสายหลักของชุมชนการจักษะบบ

ตารางที่ ๓.๔๐ (ต่อ)

สภาพแวดล้อมภายในผังบริเวณ	ลักษณะการจัดผังบริเวณ
	<p>การจราจรภายในถนนที่ผ่านที่กิ่งศาลากลาง ส่วนใหญ่เป็นระบบเดินรถ ๒ ทาง มีเพียง จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีการจัดระบบเดินรถทาง เกี่ยวในถนนที่ผ่านที่กิ่งศาลากลาง</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๔๑ สรุปลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่อาคารศาลากลางที่เป็นอยู่ใน ๔ จังหวัด

สภาพพื้นที่อาคารศาลากลาง	ลักษณะโดยทั่วไปที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
อายุการใช้งาน	อาคารศาลากลางโดยทั่วไปมีอายุการใช้งานประมาณ ๘ ปี โดยมีอายุการใช้งานมากที่สุด ๑๔ ปี และน้อยที่สุด ๘ ปี
องค์ประกอบพื้นที่อาคาร	มีองค์ประกอบบางประเภทเปลี่ยนแปลงไปจากแบบมาตรฐาน เช่น พื้นที่ทางเดิน ห้องประชุมใหญ่ ห้องพักเวร ห้องสารบรรณ พื้นที่ทำงานของผู้นบริหารระดับสูง เป็นต้น
พื้นที่อาคารรวม	มีจำนวน ๒ จังหวัดที่มีพื้นที่อาคารรวมเปลี่ยนแปลงไปจากแบบมาตรฐานได้แก่ การเพิ่มพื้นที่อาคารในจังหวัดจันทบุรี และการลดขนาดพื้นที่อาคารในจังหวัดระยอง
การใช้พื้นที่อาคารส่วนใช้งานและพื้นที่อาคารส่วนทางเดิน	ทุกจังหวัดมีพื้นที่ทางเดินน้อยกว่าแบบมาตรฐาน แต่มากกว่าพื้นที่ทางเดินตามที่กำหนดในมาตรฐาน อาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ เนื่องจากแบบมาตรฐานมีการจัดเตรียมที่พักรวมกับพื้นที่ทางเดิน
การจัดรวมสำนักงานราชการส่วนภูมิภาค	ไม่สามารถจัดรวมสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคที่ควรมีที่ตั้งในอาคารศาลากลางได้ครบทุกส่วนราชการในทุกจังหวัด มีเพียงจังหวัดชัยนาทและยโสธรที่มีเฉพาะสำนักงานราชการส่วนภูมิภาคในอาคารศาลากลาง ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มีการจัดรวมทั้งสำนักงานราชการส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นในอาคารศาลากลาง

ตารางที่ ๓.๘๑ (ต่อ)

สภาพพื้นที่อาคารศาลากลาง	ลักษณะโดยทั่วไปที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
การใช้ทางเข้าออกอาคารศาลากลาง	มีการปิดทางเข้าออกทางด้านหลังของอาคารศาลากลางในบางจังหวัด
ลักษณะการขยายตัวของอาคารศาลากลาง	ไม่มีการขยายตัวของอาคารศาลากลางในลักษณะที่เป็นการต่อเติมอาคารในภายหลัง ยกเว้นจังหวัดพังงา ซึ่งมีการสร้างอาคารองค์การบริหารส่วนจังหวัด เชื่อมต่อกับอาคารศาลากลาง
ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่สำนักงาน	ที่ทำการอัยการ และสำนักงานคลังมีลักษณะการใช้พื้นที่และการจัดตำแหน่งที่ตั้งสำนักงานเหมือนกันทุกจังหวัด เป็นไปตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน พื้นที่สำนักงานอื่น ๆ มีลักษณะการใช้พื้นที่และการจัดตำแหน่งที่ตั้งสำนักงานแตกต่างกันในแต่ละจังหวัด
พื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงานราชการส่วนภูมิภาค	จังหวัดชัยนาท นครนายก และยโสธร มีพื้นที่ทำงานทั่วไปที่ค่อนข้างมากกว่ามาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ และสำนักงานส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปที่ค่อนข้างมากกว่ามาตรฐานดังกล่าว แสดงว่ามีการจัดพื้นที่อาคารไม่เหมาะสม แต่เป็นสภาพที่ดีกว่าจังหวัดอื่น ๆ ที่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปที่ค่อนข้างน้อยกว่ามาตรฐานดังกล่าว และสำนักงานส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำงานทั่วไปที่ค่อนข้างน้อยกว่ามาตรฐาน ซึ่งมีสาเหตุจากความหนาแน่นของการใช้พื้นที่อาคารศาลากลาง
ความเป็นสัดส่วนของพื้นที่สำนักงาน	การจัดพื้นที่อาคารศาลากลางมีส่วนราชการที่มีพื้นที่สำนักงานรวมเป็นสัดส่วนเดียวกันร้อยละ ๘๕.๘๑ สำนักงานที่มีพื้นที่สำนักงานไม่รวมเป็นสัดส่วนเดียว

ตารางที่ ๓.๔๑ (ต่อ)

สภาพพื้นที่อาคารศาลากลาง	ลักษณะโดยทั่วไปที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
	กินร้อยละ ๘.๖๒ และสำนักงานที่ใช้พื้นที่สำนักงานรวมกันร้อยละ ๑๐.๕๘
ตำแหน่งพื้นที่ตั้งสำนักงาน	สำนักงานที่มีที่ตั้งอยู่ชั้นกลางส่วนใหญ่มีประชาชนติดตอมมาก มีการขนย้ายสิ่งของและเดินทางไปนอกสถานที่บ่อย สำนักงานที่มีที่ตั้งอยู่บนส่วนใหญ่มีประชาชนติดคนน้อย มีการขนย้ายสิ่งของน้อย ส่วนใหญ่เป็นส่วนราชการในกระทรวงมหาดไทย
พื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วน	มีลักษณะเป็นห้องร้อยละ ๑๘.๒๓ กินเป็นบริเวณร้อยละ ๑๓.๘๖ และมีลักษณะเปิดโล่งร้อยละ ๖๗.๓๑ ร้อยละ ๔๓.๘๕ ของจำนวนพื้นที่ทำงานหัวหน้าส่วนที่มีลักษณะเป็นห้องและกินเป็นบริเวณ มีพื้นที่ที่คอกันน้อยกว่ามาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ
พื้นที่เก็บพัสดุและเอกสาร	ทุกสำนักงานมีการเก็บพัสดุและเอกสารภายในพื้นที่สำนักงาน ที่เก็บอื่นใดแก่ ห้องเก็บภายในอาคารศาลากลาง อาคารพัสดุเฉพาะสำนักงานและอาคารพัสดุรวม ร้อยละ ๖๗.๓๑ ของสำนักงานทั้งหมดไม่มีสถานที่เก็บที่แน่นอน
ห้องมั่นคง	มีการสร้างห้องมั่นคงเพิ่มขึ้นสำหรับเก็บเอกสารสำคัญในจังหวัดจันทบุรี ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มีลักษณะพื้นที่ตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน
ห้องพัสดุคงหา	มีการใช้ห้องพัสดุคงหาเป็นไปตามแบบมาตรฐานในจังหวัดชัยนาท จังหวัดอื่น ๆ เปลี่ยนการใช้ประโยชน์เป็นห้องเก็บพัสดุและเอกสาร

ตารางที่ ๓.๔๑ (ต่อ)

สภาพพื้นที่อาคารศาลากลาง	ลักษณะโดยทั่วไปที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
ห้องวิทยุ	ไม่มีกำหนดไว้ในแบบมาตรฐานมีการจัดพื้นที่ไว้ในที่ทำการปกครอง ห้องเอกเทศชั้นบนและชั้นล่าง หรืออยู่ร่วมกับพื้นที่กิจกรรมอื่นภายในอาคารศาลากลางและอาศัยอาคารสำนักงานอื่น ๆ ห้องวิทยุมีพื้นที่ประมาณ ๑๑ ตารางเมตร
ห้องสารบรรณ	จังหวัดสุพรรณบุรีย้ายห้องสารบรรณไว้ในชั้นบนของอาคารศาลากลาง จังหวัดอื่น ๆ มีห้องสารบรรณอยู่ในบริเวณทางเข้าอาคารชั้นล่างตามที่กำหนดในแบบมาตรฐาน ห้องสารบรรณมีพื้นที่ประมาณ ๑๕ ตารางเมตร
พื้นที่พักคอย	ทุกสำนักงานใช้พื้นที่พักคอยบริเวณทางเดินภายในอาคาร ยกเว้นสำนักงานคลังและอัยการ มีพื้นที่พักคอยภายในพื้นที่สำนักงาน
พื้นที่ทำงานดูวาา	มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่และตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ตามที่กำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน พื้นที่ส่วนนี้มีพื้นที่ประมาณ ๔๔ ตารางเมตร
พื้นที่ทำงานรองดูวาา	ไม่มีกำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน ใช้พื้นที่บางส่วนของที่ทำงานดูวาา และปลัดจังหวัด พื้นที่ส่วนนี้มีพื้นที่ประมาณ ๔๓ ตารางเมตร
พื้นที่ทำงานปลัดจังหวัด	หลายจังหวัดใช้ห้องปลัดจังหวัดตามแบบมาตรฐานเป็นห้องทำงานรองดูวาา และใช้พื้นที่สำนักงานทั่วไปเป็นห้องทำงานปลัดจังหวัด มีพื้นที่ประมาณ ๓๐ ตารางเมตร

ตารางที่ ๓.๔๑ (ต่อ)

สภาพพื้นที่อาคารศาลากลาง	ลักษณะโดยทั่วไปที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
ห้องประชุมใหญ่	จังหวัดสุพรรณบุรี เปลี่ยนห้องประชุมใหญ่เป็นพื้นที่ทำงานชั่วคราว ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มีบางจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่บางส่วนเป็นห้องวิทยุ ห้องเก็บของ และห้องน้ำส้วม พื้นที่ส่วนนี้มีพื้นที่ประมาณ ๑๔๔ ตารางเมตร และมีขนาดพื้นที่ต่อคนเท่ากับ ๑.๔๓ ตารางเมตรต่อคน
ห้องพักเวร	มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์เป็นห้องวิทยุ ห้องเก็บของ ห้องสารบรรณ และห้องประชาสัมพันธ์ มีขนาดพื้นที่ประมาณ ๑๕ ตารางเมตร
ห้องน้ำส้วม	ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในแบบมาตรฐาน พื้นที่ห้องน้ำส้วมตามที่กำหนดในแบบมาตรฐานและที่เป็นอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ มีขนาดพื้นที่ต่อคนประมาณ ๐.๓ ตารางเมตรต่อคน สำหรับจำนวนสุขภัณฑ์มีจำนวนโถส้วมและโถปัสสาวะใกล้เคียงกับมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ โดยมีจำนวนประมาณอย่างละ ๑ ที่ต่อ ๒๖ คน ส่วนอ่างล้างมือมีจำนวนน้อยกว่ากำหนดตามมาตรฐานดังกล่าวโดยมีจำนวนประมาณ ๑ อ่างต่อ ๒๔ คน